

Opplæringstilbudet i Trøndelag - skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur 2024-2026

Arbeid med tilbudsstruktur høsten 2023

Høringsvar om helhetlig tilbudsstruktur og skolebruksplan
i Trøndelag

Høringsuttalelser til høringsdokumentets fellesdel:

Malvik videregående skole

Trøndertun Folkehøgskole – Gauldal Høgskulelag

Lærlingerådet

Eskil Riis-Johansen

Senter for dansepraksis i skole, utdanning og forskning

Solveig Salthammer Kolaas

Kulturråd, kulturskolelærere, musikk lærere i grunnskolen og tidligere MDD-elever i Oppdal og Rennebu

Nord Universitet

Musikere tilknyttet NTNU

Skolelederforbundet i Trøndelag - lokallag for videregående skoler.

Creo – forbundet for kunst og kultur

Arrangørnettverk Trøndelag

Olympiatoppen Midt- Norge

NMF Trøndelag

Lærerne ved musikk, drama, kunst og håndverk ved DMMH

Norges korforbund

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet NTNU

Byåsen sangkor

Ståle Storløkken

Nasjonalt kompetansesenter for kultur, helse og omsorg

Marthe Belsvik Stavrum

FTV Akademikerne Trøndelag

Landsorganisasjonen i Norge

Studieforbundet AOF Norge

Trøndelag Idrettskrets

Norges musikkhøgskole

Nora Kristine Bilalovic Kulset

Utdanningsforbundet Trøndelag

Åfjord kommune

Line Anni Solbakken

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet NTNU –Institutt for musikk

Nina Louise Weidemann

Creo AS, Trøndelag Fylkeskommune

Mære landbruksskole

OKS Trøndelag SA

Næringslivets Hovedorganisasjon

Yngve Sporild Breievne

NAV Trøndelag

Trøndelag høyere yrkesfagskole

Skolenes landsforbund Trøndelag

Norsk fagråd for musikk, dans og drama

Åsne Hakvåg

LO Trøndelag

Nord-Trøndelag friidrettskrets

Norges ishockeyforbund

Norsk kulturskoleråd

Norsk revy

Ungdommens fylkesutvalg

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn **Malvik videregående skole**

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn **Christian Bauer**

Kontaktpersonens stilling **Rektor**

Utfyllers_navn Christian Bauer

Referansenummer 1098152

Innsendt dato 10/3/2023 9:02:02 AM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi ser at organisatorisk sammenslåing som å samle opplæringstilbud på færre skoler vil gi mulighet for innsparing. Derfor er vi kritisk til at det opprettes tilbud i helse- og oppvekstfag på Cissi Klein (Vg1 helse- og oppvekstfag med 45 elevplasser, Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag med 15 elevplasser og helsearbeiderfag med 30 elevplasser). Vg1 helse- og oppvekstfag og Vg2 helsearbeiderfag finnes per i dag på Strinda vgs, Malvik vgs og Ole Vig vgs. Barne- og ungdomsarbeiderfaget finnes på Strinda og Ole Vig vgs. Trenden i de siste årene er at det er en utfordring å fylle klassene i de tilbudene. En organisatorisk sammenslåing med besparelse vil være å opprette Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfaget på Malvik vgs og ikke å sette i gang HO tilbudene på Cissi Klein vgs. Dette vil også føre til at det fortsatt er mulig til å fylle opp klassene på Strinda, Malvik og Ole Vig på Vg1 Helse- og oppvekstfag og Vg2 Helsearbeiderfaget. I tillegg har de skolene allerede et veletablert og godt fungerende fagmiljø. Etablering av HO tilbudet på Cissi Klein vil splitte opp fagmiljøet og vil tvinge frem en organisatorisk sammenslåing av tilbudet. For å unngå dette bør det ikke settes i gang HO tilbudet på Cissi Klein vgs.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

TRØNDERTUN FOLKEHØGSKOLE - GAULDAL HØGSKULELAG

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Tormod Gjersvold

Kontaktpersonens stilling

Rektor

Utfyllers_navn

Tormod Gjersvold

Referansenummer

1099556

Innsendt dato

10/6/2023 10:18:54 AM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Trøndertun Folkehøgskole er sterk kritisk til sammenslåingen av tilbud innen MDD. Det er avgjørende at tilbud innen praktisk estetiske fag ligger jevnt plassert ut over regionen av mange grunner. - Det kommer det lokalsamfunnet til gode både i form av: Arbeidsplasser. Lærere som bidrar som utøvere ute i regionene. Elever som bidrar i det lokale kulturlivet. Dette igjen genererer mer kulturell aktivitet lokalt, og flere søkere og utøvere innen kulturfeltet over tid. Høyere livskvalitet for innbyggerne i regionen.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Trøndertun er sterkt kritisk til innsparingstiltakene. Det åpenbare er det samfunnsmessige tapet det vil gi for livskvalitet følelsen av å leve rike liv. Kunst og kultur er sentralt for å kunne samles, gi verdi til spesielle anledninger, bidra til mental helse, følelse av å "være", refleksjon over hvem man er, hva man vil livet skal være osv osv. For Trøndertun er det avgjørende på mange andre måter. Vi er en skole som tilbyr opplæring innen musikk og dans. En stor del av våre elever kommer fra MDD linjer rundt om i landet. En ytterligere reduksjon av tilbudet vil kunne true vår eksistens som skole. At tilbudet også finnes utover på flere steder i regionen er også avgjørende da Folkehøgskole også rekrutter på at elevene kan "reise et annet sted" enn der de bor til vanlig. 7 av våre fast ansatte lærere har selv gått på MDD linje. Det viser at tilbudet er avgjørende for at det utdannes pedagogisk personale til skoler som vår og andre skoler med kulturlinjer. Våre lærere er i tillegg ofte utøvere på høyt nivå og bidrar tungt i kulturlivet både nasjonalt, internasjonalt og lokalt. Og da både som utøvere, teknikere og pedagoger.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn	Lærlingerådet
Kontaktpersonens navn	Eirin Norli Hamnes
Kontaktpersonens stilling	Leder i Lærlingerådet
Utfyllers_navn	Irene Laukholm
Referansenummer	1100078
Innsendt dato	10/10/2023 5:49:21 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Blir enklere, flere kan få tilbud med få søkere. Klasseromsundervisning passer ikke alle, positivt om noen kan få mer praktisk opplæring i bedrift. Positivt med mer skreddersøm for den enkelte. Flere får kanskje bo hjemme, ikke på hybel. Mulighet for tilbud lokalt når det er for få søkere osv.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Positivt med tanke på økonomi. Det må sikres at elevene ikke får lengre reisevei enn i dag, at tilbud opprettholdes, og at miljøet fortsatt blir det samme. Viktig å forberede elever og lærere på en god overgang. Bedre busstilbud i distriktene om det blir mindre tilbud på færre plasser. Viktig å finne hvilke skoler dette er relevant for, sjekke med elever, elevrådet og ansatte.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Yrkesfag må ikke legges ned! Norge trenger fagarbeidere i alle fag. Det har vært signalisert i flere år at ungdom bør søke yrkesfag, ved å legge ned signaliseres det at ungdom bør velge noe annet enn yf. Yrkesfag er samfunnsnyttig.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Ja, men det digitale må ikke bli en erstatting for fysisk når det er mulig. Heller digitalt enn å legge ned, og for å få tilbud der det ikke er mulig i dag.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Viktig at det er et godt lokalt tilbud for voksne ved alle vgs. Viktig at de voksne blir inkludert sammen med ungdommene.

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Det vet vi ikke.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Viktig at elevene får info. om fagskolen mens de er i vgs. Mulighet for å kunne bygge enkelt på bachelor og master med fagskolen. Studiepoeng i fagskolen og høyere utdanning må være likeverdige.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn Eskil Riis-Johansen

Kontaktpersonens stilling

Utfyllers_navn Eskil Riis-Johansen

Referansenummer 1100373

Innsendt dato 10/12/2023 5:02:49 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Jeg støtter ikke sparingstiltakene. Fylkesdirektøren må omprioritere. Musikk er en viktig del av samfunnet.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

SENTER FOR DANSEPRAKSIS I SKOLE, UTDANNING OG FORSKNING

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Anette Sture Iversen

Kontaktpersonens stilling

Daglig leder og fagkonsulent

Utfyllers_navn

Anette Sture Iversen

Referansenummer

1100761

Innsendt dato

10/16/2023 10:57:30 AM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Vi støtter ikke forslaget om å spare penger ved å legge ned de nevnte MDD-tilbudene og ønsker å formidle følgende: Dansens dannelsespotensial Dans er et fag som har et stort potensial som dannende og utdannende for barn og ungdom. Gjennom dansen lærer man om seg selv og om å uttrykke seg selv, om å samarbeide, jobbe målrettet, finne løsninger og mye, mye mer. Dans er en naturlig uttrykksform for barn og unge, sterkt knyttet til leken, som også er grunnleggende for barns læring, utvikling og sosialisering. Sentralt i Fagfornyelsen er både kroppslig læring, og praktiske og estetiske fag og arbeidsformer. Her er dansen unik fordi vi i den sanser, erfarer og uttrykker oss gjennom kropp. Viktig infrastruktur De senere år har vi fått en rekke utredninger og styringsdokumenter som understreker betydningen av kunst og kultur og de praktiske og estetiske fagene i skolen. Se f.eks. strategiplanen Skaperglede, engasjement og utforskertrang. Kunnskapsdepartementet har satt fokus på at dette arbeidet må styrkes gjennom blant annet å styrke lærernes kompetanse. Kulturdepartementet har styrket infrastrukturen til den profesjonelle dansen gjennom etablering og styrking av blant annet regionale kompetansesentre for dans. Danselinjene på vgs er en del av den infrastrukturen fagområdet er avhengig av! Betydningsfullt for flere Danselinjene rundt omkring i landet er svært betydningsfulle for både enkeltelever, det lokale kulturlivet og rekrutteringen til høyere utdanning. For enkelteleven er det en alternativ måte å få generell studiekompetanse på, utforske kreativitet og skaperevne, bruke andre sider av seg selv og spisse sine talenter, dersom høyere utdanning i faget er aktuelt. En danselinje genererer aktivitet i det lokale kulturlivet gjennom produksjon og visning av forestillinger, og ulike typer samarbeid. En betydelig del av rekrutteringen til høyere utdanningsinstitusjoner innen dans kommer fra danselinjer. Dette vet vi. Motiverte elever Vi vet også at elever på dans ofte er svært motiverte, ambisiøse og

hardtarbeidende. Selv om ikke alle elevene skal gå videre med dans, er årene på danselinjen svært verdifulle i elevens utvikling, og eleven er gjerne selv en pådriver for utviklingen. Det er også mange skoletrøtte elever som finner ny motivasjon ved å gå danselinje, så i et samfunnsperspektiv er verdien av dette utdanningstilbudet stor. Kreative og skapende evner er noe av det vi vet det vil være behov for i fremtidens arbeidsliv! Og gjennomføringsgraden på disse linjene er stor! Danselinjene må bevares. Danselinjene må styrkes og bevares. De praktiske og estetiske fagene er mer aktuelle enn noensinne og verdifulle for oss mennesker, ikke minst de unge, i tiden vi lever i. Fagene representerer en motsats til svært mye annet i samfunnet i dag. Å bevare danselinjene kan ses på som god samfunnsøkonomi, for enkelteleven og (lokal-)samfunnet, både på kort og lang sikt. Vi ber derfor Trøndelag fylkeskommune om å revurdere sine planer om å fjerne og legge ned de aktuelle tilbudene innen dans spesielt, og MDD generelt.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn Solveig Salthammer Kolaas

Kontaktpersonens stilling

Utfyllers_navn Solveig Salthammer Kolaas

Referansenummer 1100799

Innsendt dato 10/16/2023 12:30:46 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Stiller meg kritisk til forslaget om sammenslåing da dette fordrer at enkelte tilbud om musikk, dans og drama-linjer må legges ned lokalt. Jeg mener det er viktig for lokalsamfunnene å beholde tilbudene der de er i dag. Flere studenter flytter tilbake til lokalsamfunnet de er oppvokst i etter endt utdanning, og vil utgjøre en viktig funksjon i det frivillige kulturlivet der de bor. Å legge ned musikk-, dans- og drama-linjer er IKKE samfunnsbygging.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Jeg støtter IKKE forslaget. Kunst og kultur kan ikke måles i kroner og øre, og det blir helt feil å tenke at fordi studiespesialiseringsplassene er billigere, så skal flere elever sluses inn i den retningen. Mange elever gjennomfører videregående skole på grunn av de får holde på med noe de brenner for i skoletida. I tillegg til at MDD-linjene naturligvis legger grunnlaget for utdanning av profesjonelle kunstnere handler det om så mye mer. Forskning viser at deltakelse i kulturaktivitet bidrar til bedre livskvalitet, og musikk og kulturfag har etter hvert blitt en stor del også av helsefeltet. Vi trenger mennesker med kompetanse i kulturfag også om de jobber som sykepleiere eller i hjemmesykepleien. Kunsten har en kraft som må anerkjennes. Selv har jeg i min doktorgrad forsket på kunstfagernes plass og betydningen i skolen gjennom valgfaget produksjon for scene. Der finner jeg at kunstfagene rett og slett kan bidra til livsmestring. At de hjelper elevene med å takle skolehverdagen bedre. At de gir næring også til de andre skolefagene. Og at gjennom å arbeide sammen med en forestilling opplever elevene betydningen av ulike typer kunnskap og mennesketyper for å komme i mål med noe de har jobbet sammen om over lang tid. At de skaper inkluderende læringsfellesskap. De pengene fylkeskommunen sparer på å legge ned MDD-linjer vil måtte tas igjen mange ganger i psykisk helsehjelp. Kunstfagene trengs i skolen. De trengs i samfunnet.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal

veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Jeg arbeider ved musikk lærerutdanningen ved Nord universitet. Vi har allerede samarbeid med flere av MDD-linjene i fylket i praksisopplæringen, og har flere samarbeidsprosjekter på gang i fag og også større forskningsprosjekter der MDD-linjene er involvert. F.eks MoVeM-prosjektet, ledet av professor Jens Knigge, som er et forskningsprosjekt støttet av Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) Slike prosjekt er mulig å gjennomføre fordi vi har flere MDD-linjer å samarbeide med i fylket.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn **Kulturråd, kulturskolelærere, musikk lærere i grunnskolen og tidligere MDD-elever i Oppdal og Rennebu**

Kontaktpersonens navn **Mari Rui Heiniger**

Kontaktpersonens stilling **Musikklærer (lektor) Oppdal ungdomsskole**

Utfyllers_navn Mari Rui Heiniger

Referansenummer 1100828

Innsendt dato 10/16/2023 1:48:37 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Vi ser med stor uro og nesten vantro på at Trøndelag Fylkeskommune ønsker å redusere antall musikk-, dans- og dramalinjer (MDD) ved videregående skoler i Trøndelag. Tilbud som MDD betyr ekstra mye for ungdom fra distriktene, fordi det gir dem mulighet til å spille og gå på skole sammen med andre som har samme interesse, som fører til mer motivasjon for å fortsette med interessen sin og kanskje ha dette som yrkesvei. Årlig sender kulturskolene og grunnskolene i Oppdal og Rennebu elever til MDD. I kulturskolene i distriktet er det en sammenhengende akse fra man starter som femåring og går gradene i kulturskolen, med faglig progresjon fra nybegynner til viderekomment nivå. De med særskilte forutsetninger og interesser forberedes til opptak ved videregående. Når vi allerede vet at det er oversøking på de fem skolene som tilbyr MDD, så blir dette til ett enda trangere, om ikke umulig nåløye å komme igjennom når antallet reduseres til to. Mange som har gått MDD reiser tilbake til distriktene der de er vokst opp, og blir lærere på kulturskoler og private dansesenter der. Mange ildsjeler har slik skolebakgrunn, det være seg som ledere for demenskor eller som aktører i lokale spel. Når plassene på allerede attraktive MDD-linjer blir minimert, er det naturlig at byskolene får større press, og færre får plass. Uten MDD mister vi viktig kompetanse, og risikerer å få et samfunn uten de essensielle menneskene som holder liv i kulturskoler, kor, korps, scener, band og teater. Hvem skal komme og bidra i lokalt musikkliv og jobbe i kultursektoren i bygdene, dersom færre får muligheten til å bygge opp kompetansen sin? MDD er en fantastisk mulighet og motivasjon til å få studiekompetanse på videregående, samtidig som man får gjort noe man brenner for, i et miljø hvor man deler den samme gleden og inspirerer hverandre. Gjennom den felles interessen skapes et sammensveiset miljø, som gjør elevene bedre i både musikk og matematikk og alt annet. Danning, folkehelse, livsmestring, medvirkning og samskaping er noe av det som gjennomsyrrer og

kjennetegner opplæringen elevene får på MDD. Her gis ungdommene mulighet til å utvikle robusthet, selvstendighet, god selvfølelse, selvdisiplin, kreativitet og ansvarsbevissthet. Dette er kompetanse som samfunnet vårt trenger, og det blir utmerkede leger, lærer og sykepleier av tidligere MDD-elever. MDD kan lede til alle mulige jobber i tillegg til de rent kunstfaglige. Studiespesialisering kan ikke erstatte kompetansen som MDD gir. Musikk-, danse- og dramalærere er eksperter på tilpasset opplæring i sine fag, og sammen med høy lærertetthet legges det på MDD til rette for å kunne se alle elevene. Et stort antall sårbare elever ville ikke ha gjennomført videregående, om det ikke hadde vært for MDD. Tørre tall og fakta om hva en elevplass ved yrkesfag eller en elev ved en MDD linje koster, bør ikke på noen som helst måte settes opp mot muligheten som ungdommer skal ha til å videreutvikle og utforske sitt potensial, og bestå videregående. Hvilket tilbud skal komme som erstatning for disse elevene, dersom MDD faller bort? Uten MDD og miljøet rundt, risikerer vi høyere frafall fra videregående opplæring. Oppdal og Rennebu sine kulturskoleansatte, kulturråd, musikk lærere i grunnskolen og tidligere MDD-elever fraråder på det sterkeste å legge ned MDD på Heimdal, Ole Vig og Olav Duun videregående skole. Signert: Kerstin Bergenwall, Thor Anders Berget, Andreas Bjørkås, Marit Rimereit Bjørtomt, Karin Brandsbol, Beate Dullum, Hanne Christine Mjøen Eriksen, Gunvor Fagerhaug, Zieduna Gailiutė Frengstad, Ugne Kristina Furunes, Jeanette Hansson, Ann Kristin Haugerud, Astrid Hegdal, Mari Rui Heiniger, Trude Hovdenakk, Robin Morken, Tone Norbeck, Øyvind Sandum, Rune Skjolden, Torleiv Skjøtskift, Stephanie Maria Bergenwall Strand, Sverre Stenløkk, Maren Resell Sørheim, Bjørgunn Alise Thyve, Terje Uv, Solveig Marie Vognild-Olsen, Gjert Kristian Øhrn.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn **NORD UNIVERSITET**

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn **Ola Marius Ryan**

Kontaktpersonens stilling **Faggruppeleder, kunst- og kulturfag**

Utfyllers_navn Ola Marius Ryan

Referansenummer 1100852

Innsendt dato 10/16/2023 3:14:08 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Sånne tiltak er bra for voksne personer som vil ta en utdanning, men er ikke spesielt egnet for ungdom i videregående alder. De fleste har behov for å være en del av et sosialt videregående miljø før de etablerer seg på en arbeidsplass.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi mener det er et paradoks at man snakker om bredde og kvalitet i samme øyeblikk som man vil fjerne fag fra flere studiesteder. Dette vil gi oss et smalere og mer ensformig samfunn. Norge er et land der mye er basert på frivillighet og ideologisk arbeid. Mange av de som er pådrivere innen f.eks kultur og idrett rundt omkring i landet har sin kompetanse gjennom at de har gått idrettslinjer eller musikklinjer. Hvis vi mister denne kompetansen vil det få store konsekvenser for måten samfunnet vårt er bygd opp på. Høyere utdanninger innen idrett og musikk vil også lide i med tanke på rekruttering om man kutter ned på videregående utdanninger innen disse disiplinene.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Nei! Prioriteringene må endres slik at man i større grad ivaretar bredde i opplæringstilbudet. Vi ønsker oss et mangfoldig samfunn. Disse tiltakene vil på sikt føre til det motsatte.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Musikklærerutdanningen ved Nord universitet har allerede et godt samarbeid med videregående skoler i vårt distrikt. Vi sender ut studenter i praksis, lærere fra videregående og ungdomsskole benyttes hos oss som undervisere, forskningspartnere og sensorer. Samarbeidet kan videreutvikles gjennom å lage felles prosjekter med elever og studenter med utgangspunkt i de ulike institusjonenes læringsmål. Dette er noe som vi allerede er i gang med å teste ut.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn **Musikere tilknyttet NTNU**

Kontaktpersonens navn **Wenche Waagen**

Kontaktpersonens stilling **Dosent i musikkdidaktikk**

Utfyllers_navn Wenche Waagen

Referansenummer 1100877

Innsendt dato 10/16/2023 4:59:17 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Nei. Vi støtter ikke reduksjonen i Musikk,Dans,Dramalinjer med fordypning i musikk. Forutsetningen for å utdanne profesjonelle musikere og høyt kvalifiserte instrumentpedagoger her til lands er en sammenhengende og velfungerende opplæring fra kulturskoler via videregående opplæring til høyere profesjonsutdanning. Å lære å spille krever nemlig et årelangt motorisk og teknisk arbeid. Det anslås, som i toppidretten, et omfang på ca. 10.000 arbeidstimer før fylte 18 år. Musikklinjene i videregående skole forvalter et viktig ledd i denne utdanningslinjen. Studenter i høyere utdanning har altså hatt dyktige lærere før de kom til oss, i videregående skoles musikklinje og i kulturskolen før det. De grunnleggende ferdighetene som eleven utvikler her, har bidratt til å høyne nivået på inntaket til høyere utdanning. Om dette leddet fases ut, vil opplæringen for utøvende musikere bli satt mange år tilbake i kvalitet. Også lærerutdanningen for utøvende musikere vil bli rammet. Den er avhengig av de solide praksisplassene ved skoler som Heimdal videregående skole og Ole Vig videreg. skole.

Resultater fra musikklinjene Fra å være elev i musikklinja ved Heimdal videreg. skole ble Randi Stene en av Skandinavias mest etterspurte mezzosopraner og er i dag operasjef på den Norske Opera & ballett. Fra Heimdal videreg. kom også Solveig Sletthjell, førsteamanuensis ved Norges musikkhøgskole. Musikklinja la grunnen for folkesangere som Bjørn Fjellvær Larsen og Alexander With. Lise Davidsen sier i et intervju med Sandefjord blad at hun har ikke vært der hun er i dag (i verdenstoppen av klassiske sangere), uten musikklinja i videreg. skole. Hun donerte et stipend til Sandefjord videreg. skole som var så viktig i hennes musikalske utvikling. Mange tidligere elever fra Musikk, dans og drama har i dag sitt virke i Trondheim Symfoniorkester og i andre skandinaviske orkestre. Trondheim Voices, Trondheim Jazzorkester og TrondheimSolistene har alle glitrende musikere som har gått videregående skoles musikklinje. Det er den kontinuerlige opplæringa fra kulturskoler via videregående utdanning, profesjonsutdanning og videre til nasjonale og

internasjonale scener og kunstnerkarrierer som er nøkkelen til suksess. Musikk-dans-drama gir gode oppvekstmiljøer Men Musikk – dans - dramatilbudet er også for elever som ikke nødvendigvis skal satse på en yrkeskarriere. Men de skal ha en reell mulighet til å velge ut fra sine evner og interesser. Disse elevene er en forutsetning for at bygd og by skal ha gode oppvekstmiljø. Elever fra musikklinjene finner vi igjen som korpsledere, bandledere, kordirigenter, i fritidsklubber, i de utallige spelene, som miljøarbeidere innen helse og i en rekke andre roller. Estetiske fag i skolen har i en årrekke vært stemoderlig behandlet i videregående skole, dvs de har ikke vært til stede, med unntak av studieretning Musikk-dans-drama som er et viktig tilbud til noen ganske få. At Orkdal videregående skoles musikklinje ble nedlagt for to år siden var ille, og Fosen videregående skoles musikklinje før det. Nå er det viktigere enn noensinne å opprettholde de som er igjen. Og fylkeskommunen bør være stolt over disse flaggskipene av et opplæringstilbud. Ja, sang- og instrumentalopplæringen koster noe, det ligger i saken natur. Den er kjernefaget i musikklinja, undervises en-til-en, med teknisk/motorisk trening og instruksjon av læreren, slik som treneren til profesjonelle idrettsutøvere. Men dette gjelder kun ett av de ca. 16 programfagene som inngår i tilbudet. Resten av fagporteføljen er klasse- og gruppebasert. Og det er ikke mange klasser vi snakker om totalt. Arbeidsplasser Og hva med de høyt kvalifiserte lærerne i hele og halve stillinger i Musikk-dans-drama-linjene? Legger man ned elevtilbudet, vil det også få alvorlige konsekvenser for disse. De har vanligvis en profesjonsutdanning i musikk. Ved Institutt for musikk, NTNU, utdanner vi disse, og ser svært gjerne at vi slipper å utdanne til arbeidsledighet. Her må helhetlige, samfunnsøkonomiske vurderinger legges til grunn. Som samfunn og enkeltmennesker kan vi ikke overleve uten kultur, og fylkeskommunene har et ansvar for å bidra til utdanningen av profesjonelle utøvere, samt å opprettholde et videregående tilbud som imøtekommer interessefeltet til ungdommene. Å fortsette raseringen av et fantastisk godt og profesjonsrettet Musikk-dans-drama-tilbud og frata elevene denne muligheten for karrierer og gode liv er uakseptabelt. Wenche Waagen, dosent i musikkdidaktikk, NTNU Elin Angelo, professor i musikkpedagogikk, NTNU Arve Tellefsen, æresdoktor ved NTNU Sigmund Tvette Vik, festivalsjef, Trondheim Kammermusikkfestival

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn Skolelederforbundet i Trøndelag - lokallag for videregående skoler.

Kontaktpersonens navn Odd Skavern

Kontaktpersonens stilling Leder/HTV i lokallag for videregående skole

Utfyllers_navn Odd Skavern

Referansenummer 1101226

Innsendt dato 10/18/2023 2:49:34 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Ikke svart

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Skolelederforbundet i Trøndelag - lokallag for videregående opplæring, stiller seg svært kritisk til organisatorisk sammenslåing av skoler. Forslaget fra administrasjonen anerkjenner ikke betydning av rektor som skoleleder og skoleledelsens betydning for elevers og læreres læring. Forslaget innebærer etter Skolelederforbundets oppfatning at kvaliteten på opplæringstilbudet svekkes. - Rektor er øverste ansvarlig for skolens pedagogiske utviklingsarbeid underforstått elevers læring. Jfr. Vivian Robinsons skoleforskning om - Å lede lærernes læring og utvikling - som en av 5 vesentlige stolper for rektors betydning for elevers og læreres læring. (Kilde: Cappelen Damm 2014 Vivian Robinson, Elevsentrert skoleledelse) - En nærværende rektor er viktig for øvrig ledergruppe. Skolelederforbundet har liten tro på at en rektor som pendler mellom to skoler vil være i stand til å utøve god skoleledelse. - Forslaget innebærer stor avstand mellom den som leder og de som blir ledet. - Rekruttering av nye skoleledere kan med forslaget om organisatorisk sammenslåing av skoler bli svært krevende. Det er lite trolig at det å være rektor på to skoler vil oppfattes som en attraktiv skolelederstilling.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Vi ser at omfanget av innsparingstiltak skaper uro. I ytterste fall er konsekvensen av forslaget redusert kvalitet for elevenes læring i Trøndelag. For skolelederne betyr vedtaket at Trøndelag fylkeskommune som arbeidsgiver ikke ivaretar stabilitet for ansatte og elever i tilstrekkelig grad. Vi ser at omfanget av innsparingstiltak skaper uro. I ytterste fall er konsekvensen av forslaget redusert kvalitet for elevenes læring i Trøndelag. Andre forhold: (spørsmål fra regiondelen) Skolelederforbundet mener at forslaget må sikre: - forutsigbare og likeverdige rammer. - arbeidsvilkår for skolelederne som sikrer god kvalitet i den videregående skolen i Trøndelag.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Ikke svart

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Ikke svart

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Ikke svart

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Ikke svart

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

CREO - FORBUNDET FOR KUNST OG KULTUR

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Hans Ole Rian

Kontaktpersonens stilling

Forbundsleder

Utfyllers_navn

Hans Ole Rian

Referansenummer

1101296

Innsendt dato

10/18/2023 7:58:58 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Creo – forbundet for kunst og kultur er Norges største kunstnerorganisasjon med over 10.800 medlemmer. Creos medlemmer arbeider innenfor alle deler av kulturlivet, Noen er artister eller musikere i det frie feltet, noen er utøvende musikere i et ensemble, i en kirke eller i et orkester. Noen er pedagoger eller underviser i musikk, dans eller andre kunsthøgskolefag i grunnskolen, på videregående skoler, i private og kommunale kulturskoler, ved en høyskole eller et universitet. Noen er låtskrivere eller komponister eller begge deler. Noen danser ballett eller moderne dans, noen jobber med lyd og lys eller gjør andre ting bak scenen og noen er scenografer, kostymedesignere eller musikkterapeuter. Creo mener at de nasjonale målene for kulturpolitikken blant annet bør være demokrati, rettferdighet og mangfold. Dette er abstrakte mål som i den praktiske politikken må fylles med innhold. Et aktivt og mangfoldig kunst- og kulturliv er viktig for å gi den enkeltes liv et rikere og mer fullverdig innhold. Kultur har en verdi i seg selv og for seg selv og bidrar til verdiskapning, kompetanse, læring, helse og toleranse. Alle må gis tilgang til kunstopplevelser og kulturaktiviteter. Dette sikres best gjennom offentlig finansiering, gode og forutsigbare tilskuddsordninger, og et stabilt og forutsigbart utdanningssystem. Kulturen er en vesentlig del av det offentlige ordskiftet, og både enkeltkunstnere, frie kunstnergrupper og kulturinstitusjonene spiller en sentral rolle for debatt, demokrati, yringsfrihet og meningsdannelse. Å sikre solide skolemiljøer, over hele landet, som kontinuerlig arbeider med dette er en del av den kunstneriske og kulturelle infrastrukturen her i landet. Med fremveksten av populisme, polarisering i en tid hvor vestlige demokratier er under press, mener vi at det offentlige må styrke og ikke svekke sitt ansvar for kunst og kultur – som en betydelig samfunnsarena for refleksjon og meningsbygging. Kultur og kulturaktiviteter utfolder seg der mennesker bor og lever sine liv, i det enkelte lokalsamfunn. Å styrke det lokale kulturlivet, den frivillige innsatsen og samarbeidet mellom profesjonelle og frivillige aktører vil bidra til et mer

likeverdig tilbud i små og store lokalsamfunn. Derfor er det både trist og urovekkende å lese at administrasjonen i Trøndelag fylkeskommune ønsker å skjære kraftig ned på tilbudet på MDD-linjene i fylket. For oss som en sentral kulturorganisasjon er dette et alvorlig signal, et alvorlig signal om at kunstens og kulturens plass i regionen nå er truet. Ungdommen er den største verdien vi har for å kunne bygge et bærekraftig samfunn i framtida. Da er kutt i utdanning det siste feltet man bruker sparekniven på. De foreslåtte sparetiltakene kan bli svært dyre på sikt, med de menneskelige omkostningene som ligger i forslaget. Vi i Creo er dypt bekymret for både det profesjonelle kulturlivet i Trøndelag, og for fremtiden for kulturfrivilligheten. MDD-linjene har i en årrekke vært den viktigste rekrutteringsarenaen til disse samfunnsarenaene. Samtidig har lærerne ved linjene ytt store bidrag både til det profesjonelle og frivillige kulturlivet i regionen. Dette er sammenhenger vi heller ikke ser er grundig nok utredet i fylkesadministrasjonen sitt forslag. Høringsnotatet viser til sentrale dokumenter som fylkeskommunens tilbudsplanlegging skal være i tråd med. De primære dokumentene, Trøndelagsplanen, økonomiplanen, verdiskapingsplanen, kompetansestrategien, vedtatte mål og prinsipper for tilbudsplanleggingen har alle målsetninger som er i direkte motstrid til de foreslåtte sparetiltakene. Høringsnotatet framstår med hovedfokus kun på økonomi og bevaring av skolestrukturen, uten å ha med seg mange andre viktige prinsipper som skal ligge til grunn for skolestrukturen og tilbudsplanleggingen. Dette finner Creo svært bekymringsfullt, og notatet gir derfor et altfor svakt grunnlag å ta politiske beslutninger på. Creo finner også det problematisk at høringsnotatet overhodet ikke tar opp konsekvenser av de foreslåtte kuttene ved MDD-tilbud, selv om disse foreslås å ta den største byrden av sparetiltakene. Kuttene begrunnes ikke, og må derfor antas å være kun ut fra økonomisk sparebehov. At dansefaget ikke nevnes i høringsspørsmålene for berørte regioner er også problematisk, da forslagene også innebærer nedleggelse av to dansetilbud. Vi ber derfor om at de styrende organer i Trøndelag ser verdien av å ha et godt fungerende kulturliv i regionen også i fremtiden, og vedtar å videreføre det gode og nødvendige tilbudet ved fylkets MDD-linjer.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

ARRANGØRNETTVERK TRØNDELAG

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Terje Tranaas

Kontaktpersonens stilling

Styreleder

Utfyllers_navn

Terje Tranaas

Referansenummer

1101326

Innsendt dato

10/19/2023 1:06:48 AM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Ingen kommentar

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Kritisk - vi mener at her må det grundige analyser av effekten til før slike sammenslåinger gjennomføres. Det er ikke gitt at å bryte opp solide fagmiljøer i hele fylket gir bedre utdanning innen kreative fag. Vi frykter at ved å gå ned på elevtallet innen kreative fag over hele fylket vil den veksten vi i dag ser, stoppe opp. Våre medlemmer vil mangle helt nødvendig kompetent arbeidskraft. Dette vil etter vårt syn også være i strid med vedtatte strategier innen fylket som Verdiskapingstrategien og Scenario 2030 og ikke på noen måte oppfylle de forventninger som bransjen har fått gjennom de beslutninger som politikerne har tatt. Vår egen Ringvirkningsanalyse som ble publisert i sommer, viser med all tydelighet de store omsetningstall som kreativ bransje står for og de viktige ringvirkninger et arrangement gir for lokalt næringsliv - her kan Elden på Røros spesielt nevnes, mellom 40 og 50 millioner kroner går tilbake til lokalt næringsliv. Det ville være meget uheldig for videre utvikling om man ikke utdannet ny arbeidskraft. Vårt syn er at man burde øke antallet elever og ikke minske det. Dette gjelder særskilt arbeidskraft innen tekniske fag og gjennomføring av arrangementer.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Støttes ikke. Fylkesdirektøren må endre sine prioriteringer til å være mer i tråd med vedtatte strategier på fylkesnivå.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Skolene bør til enhver tid tilstrebe å gi moderne, relevant og god utdanning og må kunne tilpasses de ulike behovene over tid.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Ingen kommentar

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Gode muligheter innen en sterkt voksende kreativ bransje med stort behov for kompetent arbeidskraft - spesielt på teknikk og gjennomføring.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Ved nær kontakt med de behov næringslivet til enhver til har og nær kontakt mellom de ulike utdanningsnivåene.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn **Olympiatoppen Midt- Norge**

Kontaktpersonens navn **Arnstein Finstad**

Kontaktpersonens stilling **Prosjektleder**

Utfyllers_navn Arnstein Finstad

Referansenummer 1101384

Innsendt dato 10/19/2023 12:56:32 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Høringsuttalelse Olympiatoppen Midt- Norge: Opplæringstilbudet i Trøndelag - skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur 2024-2026: Spisset toppidrett har nylig vært gjenstand for en omfattende utredning, som har foregått over flere år og har involvert flere personer både innen skole, idrett og akademia. Denne utredningen var forankret i målet om at trøndermodellen skulle kunne konkurrere med private toppidrettsgymnas med ambisjon om å være verdens beste skolemodell for kombinasjonen toppidrett og utdanning. Prosjektet er rettet mot å utvikle fremtidige toppidrettsutøvere som konkurrerer på internasjonalt nivå som seniorer (ikke høyt nasjonalt). Dette innebærer deltakelse og gode prestasjoner i WC, VM, OL, EM eller tilsvarende. Det skal være lov å bli god i Trøndelag. Utredningsgruppen konkluderte med å dele idrettene innenfor spisset toppidrett i to kategorier: 1. A- idretter, dvs. idretter som i høy grad har fulgt kvalitetskriteriene som er utviklet for ordningen og som jevnlig har utviklet utøvere som har prestert på internasjonalt toppnivå i tråd med målet for prosjektet. 2. Utviklingsidretter (U- idretter), dvs. idretter som er på veg til å oppfylle kvalitetskriteriene og som har et potensial til å utvikle utøvere på internasjonalt toppnivå på sikt. Denne kategoriseringen av A- og – U- idretter ble senere vedtatt i fylkeskommunen. I utredningen kom det frem at det ligger et potensial til å få til en mer optimal fordeling og effektiv bruk av ressursene for å sikre måloppnåelse med prosjektet. Med bakgrunn i dette ble det utarbeidet en ressurstilodelingsmodell som tok for seg viktige kvalitetskriterier innenfor toppidrettsutvikling, der de ulike idrettene ble vurdert med bakgrunn i kriteriene og derigjennom fikk tildelt ressurser. Det førte blant annet til at A- idrettene fikk opprettholdt og delvis styrket sitt ressursgrunnlag. Dette ble også vedtatt i fylkeskommunen, og vil ha stor betydning for at trønderske utøvere skal kunne prestere på internasjonalt toppnivå i årene fremover, samt gjøre satsingsmodellene i A- idrettene fortsatt konkurransedyktig med private aktører. Olympiatoppen Midt- Norge registrerer at fylkesrådmannen

i sitt forslag om tilbudsstruktur for videregående skole i Trøndelag, opprettholder satsingen på A-idrettene som anbefalt i utredningen. Det er disse idrettene som så langt i de 15 årene satsingen har vart, har bidratt til størst medaljefangst til Trøndelag og i størst grad har jobbet etter de kvalitetskriterier som er utviklet for ordningen. Derfor er det svært viktig at denne satsingen opprettholdes. Videre foreslår fylkesrådmannen å legge ned satsingen på utviklingsidretter. Olympiatoppen sin vurdering er at U-idrettene har et potensial til å oppnå målet om å utvikle fremtidige toppidrettsutøvere som konkurrerer på internasjonalt nivå som seniorer. Per i dag er det flere spennende talenter i U-idrettene. Disse foreslåtte nedskjæringene vil bidra til å forringe disse idrettens muligheter til å realisere ambisjonen om å ha verdens beste skolemodell for kombinasjonen toppidrett og utdanning, som igjen vil påvirke utviklingen av talenter i negativ retning. Dersom dette blir en realitet, vil det kunne legge forholdene til rette for en etablering av private aktører for idrettene som blir rammet. Dersom fylkespolitikere ikke ser noen annen utvei enn fylkesrådmannens forslag om å legge ned utviklingsidretter, foreslår Olympiatoppen Midt-Norge at alle U-idrettene stilles, og at fylkeskommunen setter av en pott tilsvarende ressursene til minimum tre tilbud, som U-idrettene kan konkurrere om i overgangsfasen på 3-4 år. De tilbudene som gjennom kvalitetssystemet i spisset toppidrett kvalifiserer seg best, vil få videreført sin satsing, og vil videre ha mulighet til å kvalifisere seg til A-idrett.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn NMF TRØNDELAG

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn Geir Ulseth

Kontaktpersonens stilling Daglig leder

Utfyllers_navn Geir Ulseth

Referansenummer 1101386

Innsendt dato 10/19/2023 2:12:33 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

MDD linjene er bærebjelker i utviklingen av robuste og bærekraftige korpsmiljøer i hele fylket. Ungdommene som søker til MDD er en drivkraften i sine miljøer, og er forbilder for de yngre musikantene i korpset, både gjennom sine musikalske ferdigheter og trygge ungdommer i lokalmiljøet. En nedleggelse av MDD tilbudet vil være meget alvorlig for tilførsel av viktig kompetanse og rekruttering til videre musikkutdanning, som igjen skal virke tilbake med god opplæring og musikalsk ledelse i det enkelte skolekorps. NMF ser at et sterkt svekket tilbud innenfor MDD på sikt kan ha svært alvorlige konsekvenser for de lokale økosystemene som musikkorpset er og representerer. Her er det svært viktig at ungdommene bor i sitt nærmiljø under utdanningen for at skolekorpset skal fungere, og at dem får inspirasjon til å ta videre utdanning og kommer tilbake som ressurspersoner i opplæringen. Her er det stort behov for instrumentalopplæring, og dirigentfunksjon både for aspirant/juniorkorps og hovedkorps.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn Lærerne ved musikk, drama, kunst og håndverk ved DMMH

Kontaktpersonens navn Hanne Bæverfjord

Kontaktpersonens stilling Høgskolelektor i musikk

Utfyllers_navn Hanne Bæverfjord

Referansenummer 1101389

Innsendt dato 10/19/2023 1:11:35 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Ved Dronning Mauds Minne høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH), avdeling for kunsthøgskolen, ser vi med stor bekymring på forslaget fra fylkeskommunen om helhetlig tilbudsstruktur og skolebruksplan i Trøndelag. Det er trist å lese at det vurderes å gi ungdommer et så snevert tilbud. Vi mener at en slik reduksjon, både innen MDD-linjene og yrkesfag, vil svekke mangfoldet av kompetanser ute i barnehagene og samfunnet generelt. Vi ser at det over tid har skjedd en forandring hos våre studenter, hvor de innehar mindre kompetanse innenfor praktisk-estetiske fag enn før. I barnehagelærerstudiet jobber vi for å utvikle kreative og skapende barnehagelærere. Studenter med bakgrunn fra MDD eller yrkesfag utgjør en stor ressurs hos oss, både under studiet og som ferdige pedagoger i barnehagen. Deres kompetanse innen lek, skapende aktivitet og praktiske håndverksferdigheter er ikke bare ettertraktet, men nødvendig iht. FNs Barnekonvensjon paragraf 31: Alle barn har rett til lek, fritid og hvile, og til å delta i kunst- og kulturliv. For at det skal la seg realisere trenger barnehagene personale som har kompetanse i fagene og som kan legge til rette for dette. Også i UH-sektoren opplever vi reduksjon av ressurser til praktisk-estetiske fag, og det er derfor desto viktigere at studentkullene samlet har en mangfoldig grunnkompetanse når de starter hos oss. Vi frykter at de foreslåtte kuttene vil føre til at den fremtidige studentmassen har mindre erfaring med kreative prosjekter, samspill og håndverk. Det vil igjen gi negative konsekvenser for praktisk-estetisk virksomhet i barnehagen. Som utdanningsinstitusjon ser vi det som en plikt å si fra om at fylkeskommunens forslag vil gi negative ringvirkninger langt utover den enkelte ungdom og skoles muligheter.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal

veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

NORGES KORFORBUND

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Tove Ramlo-Ystad

Kontaktpersonens stilling

Musikksjef

Utfyllers_navn

Tove Ramlo-Ystad

Referansenummer

1101392

Innsendt dato

10/19/2023 1:12:41 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Norges Korforbund vil på det sterkeste fraråde at MDD-linjer i Trøndelag legges ned. Vi har rundt om i fylket en utfordring med å skaffe kvalifiserte dirigenter til alle våre kor. Grunnlaget som skapes ved musikklinjene, legger også grunnlaget for ønsket om ensemblevirksomhet videre for mange av de som går der. Ikke alle blir dirigenter, riktignok, men vi ser det er ufattelig viktig at elevene får kontakt med faget ensembleledelse så tidlig i utdanningen sin, og med det også intuitivt kan få en forståelse for ledelse i seg selv. Med at alle på musikklinjene synger i kor gjennom de tre årene de går der, blir alle disse elevene ressurser når de senere trer inn i det lokale musikkliv rundt om, enten som musikalske ledere, eller som dyktige ensemblesangere. Sang i seg selv har en egenverdi. Helseeffekten er det snakket mye om, og Norges Korforbund er sikker på at å synge og musisere seg sammen gjennom videregående skole øker livskvaliteten til disse elevene, og bygger dem til ressurspersoner vi ikke kan gå glipp av. Tove Ramlo-Ystad Musikksjef i Norges Korforbund

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Norges Korforbund vil på det sterkeste fraråde at MDD-linjer i Trøndelag legges ned. Vi har rundt om i fylket en utfordring med å skaffe kvalifiserte dirigenter til alle våre kor. Grunnlaget som skapes ved musikklinjene, legger også grunnlaget for ønsket om ensemblevirksomhet videre for mange av de som går der. Ikke alle blir dirigenter, riktignok, men vi ser det er ufattelig viktig at elevene får kontakt med faget ensembleledelse så tidlig i utdanningen sin, og med det også intuitivt kan få en forståelse for ledelse i seg selv. Med at alle på musikklinjene synger i kor gjennom de tre årene de går der, blir alle disse elevene ressurser når de senere trer inn i det lokale musikkliv rundt om, enten som musikalske ledere, eller som dyktige ensemblesangere. Sang i seg selv har en egenverdi. Helseeffekten er det snakket mye om, og Norges Korforbund er sikker på at å synge og musisere seg sammen gjennom videregående skole øker livskvaliteten til disse elevene, og bygger dem til ressurspersoner vi ikke kan gå glipp av. Tove Ramlo-Ystad Musikksjef i Norges Korforbund

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET NTNU

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Nora Kristine Bilalovic Kulset

Kontaktpersonens stilling

Instituttleder på Institutt for musikk NTNU

Utfyllers_navn

Nora Kristine Bilalovic Kulset

Referansenummer

1101482

Innsendt dato

10/19/2023 8:18:38 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Vi vil på det sterkeste gå i mot de foreslåtte innsparingene som gjelder å legge ned musikklinjene på Heimdal, Ole Vig og Olav Duun. Vi vil legge fram argumenter langs tre linjer: 1. Rekruttering til høyere musikkutdanning. 2. Betydningen av musikklinjer for de som ikke skal gå videre på høyere musikkutdanning. 3. Betydningen av musikklinjene som arbeidssted for kulturarbeidere og ringvirkningene dette har for fylket. 1. Rekruttering til høyere musikkutdanning. På Institutt for musikk NTNU, utdanner vi musikkarbeidere til hele samfunnshjulet når det kommer til musikk og kulturforvaltning. Alle som på ett eller annet vis jobber med noe som har med musikk å gjøre, utdannes hos oss. Dette er et mye bredere spekter av arbeidsplasser og arbeidskraft enn man vanligvis tenker over, og altså langt mer enn den utøvende musikeren. Samtidig vet vi at våre søkere kommer fra musikklinjer, og de kommer hovedsakelig fra musikklinjer i Trøndelag. Dersom tre av fem musikklinjer nå avvikles, vil dette endre rekrutteringsgrunnlaget til vår utdanning dramatisk. Dette vil i sin tur tappe fylket for arbeidskraft innen musikk og kultur og endre hele fylket, både i Trondheim og andre større byer, og i distriktene. Dersom vår rekruttering går ned, vil vi også kunne miste deler av vår musikkutdanning ved NTNU, og dermed også arbeidskraft og kulturliv som vi skaper i regionen. 2. Betydningen av musikklinjer for de som ikke skal gå videre på høyere musikkutdanning. Svært mange som går musikklinja, havner andre steder enn i musikkbransjen. Disse har med seg uvurderlig og verdifull kunnskaper og ferdigheter innen musikk som de ikke kunne ha skaffet seg uten musikklinja. Testen er som følger: om du havner på gamlehjem, vil du at noen av hjelpepleierne som jobber der skal ha gått på musikklinja slik at de kan synges og spille litt sammen med deg og dine medbeboere? Det er også flere som bidrar innen amatørmusikklivet rundt omkring som ikke har annen formell musikkutdanning enn nettopp musikklinja, men på fritiden er de kor- og korpsdirigenter eller ressurser for det lokale musikklivet på andre måter. Vi har skapt oss en kultur som nesten er fritatt for

sang og musikk på de normative arenane som barnehage og skole, og vi vet at man kan gå gjennom hele dette løpet uten omtrent å ha sunget en sang. Dermed blir musikklinjene enda viktigere, som en siste instans hvor vi kan ivareta menneskets musikk-kultur selv om du ikke har tenkt deg videre på høyere musikkutdanning. 3. Betydningen av musikklinjene som arbeidssted for kulturarbeidere og ringvirkningene dette har for fylket. På musikklinjene jobber det musikere som ellers preger regionen. Dersom disse arbeidsplassene forsvinner, vil Trøndelag miste mange av sine sentrale aktører innen det profesjonelle musikk- og kulturlivet. Dette henger sammen med argumentasjonen i det første punktet: ved å legge ned disse musikklinjene så taper man regionen for musikk og kultur, og det enormt rike konsertlivet vi har i Trondheim, vil forstumme. Vi forstår at det må spares penger, og vi vet at musikkutdanning er kostbart, men konsekvensene for livskvaliteten for innbyggerne i Trøndelag blir for stor ved å spare gjennom å avvikle flere musikklinjer. Som musikkforsker har jeg stor kunnskap om hvorfor musikk bidrar til økt livskvalitet og bedre folkehelse, og jeg ber om et møte med komitelederne for å diskutere saken nærmere, ut over dette forsåvidt korte høringssvaret. Jeg regner med dere har mange å lese. Vennlig hilsen Nora B. Kulset Instituttleder, NTNU Musikk

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn **BYÅSEN SANGKOR**

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn **Jorunn Beate Foss**

Kontaktpersonens stilling **Leder i Byåsen sangkor**

Utfyllers_navn Jorunn Beate Foss

Referansenummer 1101490

Innsendt dato 10/19/2023 9:17:08 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Vi støtter ikke de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak. Kulturlivet er avhengig av elever får mulighet til å gå på MDD. Ved å kutte ned på antall plasser, vil det bli færre som får mulighet til dette. Byåsen sangkor er en frivillig organisasjon som samarbeider flere ganger gjennom året med musikere med bakgrunn fra en MDD linje. I tillegg har vi flere medlemmer som har bakgrunn fra MDD. Vi er bekymret for korenes fremtid når det blir færre som med bakgrunn i MDD linjer utdanner seg til dirigenter, organister, pianister og orkestermusikere. Å synge i kor er en av de få arenaene man har mulighet til å samle folk i alle aldre.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn **Ståle Storløkken**

Kontaktpersonens stilling

Utfyllers_navn Ståle Storløkken

Referansenummer 1101502

Innsendt dato 10/19/2023 9:54:30 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Høringssvar til forslaget om nedleggelse av MDD-linjer i Trøndelag. Mitt navn er Ståle Storløkken, jeg har bodd i Trondheim siden 1988. Jeg jobber som musiker på heltid og har gjort det siden jeg var ferdig på Jazzlinja ved Konservatoriet i Trondheim (nå NTNU) i 1992. Jeg har holdt på med musikk siden jeg var 9 år gammel og bestemte meg tidlig at det var musiker jeg ville bli. Da jeg fikk vite om at det fantes videregående skoler med musikklinje, skjønte jeg at det var der jeg skulle gå. Så jeg begynte på Tranberg videregående skole på Gjøvik i 1985 (flyttet på hybel som sjenert 16-åring). Og jeg må si at disse tre årene er noen av de mest definerende årene i mitt liv, både faglig, sosialt og hvordan jeg har blitt som menneske og musiker. Det å ha et tilbud om en utdanning hvor du møter mennesker med felles interesser, som du kan dyrke i et sosialt og trygt miljø, er ekstremt viktig når man er i den alderen. Dette gjelder ikke bare musikk, men også andre "smalere" studieretninger. Jeg anser meg selv som en ganske anerkjent musiker innen jazz og den improviserte musikksenen i Norge og spiller med eller har spilt med band Supersilent, Elephant9, Bol, Humcrush, Cucumber Slumber, Krokofant og solokonserter. Har også spilt med Terje Rypdal sitt band siden 1995, Motorpsycho, Nils Petter Molvær, Hedvig Mollestad m.fl. Jeg har som musiker spilt i ganske mange deler av verden, Europa, USA, Kina, Japan og Indonesia for å nevne noen. Og den sosiale tryggheten jeg fikk ved å være i en utdanning hvor det er en så solid felles interesse (eller grunnpilar) i bunn, og som inspirerte til toleranse og inkludering, har bidratt til at man kan være et godt og tolerant menneske i møte med ulike mennesker og kulturer rundt om i verden. Noe som jeg ser på som uhyre viktig når man reiser rundt og er en "ambassadør" for Norge. Dette også mye takket være årene mine på Gjøvik. Hadde ikke dette tilbudet eksistert når jeg skulle ta videregående utdanning, hadde jeg kanskje tatt allmennfaglig eller noe yrkesfaglig og jobbet med noe annet og kanskje holdt på med musikk på hobbybasis. Dette er for så vidt også helt greit, men når man står på randen av å tre inn i

voksen- og arbeidslivet, så tenker jeg at mangfoldet i tilbud er så sårt viktig. Ikke minst for å ivareta så mange som mulig på best mulig måte, så færrest mulig faller utenfor. Det er ikke så ofte jeg skriver et høringssvar, men når det gjelder nedleggelse av MDD-linjer i fylket som er et tilbud som for meg var noe av det mest definerende, både menneskelig, sosialt og musikalsk, så kjenner jeg et sterkt behov for å stille meg meget negativ til dette forslaget. Vet ikke hvor mye av det jeg skriver her, betyr noe for denne høringen, men jeg håper virkelig at man tar det på alvor og ikke ødelegger dette tilbudet og det mangfoldet av studieretninger som vi har i Norge. Dette betyr så mye for så mange. Ikke minst for mine to barn, som gikk på nettopp MDD-linja på Heimdal! Vi trenger et mest mulig variert og trygt utdanningstilbud, hvor folk kan være trygge og inspirerte, og som skaper en best mulig versjon av oss selv som mennesker, noe som ikke minst er viktig i den verden vi lever i nå! MVH Ståle Storløkken

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn **Nasjonalt kompetansesenter for kultur, helse og omsorg**

Kontaktpersonens navn **Marit Stranden**

Kontaktpersonens stilling **daglig leder**

Utfyllers_navn Marit Stranden

Referansenummer 1101526

Innsendt dato 10/20/2023 3:54:37 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Som påpekt av faggruppen kunst- og kulturfag ved Nord universitet: Det er bra med mulighet for individuell tilrettelegging ved behov, samtidig som de fleste ungdommer har behov for å være en del av et sosialt videregående miljø før de etablerer seg på en arbeidsplass. Tilrettelegging av sosiale møteplasser for kulturdeltakelse kan gi økt livskvalitet, økt levetid og mindre bruk av helsetjenester (jf. Folkehelsemeldinga Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar, Meld.St.15, 2022-2023, Bente Irene Løkken: Engagement in cultural activity and public health. Doktoravhandling ved NTNU, 2023). Systematisk tilrettelegging for befolkningens økte kulturdeltakelse bedrer folkehelsen.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

En opprettholdelse av kreative opplæringstilbud i videregående skoler regionalt er også et samfunnsbidrag til kunst- og kulturtilbud som bygger lokalsamfunn med viktig kompetanse inn i frivillighet og fritid. Å kunne se mangfold av yrkesgrupper er viktig for at unge kan speile seg i og velge sin utdanning og yrkeskarriere.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Vi fraråder sterkt de foreslåtte innsparingstiltakene som vil redusere utdanningstilbudet innen kunst og kultur. Politiske utredninger og meldinger understreker behovet for at flere yrkesgrupper må bidra inn for å løse samfunnsutfordringene som kommer pga. utviklingen innen helse og omsorg i forhold til demografi og psykisk helse (NOU 2023: 4 Tid for handling, Folkehelsemeldinga Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar, Meld.St.15, 2022-2023). En av hovedstrategiene for å møte utfordringene er styrket satsing på folkehelse og forebygging. Å ha en kreativ utdanning gir livslang læring som gir viktige bidrag til samfunnets behov både innen yrkesliv og fritid. Stadig mer forskning støtter kunst og kultur sin helsefremmende effekt inkludert selvopplevd livskvalitet og økt levetid (f.eks. HUNT-rapportene, Cuypers et al. 2011, 2012, Hansen et al. 2015, Jensen et al. 2020, Løkken et al. 2018, 2020, 2021, 2023, Løkken 2023). Deltakelse i kulturaktiviteter kan redusere risikoen for tidlig død (<https://forskning.no/kultur-nord-universitet-partner/deltakelse-i->

kulturaktiviteter-kan-reducere-rikskoen-for-tidlig-dod/2246779). Ny forskning fra UNG-HUNT viser at sosiale aktiviteter er korrelert med bedre livskvalitet og mindre ensomhet, mens f.eks. skjermaktiviteter er korrelert med lavere livskvalitet og mer ensomhet (Løkken et al, innsendt). De nye generasjonene trenger høy litterær og visuell kompetanse for å håndtere de nye måtene å kommunisere på. Det er et uutnyttet potensial i kunstens og kulturens helseeffekt som bør benyttes i både skolen og helse- og omsorgstjenestene. Musikk, dans, drama-linjene er ikke bare en viktig utviklings og rekrutteringsarena for unge som vil satse profesjonelt på kunstfagene, men også et viktig kulturelt kompetansebidrag til unge som siden velger andre yrkesretninger og tar med seg viktig kulturell kompetanse inn i ulike typer utdanningsløp og arbeidsplasser og dermed kan bidra til mange kulturelle og helsemessige synergieffektene. Systematisk tilrettelegging for befolkningens økte kultur deltakelse bedrer folkehelsen, og da trenger vi medborgere med kulturkompetanse. Å styrke kunst- og kulturfagene i hele skoleløpet vil styrke befolkningens kompetanse i livsmestring og legger grunnlaget for god helseadferd gjennom livet. Styrking av lærernes tverrsektorielle kompetanse på kultur og helse gjennom verktøy i kulturelle miljøtiltak vil kunne bedre unges kompetanse i livsmestring. Å styrke bruken av kunst- og kulturfagene i skolen utvikler kulturkompetanse og trygghet som den enkelte medborger kan bruke i strategier for livsmestring. Kompetansen på psykisk helse er lav i befolkningen. Folk kjenner ikke til enkle råd og anbefalinger. Trøndelag fylkeskommune er partner i Folkehelsealliansen i Trøndelag som arbeider for å styrke folks psykiske helse og livskvalitet med rammeverket ABC for god psykisk helse, som er en nasjonal pilot. Da bør fylkeskommunen tilrettelegge for gode arenaer for kulturell deltakelse som kan bedre innbyggernes folkehelse. Nedleggelse av kreative utdanninger vil være kontraproduktivt. Vårt innspill til å jobbe bedre, mer effektivt og tverrfaglig er kulturbaserte tiltak og miljøbehandling som fremmer helse og livskvalitet, f.eks. med miljøbehandling med integrert bruk av musikk, sang og bevegelse for å styrke livskvaliteten i lokalsamfunnet, inkludert ansatte, elever, brukere og deres nettverk. Nye personellgrupper som kan bidra med kulturelle miljøtiltak kan inkludere pedagoger og frivillige organisasjoner, gjerne ved bruk av konseptet ABC for bedre psykisk helse.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Det er allerede gode samarbeid mellom høyere utdanning og videregående opplæring mellom Musikk lærerutdanningen ved Nord universitet, og NTNU og kulturskolene og videregående skoler, f.eks. Universitetskulturskoleprosjektet (UniKuP, <https://www.ntnu.no/musikk/unikup>). Det er et uutnyttet potensial i kunstens og kulturens helseeffekt som bør benyttes i folkehelsearbeidet og inn i skolens tre tverrfaglige temaer folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap. Tilrettelegging av sosiale møteplasser for kultur deltakelse kan gi økt livskvalitet, økt overlevelse og mindre bruk av helsetjenester (Bente Irene Løkken: Engagement in cultural activity and public health.

Doktoravhandling ved NTNU, 2023). En tverrsektoriell kompetanse må inn i mange profesjoner for å bli et integrert virkemiddel for livsmestring, som motvirker psykiske lidelser og bidrar til fysisk helseadferd. Systematisk bruk av kommunenes pedagoger i kulturskolen og den kulturelle skolesekken, spesielt gjennom samskaping, kan gi elevene økt kulturell kompetanse (jf. Telemarkforskningsrapport 489, 2019). Det vil være et kompetansebehov for å lære metoder og få kunnskap om tilrettelegging for nye grupper som kan bistå med å bygge trygge lokalsamfunn, og kan bidra til helse- og omsorgsfeltet. Nye personellgrupper som kan bidra med kulturelle miljøtiltak kan inkludere kulturpedagoger og frivillige organisasjoner, gjerne ved bruk av konseptet ABC for bedre psykisk helse. Kulturbaserte tiltak og miljøbehandling med integrert bruk av kultur som fremmer helse og livskvalitet kan være et tema inn i tverrfaglige emner i samarbeid mellom utdanninger i helse- og omsorgssektoren og andre sektorer. Et metodisk eksempel er det tverrsektorielle kompetanseutviklingsprogrammet i Musikkbasert miljøbehandling utviklet av bl.a. Nasjonalt kompetansesenter for kultur, helse og omsorg og Norsk kulturskoleråd i Brønnøy 2019–2021 (<https://kulturoghelse.no/2022/10/nasjonalt-kompetansesenter-for-kultur-helse-og-omsorg-har-vaert-delaktig-i-et-tre-arig-pilotprosjekt-om-bruk-av-musikk-og-korsang-i/>).

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

MARTHE BELSVIK STAVRUM

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Marthe Belsvik Stavrum

Kontaktpersonens stilling

Innehaver og eneste ansatte (enkeltpersonforetak)

Utfyllers_ navn

Marthe Belsvik Stavrum

Referansenummer

1101554

Innsendt dato

10/20/2023 9:05:28 AM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Er ikke kvaliteten god i de nåværende musikk- dans og drama- linjene i fylket? Hva er ikke bra nok, og ved hvilke linjer? Sett heller inn konkrete tiltak der det trengs for å heve kvaliteten til et akseptabelt nivå.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Nei. Tidligere og nåværende MDD-elever spiller i begravelser og bryllup, på radio og på festival. De sitter i orkestrene våre, spiller i bandene våre, de spiller inn albumene våre, de arrangerer festivaler, konserter og forestillinger, jobber i filmbransjen, i TV og på teatrene våre i tillegg til å dirigere kor og korps og undervise i kulturskolen. De jobber på kulturhusene og i Operaen, de sitter i revyorkestrene. For å nevne noe. Trøndelag har ikke råd til å miste så mange framtidige kulturarbeidere. Kulturen er det bankende hjertet i samfunnet. Den skaper samlingspunkter for folk i en tid hvor splittelse og polarisering, utenforskap og ensomhet stadig tar mer plass. Oppfordrer derfor beslutningstakere til å være ytterst forsiktig med å kutte i hjertet!

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn **FTV Akademikerne Trøndelag**

Kontaktpersonens navn **Merethe Christine Lervåg**

Kontaktpersonens stilling **FTV**

Utfyllers_navn Merethe Christine Lervåg

Referansenummer 1101583

Innsendt dato 10/20/2023 10:56:20 AM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

HØRINGSSVAR Tilbudsstruktur ved våre skoler Trøndelag fylkeskommune Akademikerne Trøndelag takker for muligheten til å komme med høringsuttalelse om tilbudsstrukturen i Trøndelag fylkeskommune høsten 2023. INNLEDNING Fylkeskommunen vil redusere i antall plasser på yrkesfag og idrett, samt en utfasing av flere musikk, dans og drama-linjer (MDD) i hele Trøndelag. I tillegg til dette, vil det opprettes 4 nye klasser innen studiespesialisering. I høringen heter det at: Fylkesdirektøren vil i forslaget til økonomiplan for 2024–2025 foreslå at utdanning og kompetanse må ta ned driften med ca. 150 millioner kroner i løpet av 2024 og 2025, og at driften tas ytterligere ned fra 2026. Akademikerne støtter en innstramming av fylkeskommunens økonomi. Det er foretatt store låneopptak for å finansiere vedtatte investeringer noe som gir betydelige merkostnader. Den økonomiske situasjonen gjør at Trøndelag fylkeskommune må ta ned drifts- og investeringsnivået sammenlignet med tidligere, innenfor alle sektorer. Med dette som bakgrunnsbilde, i tillegg til lavere elevgrunnlag i distriktene, ser vi at det må gjøres grep også i utdanningssektoren. Det vi vil påpeke i dette høringsvaret er at omfanget av forslagene som legges til grunn, svekker skolenes samfunnsoppdrag i flere regioner. Det kan med første øyekast se ut som at kampen står mellom by og land. Nåværende forslag til tilbudsstruktur oppleves svært inngripende i en del regioner. Vi i Akademikerne vil påpeke Trøndelag sitt overordnede samfunnsansvar. En region som for eksempel Namdalen, uten musikklinja vil slå føtter under et næringsliv som er tuftet på musikk. Rockebyen Namsos rammes hardt, som igjen får ringvirkninger for den kommunale kulturskolen og gjennomføringsgraden i den videregående skolen. En utarming av MDD tilbudet på Olav Duun gir også negative virkninger for hele Namdalen, så lenge ODVS er nærskolen for ungdommene i Namdalen innen disse kreative fagene. Den fyldige rapporten om videregående opplæring i Musikk, Dans og Drama fra 2020, viser med all sin tydelighet hvilke positive virkninger en slik utdanning har for samfunnet som helhet. Vi vil også påminne rapportens klare fakta som viser at elever ved MDD har 89,3% fullført og bestått, nest best etter elektroelevne. Dette er dedikerte elever! Det er viktig å påpeke at Trøndelag har en befolkningsvekst 1. halvår 2023. I løpet av de første 6 månedene av 2023

har befolkningen i Trøndelag økt med 1 974 personer eller 0,4 %. Høyere netto innenlands flytting forklarer økningen. Befolkningsveksten skyldes i stor grad flyktninger fra Ukraina, noe som gir skolene, både byskoler og distriktsskoler, muligheter til å tilby introduksjonskurs for unge flyktninger. Dette for å kvalifisere disse ungdommene til videregående opplæring. SAMFUNNSOPPDRAGET: UNDERVISNING OG VEILEDNING AV ELEVER Akademikerne mener at eleven er hovedoppdraget i den videregående skolen, eleven er navet i skolehjulet og alle bestemmelser, tilrettelegginger, aktiviteter og undervisning, handler om å finne det beste for eleven. Dette er prioritet nummer 1 i samfunnsoppdraget skolen er tildelt. Samfunnsoppdraget handler om å gi undervisning, veiledning og å ruste unge mennesker for arbeids-, studie og voksenliv. Dette skjer i nærskolene uavhengig om disse ligger i distrikt eller i by, er store eller små. Gjennomføringsreformen/Kvalitetsreformen ble innført i 2022, den skal sikre at andelen av elever, lærlinger og lærekandidater som gjennomfører videregående opplæring økes. Målsetninger er at etter 5-6 år, skal denne andelen økes til 80%. Med andre ord skal elever med ungdomsrett formidlet til lære plass økes tilsvarende. Tilbudsstrukturen slik den legges fram, vil forrykke gjennomføringsreformen. Det er mange advarsler, spesielt i forbindelse med utfasing av MDD, der ungdommer som går Musikk, dans, drama, gjennomfører videregående opplæring og har stor motivasjon innen de kreative fagene. Elever ved MDD må jobbe sammen, de er kreative og får brukt andre sider av seg selv, enn vanlige studiespesialiserings elever. Idretts elever argumenterer på den samme måten, det at de får brukt store deler av skoledagen innen den idretten de elsker, fører til at de gjennomfører videregående opplæring. Både idrettsfagene og musikkfagene er kreative og praksisnære fag, som gir elevene god motivasjon og deretter høy gjennomføringsgrad. Det er verdt å påpeke at det er et høyere antall innvandrere som gjennomfører i Trøndelag sammenlignet med nasjonale tall. En innvanderer er pr definisjon en person som har opphold og bor i Norge, men er født i utlandet av utenlandskfødte foreldre og fire utenlandskfødte besteforeldre (Høringsutkastet). Noe riktig gjør de trønderske skolene når vi leser fra rapporten at innvandrerdokument gjennomfører sin videregående opplæring på en god måte. Lektorer ved Heimdal vgs undrer seg over at MDD fag på en forholdsvis ny skole der undervisningslokaler er lagt til rette for disse programområdene, skal fases ut. Argumentasjonen i høringsutkastet der Trondheim Katedralskole har en lang tradisjon mellom skole og katedral er et svakt argument. Katedralskolen er under oppussing og holder til på gamle Gerhard Schøning vgs i midlertidige lokaler. Her kan fylkeskommunen spare penger med en utfasing av MDD, samt beholde tilbudet på Heimdal vgs, ettersom spesialrom innen MDD er mer krevende og kostbare i utbyggingsfasen. Trøndelag fylkeskommunes økonomi, viser til måtehold, noe som også vil medføre reduserte investeringer i framtida. I kampen mellom Heimdal og Katedralskolen, kan fylkeskommunen spare investeringer, hvis MDD tilbudet blir lagt i sin helhet til Heimdal vgs. Det er enkelt å tenke seg til at elever fra Fosen automatisk ville ha søkt seg til enten Johan Bojer vgs eller Åfjord vgs i Fosenregionen, hvis ønsket tilbud ikke fantes på sin nærskole Fosen vgs. Ved spørsmål om dette svarer elevene selv at de heller ville søkt seg til andre fag og linjer lokalisert på Fosen vgs. Elevene ville ha prioritert studiested framfor studiefag. Man flytter i praksis ikke på studie plassene, men mister istedenfor rekruttering til yrkesfag som fases ut. Med bakgrunn i næringslivets manglende tilgang på kompetanse og arbeidskraft mener vi fylkeskommunen bryter sitt eget mål om å legge til rette for en tilbudsstruktur som speiler kompetansebehovet til arbeidslivet og regionen. Vi i Akademikerne ønsker også å påpeke utfordringene med å sende vg1 elever på hybel. Statistikk tilsier at elever som flytter fra hjemkommunen for å gå vgs i større grad blir boende i byene uten å vende tilbake. Blant de som bor på hybel for å ta vgs så er terskelen lavere for at de enten tar høyere utdanning eller finner jobb i byen og etablerer seg utenfor hjemkommunen. Da er spørsmålet om vi ønsker en tilbudsstruktur som bygger opp under en sann tendens, eller om vi ønsker en tilbudsstruktur som bedrer forholdene for å hindre fraflytting. Vi i Akademikerne er tydelige på at vi ønsker desentraliserte skoletilbud. Tall fra antall sluttet på skolene i Trøndelag, viser tydelig at det er flere hybelelever som slutter, enn elever

som bor hjemme. Unntaket her er elever på Skjetlein og Mære vgs som har internat tilbud. Ungdommenes psykiske helse har det vært mye søkelys på etter koronaepidemien.

SAMFUNNSOPPDRAGET: UNDERVISNING OG VEILEDNING AV VOKSNE Opplæringsloven er under endring og kommer i ny ham fra 1. august 2024. Det blir en ny rett til rekvalifisering, noe som betyr at voksne har rett til å ta ny yrkesfaglig sluttkompetanse. Dette kan gi nye muligheter for skolene våre, spesielt i regionene, der vi ser av Trøndelag i tall, at mange voksne har lavt utdanningsnivå. Det er også verdt å nevne utenforskapet i forbindelse med denne retten som kommer. Det er mange som har falt utenfor skole og mangler sluttkompetanse, for disse kan en slik rett i opplæringsloven, føre til at flere unge voksne får skreddersydd utdanning på sin nærscole. Oppfølgingstjenesten får som en følge av dette, utvidet ansvar for ungdom fra 16 – 24år (mot tidligere 21år). Utenforskapet i Trøndelag er tallfestet til 9 178 personer som sto utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i 2022, dette utgjør 9,5 % av alle 15-29 åringer i Trøndelag. Andelen som står utenfor arbeid og utdanning i aldersgruppen 19-29 år i Trøndelag har vært stabilt på rundt 10 % i hele perioden 2010-2020. Med lovfestet rett til utdanning for voksne i Opplæringsloven av 2024, kan vi håpe at flere unge kommer i arbeid, utdanning eller annen arbeidsmarkedstiltak i årene framover. I dette sjiktet må de videregående skolene tilby utdanningstilbud og mulig skreddersøm som passer de voksne og næringslivet i regionen. Samfunnsoppdraget vil variere fra region til region, men vi vet fra Tall i Trøndelag, at det skrikes etter kompetanse innen helse og omsorg. Namdal regionråd har som studiesenter gitt tilbud til demensutdanning i Ytre Namdal, bygg og anleggsutdanning til voksne i Namsos og tømmerutdanning i Grong. Dette ved hjelp av midler fra fylkeskommunen. Dette er med å ruste de videregående skolene i regionen. Dette er gode eksempel på skolenes skreddersøm i samarbeid med de lokale politikerne og næringslivet. Samfunnet har også behov for helsepersonell og lærere. Det fører til at studiespesialisering ikke må utarmes i distriktene. Skolene trenger lektorene. **SAMFUNNSUTVIKLING – SKOLENE SOM SAMFUNNSAKTØRER** Fullføringsreformen skal bidra til at ungdom og voksne blir kvalifiserte til å møte kravene i videre utdanning og arbeidsliv, og at de kan oppdatere sin kompetanse gjennom hele livet. Hver femte elev fullfører ikke videregående, og mange er ikke godt nok forberedt til utdanning og arbeid. Det er alvorlig fordi det begrenser ungdom og voksnes muligheter til å velge sin vei i livet. Modulbasert undervisning, der eleven får veksle mellom opplæring, arbeid og andre forpliktelser kan bedre behovene til de som er uten utdanning og som ikke har lyktes med skole tidligere. Bedrifter og arbeidsmarkedstiltak må tilby opplæringsarena for at flest mulig skal bli kvalifiserte til jobb. Dette er en del av samfunnsoppdraget til næringslivet. Med praksisnær utdanning vil skolene lykkes som samfunnsaktører og igjen opprettholde tilbudet de har i dag. Det er de lokale arbeidsgivere som vet hvor skoa trykker og kjenner sitt behov for kompetanse, eksempelvis fra Namdalen. Næringslivet i regionene slår ring om tilbudet på de ulike videregående skolene i sin region. De er opptatte av 24 timers mennesket, som også skal ha noe å gjøre på fritida etter jobb. I den sammenheng kan programområder som MDD være aktuelt. Korps, revygrupper og kulturskoler skal også rekruttere mennesker. Det er viktig å ha ambisjoner om å få ungdommen heim igjen, da må det være gode tilbud i nærmiljøet. Kuttet linjer som MDD må ungdommene i regionene flytte lenger unna for å kunne gå linja de ønsker som et løp mot videre utdanning. Sjansen for å få de unge til å velge å flytte hjem, når de bor på hybel fra 16 års alder, er mindre sier forskning. Det er viktig å opprettholde tilknytninga på hjemplassen. På Heimdal vgs viser tallene når det gjelder gjennomføring, at det er bedre gjennomføringsgrad på yrkesfag enn på ST. Vi undrer oss derfor over høringsutkastet, der yrkesfag skal fases ut. Fylkeskommunens videregående skoler har fått som oppdrag om å samarbeide med næringslivet slik at opplæringstilbud tilpasses samfunnets behov. Dette gjennomføres nå i hele Trøndelag. Nærheten skole og næringsliv er et argument for å beholde yrkesfagene som blir etterspurt i samfunnet i dag. I tillegg må det ses i krystallkula for framtidens behov. Steinkjer, Ole Vig og Levanger vgs har fra gamle nord, beholdt utjevningstilskuddet på 8000,- pr elev. Akademikerne advarer mot en nedjustering til 4000,- pr elev.

Dette argumenteres med likhetsprinsipp med byskolene i Trondheim og dårlige økonomiske tider. For Levanger vgs vil en halvering av budsjettet bety en budsjettreduksjon på 3,2 mill på toppen av alle de andre signaliserte kuttene. En slik reduksjon kan medføre et dårligere tilbud til de sårbare elever som i dag får tilbud som ikke er lovpålagt. HVA BETYR SKOLENE FOR SAMFUNNET? Skolene har pedagogene og kompetansen til å undervise og veilede elever. Arbeidslivet har ulike behov for kompetanse. Næringslivet vil være avhengig av tett dialog med skolene i sin region, der de kan utfordre skolene i forhold til eksakte behov. I tillegg er det enormt viktig å nevne forutsigbarheten i regionen. Det er ikke til å komme fra, at tilbudsstrukturen som fylkesdirektøren nå har lagt fram, rokker med forutsigbarheten i de ulike nærmiljøene. Utrygghet knyttet til endring av tilbudsstruktur hvert år, er også belastende på de skolemiljøene som blir berørt. Mange lektorer peker på stor uro i sine arbeidsmiljø denne høsten. Det har stor betydning at skolene får beholde minst et vg2-løp som bygger på vg1-løpene som tilbys. Ved å miste for eksempel vg2- byggfag eller elektro på Grong vgs er lektorene der reddet for at dette svekker vg1-løpene i en slik grad at også nedlegging av disse blir et faktum. Samtidig vil nedlegging av vg2-løp ha konsekvenser for fagmiljøet og næringslivet lokalt. Svært mange av elevene på Grong vgs knytter kontakter og sikrer seg lærlingeplass i løpet av praksisen de har på vg2. Konsekvensene med å miste vg2-løp kan føre til at viktig kontakt med lokale entreprenører både i Grong, men også i inntakskommunene, svekkes. Akademikerne vil også vise til kulturindeksen 2022, der Trøndelag er Norges nest beste kulturfylke. Sett i dette perspektivet vil en utfasing av MDD være kritisk. Vi viser videre til høringsutkastet som skriver at tilbudsstrukturen i Trøndelag skal legge særlig til rette for trønderske satsninger som er: - Idrettsfag - Musikk, dans og drama - Naturbruk – grønn og blå sektor Det foreslås utfasing av en del toppidrettsatsninger på flere skoler, bla Verdal vgs, der det pr nå er i gang en bygging av en idrettshall som skal betjene toppidrett som skolen tilbyr. På side 4 i Høringsdokument fellesdel, ser vi at det ligger forslag om en svært lav innsparing i forhold til potensialet på spisset toppidrett. Med tanke på krav om gjennomføring blant elevene og et sterkt ønske hos ungdommene å få drive med kreative og praksisnære fag, vil vi signalisere at toppidrett og idrettslinjene er viktige. Dette også i et folkehelseperspektiv. Akademikerne vil beholde idrettslinjene og nevne Steinkjer vgs. Dette er en skole med tildeling av ekstra midler gjennom spissa toppidrett på tre ulike idretter, langrenn, skiskyting og friidrett (landslinjetilbud). Vi vil påpeke hvor viktig de ekstra ressursene er for å få til et helhetlig tilbud til alle elevene som har valgt disse idrettene, og ikke bare noen få elever. Disse midlene gir skolen en svært god mulighet til å gi elevene god oppfølging og god undervisning. Det bør også nevnes at det kan være utfordrende for fylkeskommunen med innsparing på lang sikt, hvis det kommer en eventuell privat tilbyder innen idrettsfag. I høringsforslaget ligger det inne forslag om en administrativ samorganisering mellom noen skoler. Dette opplever vi vil være negativt for lederskap og drift av de skolene som blir rammet. Forslaget innebærer at rektor må dele tilstedeværelsen sin på to steder. Rektor vil dermed oppleves å være lite tilgjengelig for elever og ansatte i skolehverdagen, noe som går ut over effektiviteten og fellesskapet som må være på skolene. Akademikerne kan ikke se at det er noen særlig innsparing av å slå sammen ledelsen ved skolene. Det kan heller føre til uro i arbeidsmiljøet hvis dette også innbefatter at lektorene skal kjøre mellom to skoler for å oppfylle sin arbeidsplikt. Dette er lite effektivt og vil stjele tid til for- og etterarbeid. Når man ser på utviklingen i utdanningsnivået til sysselsatte i Trøndelag så finner man at andelen med høyere utdanning har økt over lengere tid. Denne endringen kan skyldes skolenes rolle i samfunnet. Det at det er videregående skole i alle regioner, medfører at flere får tilbud om videregående kompetanse. Går man tilbake til 2000 så finner man at det var 6,3 % av sysselsatte i Trøndelag som hadde en lengere universitets- eller høyskoleutdanning (mer enn 4 år), mens 20,0 % hadde en kortere universitets- eller høyskoleutdanning. 49,3 % av de sysselsatte hadde videregående som høyeste utdanningsnivå og 23,3 % hadde kun grunnskoleutdanning. I 2022 er statusen at 13,1 % av de sysselsatte har en lengere universitets- eller høyskoleutdanning og 27,9 % hadde en kortere

universitets- eller høyskoleutdanning. Antall sysselsatte med lengere universitets- eller høyskoleutdanning har økt med 171,1 % eller 20 311 personer i perioden 2000-2022, mens antall kortere universitets- eller høyskoleutdanning har økt med 82,8 % eller 31 191 personer (Trøndelag i tall). Våre medlemmer representerer de sysselsatte med lang universitets- og høyskoleutdanning. Med de nye tiltakene som foreslås frykter vi at ansatte med mye kompetanse forsvinner ut av skolen og kanskje ut av regionene. Kompetanse som vi trenger for å bygge laget som trengs når vi skal tilby en god videregående skole i hele Trøndelag. Dette særlig med tanke på oppbygging av skolen rundt fullføringsreformen og den kommende Opplæringsloven som vil gi de voksne mer rettigheter til rekvalifisering. OPPSUMMERING - Beholde de gode idrettslinjene og landslinjene i Trøndelag - MDD på Heimdal vgs beholdes - Sørge for at vg1 løp på yrkesfag også har gode og attraktive vg2 løp, dette ses i sammenheng med regionens behov - Tettere dialog mellom skoler og næringsliv i regionene for å ivareta de voksnes rettigheter etter Opplæringslov 2024 - Beholde utjevningstilskuddet på Ole Vig, Steinkjer og Levanger vgs - Organisatorisk sammenslåing av skoler vil gi minimalt utgiftskutt, så dette er et unødvendig tiltak som fører til mer uro i skolene - Videreføre klassene i yrkesfag i nær dialog med samfunnslivets behov for arbeidstakere Mvh Merethe Lervåg, Fellestillitsvalgt Akademikerne

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Tone Anette Vorseth Graneggen

Kontaktpersonens stilling

organisasjonsmedarbeider

Utfyllers_navn

Tone Anette Vorseth Graneggen

Referansenummer

1101590

Innsendt dato

10/20/2023 10:56:12 AM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Innledning Videregående utdanning skal bidra til å utvikle oss som mennesker, gjøre oss til gode samfunnsborgere og ikke minst, sette oss i stand til å bidra best mulig i et arbeidsliv der kravene til kompetanse er høye og økene. Vi må sikre at befolkningen i Trøndelag har tilstrekkelig kompetanse til å takle arbeidslivet. Dette er viktig for produktivitet, konkurransekraft, for å kunne ivareta et velfungerende demokrati og for å motvirke polarisering i arbeidslivet og økte forskjeller. Trøndelags viktigste ressurs er innbyggerne. Mennesker med riktig kompetanse. Skolestrukturen og utdanningstilbudet er derfor helt avgjørende for Trøndelag sin fremtid. For mange bedrifter i Trøndelag er det i dag utfordrende å få tak i nok folk med riktig kompetanse. Skolestrukturen må derfor ta hensyn til dette og være en bidragsyter til at flest mulig tar utdanning, en utdanning som treffer bedriftenes behov og at gjennomføringsgraden øker. LO i Trøndelag er inneforstått med fylkeskommunens utfordringer, hvor lavere elevgrunnlag og økonomi gjør det vanskelig å opprettholde skolestrukturen og linjetilbudet slik det har vært. Samtidig har arbeids- og næringslivet stort behov i et område med store geografiske avstander, og fallende befolkningsgrunnlag. LO mener derfor det er riktig å se på hvordan vi organiserer opplæring- og undervisningstilbudet. På den andre siden må vi ikke sentralisere tilbudene som på sikt kan motvirke målsettingen om økt gjennomføring og å tilby arbeidslivet den kompetansen vi trenger for å skape jobber og verdier. Både NHO sitt kompetansebarometer og NAV sin bedriftsundersøkelse peker på fortsatt stort behov for arbeidskraft innen håndverksfag og yrkesfaglig kompetanse. Det er derfor uforståelig for LO at all vekts i region Trondheim skal tilfalle studiespesialiserende tilbud. Når det gjelder arbeidslivets behov for ansatte med høyere utdanning, må det heller fokuseres på at våre universitet tilbyr riktige fag og har høy gjennomføringsgrad. LO Trøndelag mener at i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen må defineres med utgangspunkt i behovet i bransjen. Opplæringsmodellene må tas i bruk i samarbeid med arbeidslivet, men 2+2 modellen som retningsgivende. Der det er behov og for få søkertall kan alternative modeller suppleres i tett samarbeid med partene i arbeidslivet. For å opprettholde tilstrekkelig søkere til arbeidslivets behov må fylkeskommunen fortsatt ta rolle i karriereveiledning for unge som skal inn i videregående skole. Tjenesten må også innbefatte voksne som ikke har gjennomført videregående opplæring. - I strukturen må det ses på muligheter for oppstart av utdanningsløp der søkertallet er for lavt til ordinært løp slik at unge voksne kan bli boende hjemme - Styrke oppfølgingstjenesten til

at også å jobbe forebyggende for å hindre at elever ikke gjennomfører. Det må også legges inn en tydelig satsning på å redusere frafallet knyttet til det psykososiale skolemiljø og den enkelte elevs psykiske helse. Mental helse står fram som en helt avgjørende faktor og vi mener at det er godt dokumentert at dårlig mental helse ser ut til å være en viktig forklaring på hvorfor mange elever faller fra Trøndelag bør strekke seg langt for at flest mulig gjennomfører videregående skole og at denne opplæringen holder høy kvalitet og er godt tilpasset behov i arbeidsliv og samfunn. LO har forstått det slik at de reduserer tilbudene ved de videregående skolene i all hovedsak av budsjettmessig karakter. LO mener næring- og arbeidslivets behov må legges bedre til grunn for et aktivt næringsliv i Trøndelag. Og gjennom godt partssamarbeid legge til rett for en tilbudsstruktur som gjør at vi fortsatt opprettholder tilbud der det er lærlingplasser. Konkret innspill til punkt A: Dette bør utprøves med pilotprosjekt for noen linjetilbud der dette vurderes som forsvarlig gjennomførbart.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Utredes i partssamarbeid mellom tillitsvalgte og ledelse

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

LO støtter ikke at all økning i Trondheimsregionen kun skal innbefatte studiespesialiserende tilbud. Nedskalering av kultur og håndverksfag strider dette mot behovet for rekruttering innen blant annet lærere innen praktiske og etiske fag. Tall fra SSB vider at snittalderen til lærere med utdanning i kunst og håndverk og musikk går opp, og at mangelen på sikt blir større. Derfor er det viktig å opprettholde godt tilbud i Trøndelag for å sikre kandidater som tar utdanning innen disse fagområdene. LO vider til kulturstrategien i Trøndelag. En styrke er også god kvalitet på hele utdanningsløpet, fra kulturskole via videregående skole til høyere utdanning. Dette er viktig for utvikling av kulturlivet, og vesentlig for at trøndersk kultur prestere både på nasjonalt og internasjonalt nivå- Dersom spisset toppidrett tas bort åpner dette for at det kan bli mer aktuelt for private aktører eller tilbydere for å starte opp privatskoler. Toppidrett er viktig for Trøndelag som idrettsfylke.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Dette bør utredes mer for å sikre at det er forsvarlig og gjennomførbart

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Ingen kommentar

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Sees på med involvering av bedriftene.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Fagskolene må fortsatt stå sterkt i Trøndelag med tilbud som har arbeidslivsrelevans. Relevant utdanning innebærer at studentene skal gjøres i stand til å delta i, og bidra til å utvikle fremtidens

arbeidsliv. Yveier = yrkesfaglig vei LO mener at flere av profesjonsutdanningene bør organisere yveier, tresemesterordninger og forkurs. I dag har vi alt for få tilbud og dette bør bli et bredere tilbud der fag- svennebrev er tilstrekkelig opptakskrav. Det bør være like naturlig at en barne- og ungdomsarbeider må kunne fortsette utdanningen for å bli barnehagelærer og en helsefagarbeider kan få muligheten til å bygge på til sykepleier som en tømrer kan utdanne seg som bygningsingeniør uten å gå tilbake til videregående først.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

STUDIEFORBUNDET AOF NORGE

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Camilla Bertelsen

Kontaktpersonens stilling

Teamleder fag og utvikling

Utfyllers_navn

Camilla Bertelsen

Referansenummer

1101598

Innsendt dato

10/20/2023 11:07:51 AM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Vi stiller oss positive til at fylkeskommunen innfører mer individuelt tilpassede opplæringsløp for personer som ikke kan gå inn i ordinære utdanningsløp uavhengig om tilbudsstruktur, eller personlige utfordringer er bakenforliggende. Fokus bør på generelt grunnlag være at regioner opprettholdes med spesialiserte og kvalitative kompetanse- og fagmiljø. Da må det legges til rette for kompetanse i regionene slik at personer i ulike bedrifter kan komme inn i eller bli værende i arbeidslivet. St.meld 14 - Lære hele livet satte fokus på og handler om å kunne tettet gapet med hva arbeidslivet trenger av kompetanse, og kompetanse arbeidstakerne faktisk har. Skal arbeidslivet få den tiltrente kompetansen, presser det seg frem å tenke mer individuelle opplæringsløp hvis regionen skal opprettholde gode kvalitative offentlige tjenester og bedrifter i fremtiden. I 2024 innføres læreplaner på nasjonalt nivå for Modulstrukturert fag- og yrkesopplæring (MFY) etter at prøveprosjektet er avsluttet, og AOF støtter innføringen av dette. Å se på den enkeltes behov, som ligger nær det voksenpedagogiske, er et godt utgangspunkt for læring og kompetanseheving. AOF ser dette i et større integreringsperspektiv, og MFY er en fleksibel vei frem til fag- og svennebreve. Vi vil og understreke at det i en helhetlig tilnærming bør se på hvordan de ulike regionene skal dekke opp manglende grunnkompetanse i befolkningen. Dette kan være grunnleggende norsk, matte osv. Dette vil være spesielt viktige perspektiver å ha med seg inn i antall økning av voksne i videregående skole. Dette kan sees som et element til fullføringsreformen der personer får tilpasset opplæring ved manglende faglige forutsetninger, i kombinasjon eller før personer kan gå inn i et opplæringsløp mot fag- og svennebreve. At en region knytter til seg samarbeid med organisasjoner som har en helhetlig vei for å kunne komme inn i og stå i et omskiftelig arbeidsliv handler om å tilpasse opplæringsløp for den enkelte i regionen. Ved å velge ut offentlig godkjente tilbydere ved samarbeid om tilrettelagte opplæringsløp ser AOF Norge som en kvalitetssikring. Dette er essensielt for kvaliteten ved slike tilpasninger for den enkelte person som går inn på et MFY-løp i sitt fag. Det finnes flere tilbydere som kan bidra inn og avlaste fylkeskommunen med tanke på dette

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Ved å legge opp til den innsparingen som fylkeskommunen nå foreslår, er det viktig at fylkeskommunen tilknytter seg andre som har lang erfaring med å bidra til å bygge kompetanseløp i samarbeid med arbeidslivet. Når ansvarlige for kompetansepolitikken i

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

AOF Norge ser at selv om samarbeidet stadig er bedre mellom de ulike tilbyderne av høyere yrkesfaglig utdanning i Trøndelag (som i stor grad er takket være Arena for høyere yrkesfaglig utdanning) så er det fortsatt stort utviklingspotensiale på dette området. Det kunne vært vurdert møtepunkter for tilbydere av utdanning på tvers av nivå. Dette kan som et eksempel stimulere til økt forståelse for hva elever på videregående skole ser for seg av mulige retninger videre, som da kan møtes av tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning og annen høyere utdanning. Ved å se utdanningsløp, eller mulige karriereveier i en større helhet, vil vi kunne samarbeide på tvers av utdanningsnivå for å best legge til rette for lokale og regionale behov i fylkeskommunen. Dette vil kunne synliggjøre de ulike utdanningsløpene som er tilgjengelig, samt avdekke gap i eksisterende tilbud. Det kan og være en bidragsyter til at kommuner kan få inn den spesifikke kompetansen de ønsker, samt at folk blir boende på hjemmeplassen sin, dersom det finnes relevante studieløp i nærområdet som de har god kjennskap til. Her kan et samarbeid på tvers av utdanningsnivåer være en god bidragsyter. Annet: Vi velger å svare ut hvordan vi ser for oss fokuset på ulike studier innen høyere yrkesfaglig utdanning bør vektas i regionene samlet. Dette med bakgrunn i at vi gjør løpende vurderinger på dette selv, i samsvar med hva arbeidslivet selv ber om av økt kompetanse. Dette kan endre seg fra år til år, og vi ønsker å være i stand til å tilby dette i takt med behovet. Med det sagt, ser vi at det nasjonale behovet for mer økt kompetanse innen helse, og til dels oppvekst bare øker. Dette sett i samsvar med debatten om arbeidsfordeling mellom sykepleiere og helsefagarbeidere blant annet. Det er vanskelig å skulle vite nøyaktig hva de ulike regionene vil kunne ha behov for av ulike studier innen høyere yrkesfaglig utdanning. Dette vil kunne endre seg fra år til år, og vi er i kontinuerlig dialog med de for å kunne møte de skiftende behovene. NAV Trøndelag sin bedriftsundersøkelse fra 2022 må og løftes frem i dette arbeidet, og hva denne sier om behov for ulik kompetanse og arbeidskraft i regionene. Dette vil være et fokuspunkt for oss fremover, slik at vi kan bidra i enda høyere grad til å se helhetlig tilbudsstruktur i sammenheng med Trøndelag fylke sin tidligere vedtatte kompetansestrategi.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

TRØNDELAG IDRETTSKRETS

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Ivan Leraand

Kontaktpersonens stilling

Idrettsfaglig rådgiver

Utfyllers_navn

Ivan Leraand

Referansenummer

1101600

Innsendt dato

10/20/2023 11:28:17 AM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Intet svar.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Intet svar.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Høring om helhetlig tilbudsstruktur i Trøndelag 2024-2026 Trøndelag idrettskrets (TriK) behandlet høringsforslaget fra Trøndelag fylkeskommune i sitt styremøte 16. oktober 2023. TriK hadde på forhånd sendt ut forespørsel til alle de idrettene som er berørt av forslaget. Vi mottok svar fra alle. I tillegg har vi fått innspill fra flere idrettsråd. TriK/Norges idrettsforbund Trøndelag er paraplyorganisasjonen for all idrett i Trøndelag - det gjelder både topp- og breddeidrett. TriKs ansvar er å ivareta idrettens interesser og å sikre et mangfoldig tilbud i hele Trøndelag. Ingen plass i Norge er idretten større enn i Trøndelag og ingen plass er frafallet mindre enn i Trøndelag. Ingen plass i Norge har flere OL og VM medaljer enn Trøndelag og da med bakgrunn i tilbud som er gitt gjennom den offentlige videregående skolen. Trøndelag har flere ganger vært blant de beste nasjoner også når det blant annet er snakk om OL og ulike VM. Samspillet mellom det offentlige og idretten har over mange generasjoner vært unikt her i Trøndelag – det er nok derfor at begrepet Trøndelagsmodellen etter hvert har blitt vår merkevare i hele Norge. 1 - I 2030 er kunst og kultur en viktig drivkraft for samfunnsutvikling i Trøndelag Det betyr at kommunene har en solid kulturell grunnmur som bidrar til et mangfoldig og skapende kulturliv både kulturelle egenaktiviteter og profesjonelle kulturtilbud er tilgjengelig for alle samisk språk og kultur skal være levende og synlig i Trøndelag trøndersk idrett og kultur er sterk i topp og bredde, og god på mangfold, frivillighet og arrangement det kulturbaserte næringslivet er velutviklet aksen Stiklestad-Nidarosdomen er en godt utviklet symboltung bærebjelke i et samlet Trøndelag Den kulturelle grunnmuren omfatter den mangfoldige aktiviteten på kultur- og idrettsfeltet lokalt. Mye utøves i frivillige lag og organisasjoner som tilbyr en stor bredde av aktivitetsmuligheter, men også gjennom blant annet folkebibliotek og kulturskoler. Bevisst

tilrettelegging fra det offentliges side er viktig. Det kan dreie seg om arenaer som kulturbygg og idrettsanlegg, tilgang til kunnskap og ordninger som understøtter deling av erfaring og kompetanse, utover ren økonomisk støtte. 2 - Det er behov for å skape en balanse i kompetansetilførsel mellom yrkesfaglig kompetanse og studieforberevende kompetanse. I regionene, unntatt Værnes og Trondheim, går ca. 70% av ungdommene på yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Dette medfører utfordring med å opprettholde studiespesialiserende utdanningsprogram i regionene. Det vil skape en knapphet på lærere, leger, sykepleiere osv. Disse sitatene fra, 1 - Trøndelagsplanen 2019-2030 og 2 – Fellesdel høringsdokumentet, rommer essensen av hvorfor Trøndelag idrettskrets (TriK) ser med stor uro på forslagene om å kutte i mulighetene til å kombinere idrettsfag og utdanning i videregående skole. En tenåring med ti år grunnskole og sannsynligvis flere år med barnehage og SFO gjør ikke alltid rasjonelle og langsiktige valg. Det er vanskelig å se for seg en lang utdanning, et langt arbeidsliv og tenke klart om jobb og pensjon som tenåring. Selv med god veiledning og støtte hjemmefra bruser blodet og behovet for fysisk utfoldelse presser på. Rådet for psykisk helse sier: Ungdomstiden er kjennetegnet ved bevegelser og endringer kroppslig, følelsesmessig, kognitivt og sosialt. Sentrale utviklingstemaer i ungdomsårene, som løsrivelse, autonomi, relasjonell gjensidighet og identitetsformasjon, tilbyr en forståelse til den transformasjonen som finner sted i overgangen til voksenlivet. Kroppen gir tilgang på læring, mestring og nye opplevelser på en rekke livsområder i denne utviklingsperioden. Trøndelag har behov for kraftige tiltak for å øke antallet ungdom som gjennomfører videregående med studieforberevende kompetanse. Når ca. 70% av ungdom, unntatt to regioner, går på yrkesfaglige utdanningsproblemer så er det vanskelig å se logikken i å fjerne tilbud som kombinerer fysisk aktivitet med bygging av studiekompetanse. Idrettsfagene kan være den viktige sikkerhetsventilen som gjør at skoletrøtte unge kan gjennomføre til studiekompetanse. Et annet grunnleggende aspekt er like muligheter for alle – uansett sosioøkonomisk bakgrunn. Trøndelag idrettskrets mener det er en styrke at idrettsfag gis på større offentlige skoler. Det gir bedre rammer for dannelsesdelen av skolens oppdrag, enn det vi ser i ensidige miljø på mindre spesialiserte skoler. Trøndelag har vært et foregangsfylke på idrettsfag og flere fylker ser til oss når lignende tilbud skal utvikles. I andre regioner uten slike offentlige tilbud, ser vi fremvekst av private skoletilbud som ikke ivaretar kombinasjonen dannelsesoppdrag og et utdanningsoppdrag like godt som det vi mener trøndelagsmodellen gjør. I trøndelagsmodellen får elevene viktige idrettsfag som støtter opp om hele satsningen og forståelsen for flere aspekter ved trening og idrettsinnsats, for eksempel treningslære, treningsledelse, helse og kosthold, doping og idrett og samfunn. Intensjonen i Overordnet del - verdier og prinsipper for grunnopplæringen er altså både danning og utdanning. Faglige ferdigheter og etisk bevissthet går hånd i hånd i skoleårene. Skolen er en utvikling – du lærer og du dannes. Trøndelag fylkeskommune og Trøndelag idrettskrets har et årelangt samarbeid om viktige felles mål for Trøndelag. Det er nok å nevne milepæler som Idrettspolitisk manifest og Idrettspolitisk erklæring for Trøndelag. Det grunnleggende har vært å løfte sammen for å klare å løfte flere. I foreliggende høring om skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur i Trøndelag 2024-2026 har vi ulikt utgangspunkt. Fylkeskommunen skal endre skolestruktur og spare penger mens idrettskretsen skal tale idrettens sak. Om vi ikke finner felles grunn i denne saken så skal Trøndelag idrettskrets alltid forplikte seg til å opptre ansvarlig og konstruktivt. Trøndersk idrett tar ansvar og følger vedtak som fattes av våre folkevalgte. Konklusjon: Trøndelag idrettskrets er kjent med fylkeskommunens fremtidsbilde. Likevel stiller vi spørsmål til argumentene som framføres. Alle foreslåtte kutt vil ramme ungdom i videregående skole og gi færre valgmuligheter for å gjennomføre til studiekompetanse. TriK mener bestemt at et attraktivt tilbud innen idrettsfag vil være en styrke for et fremtidig arbeidsliv i Trøndelag. Flere av våre unge velger lokale videregående skoler fordi tilbud finnes lokalt og fordi tilbudet er i en offentlig skole. Vi ønsker at alle skal ha mulighet å ta kombinasjon idrett og øvrige fag uavhengig av inntekten til foresatte. Idretts glede for alle – like muligheter for alle bør også gjelde her. For trøndersk idrett synes det også åpenbart at fjerningen av idrettsfag som foreslått i

høringsdokumentet vil gi to uønskede sideeffekter. For det første vil vi kunne få en utarming av utøvermiljøer – det blir færre samlende miljø lokalt fordi treningsgruppene i skolene forsvinner. For det andre så kan vesentlig trenerkompetanse forsvinne. Dette er kompetanse bygd opp over lang tid, men den forsvinner raskt når utøvergruppene blir spredte eller ikke-eksisterende. TriK støtter ingen av de foreslåtte kutt-scenarionene. Å kutte tilbud som får flere ungdommer til å gjennomføre videregående opplæring vil vi hevde er et ineffektivt virkemiddel. Vi kan om få år stå i en situasjon der færre enn i dag gjennomfører til studiekompetanse om slike gode tilbud fjernes. Den faktiske kostnaden i et samfunns- og folkehelseperspektiv kan ved et slik valg bli stort. Det å kutte kan bli dyrt. Hvis forslaget som er forelagt oss i denne høringen blir vedtatt er Trøndelag idrettskrets sin konklusjon at grunnmuren i Trøndelagsmodellen står for fall.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Intet svar.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Intet svar.

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Intet svar.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Intet svar.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

NORGES MUSIKKHØGSKOLE

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Ståle Tvette Vollan

Kontaktpersonens stilling

Kommunikasjonssjef

Utfyllers_navn

Ståle Tvette Vollan

Referansenummer

1101614

Innsendt dato

10/20/2023 2:41:08 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Noregs musikkhøgskole har ingen kommentar til punktet.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Noregs musikkhøgskole: ikkje legg ned dei vidaregåande MDD-linjene i Trøndelag Noregs musikkhøgskole (NMH) nyttar høvet til å sende høyringssvar om dei vidaregåande skulane i Trøndelag. Den største høgare musikkutdanningsinstitusjonen i landet vil åtvare på det sterkaste mot ei desimering av linene for musikk, dans og drama i Trøndelag (MDD-linjene). MDD-linjene er mellom anna til for å setje unge menneske i stand til å søkje høgare musikkutdanning, og slik sikre god rekruttering: * Tala frå opptaket til NMH i år at 83 prosent av søkarane på bachelor hadde gått ei MDD-linje. * Av dei som vart godkjend til slutt for å studere på NMH, er det så mange som 89 prosent med MDD-linja i ryggen. I desse tala har NMH berre søkarar frå Noreg. * Musikkteori- og gehør-lærarane på NMH fortel at studentar utan MDD slit meir med å kome i gang med bachelorstudia. Saman med korps- og korrørslene og dei kommunale kulturskulane er MDD-linjene grunnlaget for at innbyggjarane kan halde fram med å utøve og lage musikk i alle slags sjangrar. Musikkelevane kan bli musikkstudentar og etter kvart lærarar, terapeutar, forskarar og kulturarbeidarar av alle slag, som i sin tur syt for at nye generasjonar lærer å syngje, spele, lage musikk og dele opplevingar knytt til musikk. Å ta vare på, formidle og vidareutvikle drama-, dans- og musikkultur til stadig nye generasjonar er ei viktig oppgåve, også med tanke på dei som vel andre yrkesveggar etter vidaregåande, men tar med seg utøvande og kreative ressursar ut i livet. Desse samanhengane kan ikkje NMH sjå at det er gjort ei tilstrekkeleg greie for i "Helhetlig tilbudsstruktur og skolebruksplan i Trøndelag". Som fagrørsla Creo peikar på, viser høyringsnotatet til sentrale dokument som fylkeskommunens skuletilbudsplanlegging meiner dei er tråd med. Desse primære dokumenta, Trøndelagsplanen, økonomiplanen, verdiskapingsplanen, kompetansestrategien, mål og prinsipp for tilbudsplanlegginga har målsetjingar som er direkte i strid med sparetiltaka fylket foreslår. NMH spør om fylkeskommunen har gjort ei god nok utgreiing av konsekvensane av kutta i MDD-linjene. Musikklinene er ei investering i trivsel og gjennomføring på vidaregåande nivå, i tillegg til at dei er ei god førebuing til høgare musikkutdanning. Ved NMH er vi urolege for at sparetiltaka frå

Trøndelag fylkeskommune fører til at fleire MDD-linjer i landet blir lagt ned. I tilfelle vil vi raskt merkje svakare rekruttering – både kvalitativt og kvantitativt – til høgare utdanning, til amatørkulturlivet og det profesjonelle musikklivet, som i sin tur bidrar til helse og trivsel og store kunstopplevingar for alle.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Noregs musikkhøgskole har ingen kommentar til punktet.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Noregs musikkhøgskole har ingen kommentar til punktet.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Noregs musikkhøgskole har ingen kommentar til punktet.

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Noregs musikkhøgskole har ingen kommentar til punktet.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Noregs musikkhøgskole har ingen kommentar til punktet.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn **Nora Kristine Bilalovic Kulset**

Kontaktpersonens stilling

Utfyllers_ navn Nora Kristine Bilalovic Kulset

Referansenummer 1101622

Innsendt dato 10/20/2023 12:41:49 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Som musikkforsker og leder av musikkutdanninga ved NTNU vil jeg på det sterkeste fraråde forslaget med å legge ned tre av fem musikklinjer i Trøndelag. Jeg forstår behovet for å gå ned i utgifter, og jeg forstår også at det å kutte i de dyreste utdanningstilbudene, slik jeg vet at musikk er, kan framstå som en rask måte å gå mye ned i utgifter på. Jeg ber dere derfor først se på statistikk over søknadstall og fullføring/gjennomstrømming til musikklinjene, sammenliknet med annen videregående opplæring. Deretter ber jeg dere lese følgende raske oppsummering av solid dokumentert forskning på hva musikk bidrar med i et samfunn. Musikk kan først og fremst sees på som psykisk folkehelsearbeid. Dersom Trøndelag ønsker å satse mer på psykisk helse og forebygging av psykisk uhelse, må man derfor ikke starte med å legge ned tre videregåendetilbud som bidrar direkte til positiv psykisk helse. Hvorfor og hvordan bidrar musikk til økt psykisk helse? Musikk har i hele homo sapiens' historie representert nøkkelen til at vi er i stand til å samarbeide og å organisere oss. Det vi i dag kjenner som musikk, er forløperen til talespråket, og derfor virker det fremdeles inn på oss som det alltid har gjort: det øker vår evne og vilje til samarbeid og samhold, det etablerer derfor fellesskap, og det bekrefter tilhørighet. På denne måten etablerer dermed musikk demokrati, inkludering, likestilling, og bedre lokalsamfunn. Vi har forskningsstudier som viser signifikant forskjell på evne og vilje til samarbeid og samhandling til det beste for fellesskapet, i alle aldersgrupper, med og uten musikalsk interaksjon. Musikk er ikke et objekt eller en kunstform som vi kan peke på og velge å ha mer eller mindre av. Ved å legge ned musikklinjene fjerner dere en vital del av menneskehetens kultur. Med det mener jeg det som gjør et menneske til et menneske, og ikke en maskin, nemlig vårt behov for å skape og oppleve musikk, og hvordan denne opplevelsen berører oss. Hvilke emosjoner som settes i sving hos oss, minner som dukker opp, relasjoner, regulering, tilknytning osv. Gjennom å oppleve musikk. Musikk er med andre ord en del av det å være et menneske som samhandler og lever med andre mennesker. Én

del av dette er å skape og utøve musikk. En annen del er å få være den som får oppleve denne musikken som skapes. En tredje ting er å være et menneske som er i stand til å musisere, selv på lavt nivå, synge for barna sine, ta en sang i en 50-årsdag, bruke kunnskapen om hvordan musikk påvirker oss, hvordan musikk kan bidra til å øke livskvaliteten vår, at når vi feks er syke, nedstemte, i sorg, eller rett og slett gamle, så kan det å høre på musikk vi kjenner fra før få de delene av oss som fremdeles fungerer greit til å fungere optimalt - og dermed kan vi oppleve oss selv som friskere. Å være et slikt musisk menneske, selv om man ikke er en profesjonell musikkarbeider. Vi vil ha disse menneskene blant oss. Musikk i et helseperspektiv er på full fart inn i samfunnet vårt, og da trenger vi at flere enn de som velger et profesjonelt liv som musikkarbeidere, kjenner til musikkens innvirkning på oss, og er i stand til å musisere på enkelt nivå. Ved å barbere Trøndelag for musikklinjer slik forslaget legger opp til, vil man både miste muligheten til å gi de som skal ut i andre yrker enn musikk, en grunnkompetanse hele samfunnet vil nyte godt av, man mister rekrutteringsgrunnlaget til høyere musikkutdanning - og dermed altså framtidige utdannede musikkarbeidere (vi vet at vi rekrutterer hovedsakelig fra musikklinjer, og hovedsakelig fra musikklinjer i Trøndelag) og man mister de utøvende musikkarbeiderne som nå jobber på musikklinjene - og også deler av de som jobber i høyere musikkutdanning - fordi elev- og studenttallet går ned. Disse må finne seg jobb andre steder i landet. Dermed tappes Trøndelag for kulturkrefter. Ved å kutte i musikklinjene for å gå ned i utgifter, legger man altså ned store deler av musikk- og kulturlivet i Trøndelag. Det er utrolig dårlig folkehelsearbeid. Jeg ber om et møte med lederne i kulturutvalget og utdanningsutvalget, og da gjerne også med direktørene for de tilsvarende områdene, Vegard Iversen og Anne Marit Mevassvik. Jeg står sammen med andre ledere i musikklivet i regionen som sender sine egne høringsinnspill. Vi treffer dere gjerne sammen. Disse er Trondheim Symfoniorkester & Kor, Trondheimssolistene, Trondheim kulturskole, Luftforsvarets musikkorps og Midtnorsk jazzsenter. Til deg som nå leser dette, har jeg en liten tankelek: Ta en vanlig dag fra morgen til kveld. Når hører du musikk? Hva slags musikk er det? Har du selv valgt all musikk du hører? Hva gjør musikken i de ulike situasjonene med deg? Blir du irritert? Avslappet? Energisk? Motivert? Stressa? Glad? Trist? Har den hjulpet deg på noen måte? Vennlig hilsen Nora Bilalovic Kulset Musikkforsker og Instituttleder ved Institutt for musikk, NTNU

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn	Monica Haaseth
Kontaktpersonens stilling	HTV
Utfyllers_navn	Monica Haaseth
Referansenummer	1101625
Innsendt dato	10/20/2023 12:30:43 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Trøndelag fylkeskommune skal driftes både økonomisk, sosialt og miljømessig bærekraftig. Utdanningsforbundet Trøndelag ser med bekymring på økonomien i Trøndelag fylkeskommune og de foreslåtte innsparingene vi kan lese om i høringen om tilbudsstruktur for årene 2024-2026. Vi mener at organisatorisk sammenslåing av skoler ikke er en god løsning når det er snakk om flere kilometer mellom de ulike skolene. Dette vil ha negative konsekvenser for elevene, for lærerne og for skoleledelsen med tanke på arbeidsmiljø og skolemiljø. I høringsbrevet om skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur i Trøndelag i årene 2024-2026, bes høringsinstansene om å svare på en felles del og eventuelt mer direkte om de ulike regionene fylkeskommunens skoler er inndelt i. Utdanningsforbundet Trøndelag har medlemmer i hele fylket og fokuserer av den grunn på helheten i skolebruksplanen og tilbudsstrukturen. Vi mener at vi ikke kan se på den enkelte region isolert sett, vi må også se på folks reisemønster og flere regioner sammen. Dette vil medføre at vi også svarer noe utover de konkrete spørsmålene som er listet opp, når vi mener at dette er relevant. Utdanningsforbundet Trøndelag stiller spørsmål ved framskrivninga av elevtallsutviklinga framover. Flere skoler opplever at de har et høyere elevtall enn det som vises i de vedlagte tabellene. Det er også regioner hvor det er næringsliv i vekst, noe som det ikke synes å være tatt hensyn til i framskrivningen. Å kun legge til grunn at elevtall over prognoser kommer av flykninger fra Ukraina, blir noe snevert. Når vi orienterer oss i nyhetsbildet, tror vi ikke antallet flykninger vil gå ned, heller motsatt. Tar vi i tillegg med at vi er del av en global verden, hvor befolkningen beveger på seg, både innenfor og utenfor landegrensene, mener vi beregningen av framtidig elevtall blir for svak. De videregående skolene har kjent på ostepølvekuttene over flere år. Økonomien i de videregående skolene er nå kommet på et nivå hvor det vil være uforsvarlig med tanke på kvalitet i undervisninga å foreta ytterligere generelle kutt. De foreslåtte kuttene i denne høringen og de som er foreslått i økonomiplanen for 2024-2026, er så omfattende at Utdanningsforbundet Trøndelag mener at vi nå er kommet dit at det enten må komme mer penger inn til skolene eller så må den forestående diskusjonen om skolestruktur fremskyndes/innlemmes i denne høringen. Vi mener også at det bør gjøres en vurdering på om vedtatte utbygninger som ikke er satt i gang kan skyves noe ut i tid slik at Fylkeskommunen kan få ned gjeldsgraden noe før det blir tatt opp nye lån. Slike tiltak vil være svært inngripende og av stor betydning for mange av våre medlemmer, og er ikke noe vi i utgangspunktet

ønsker. Utdanningsforbundet Trøndelag er kritiske til at det skal brukes mindre penger pr. elev. Trøndelag fylkeskommune bruker allerede mindre penger per elev i videregående opplæring enn landsgjennomsnittet. Hvordan skal fylkeskommunen klare å nå målene om fullføring samtidig som det kuttes i midlene til skole? Utdanningsforbundet Trøndelag er godt kjent med og enig i målsetningen om høyere gjennomføring i den videregående skolen. Innsparingstiltak, færre yrkesfagplasser, færre plasser på MDD og idrettsfag, fullere klasser, flere elever på hybel og lengre vei til det ønskede utdanningstilbudet vil dessverre kunne føre til at færre elever lykkes i den videregående skolen. Vi er redd for at dette fører til lavere gjennomføring, store samfunnskostnader og flere unge som havner utenfor skole- og arbeidsliv i årene framover. Dette gjør oss svært bekymret.

a) Hvordan sikres det at elevene som følger BYF-opplæring får den opplæringen de skal ha? Det står at bedriftene må ta et utvidet ansvar for opplæringen, men hvem sikrer at elevene får den opplæringen de skal ha? Hvem sikrer at bedriftene har tilstrekkelige ressurser og tilstrekkelig kompetanse til dette? Som vi har nevnt i tidligere høringsvar, er vi bekymret for at disse elevene - når det er snakk om de med ungdomsrett – ikke vil oppleve en tilstrekkelig tilhørighet. Når det gjelder nettskolen og ulike nettilbud, vurderer vi det ulikt alt etter hvilken aldersgruppe det er snakk om. De fleste ungdommer har behov for den strukturen en skolehverdag i en fysisk klasse gir. Vi ser at det for enkelte elever, særlig de høytpresterende og de med gode studievaner, vil være positivt å kunne ta fag ved nettskolen som ikke kan settes i gang ved den enkelte skole. Men etter vår mening er det slik at vi finner det beste læringsmiljøet i det fysiske klasserommet der elevene jobber, utforsker, opplever, erfarer og utvikler seg i læringsfellesskapet sammen med medelever og lærere. Under perioden med Koronaskole erfarte lærere og elever at fjernundervisning gjør det vanskeligere å følge opp den faglige og sosiale utviklingen til den enkelte elev. Fjernundervisning vil særlig gå ut over læringsutbyttet for de svakere elevene. Vi vil understreke at det må være elevenes rett på så god opplæring som mulig som skal være styrende for både de ressursene skolene tildeles, og det opplæringstilbudet som tilbys (jfr. Opplæringsloven § 13-10). Vi er også bekymret for at elever melder seg opp på fag i nettskolen i stedet for å søke på fag som skolen selv tilbyr. Det kan føre til at vanlige programfag ved enkelte skoler ikke kan settes i gang på grunn av for få elever. Etter en stund er det enkelte elever som ser at de trenger en mer strukturert skolehverdag og tettere oppfølging av en lærer. Hvor skal skolen hente ressurser til dette fra? For voksne som tar påbygg, kan en samkjøring med ungdomsopplæringen være praktisk gjennomførbart. Det er positivt at de møter en lærer, har et sted å møte opp osv, men det kan også ha noen ulemper. Påbygg skal i norsk og historie gjennom tema både fra vg2 og vg3, og det er flere kompetansemål det er naturlig å jobbe med i en viss kronologisk rekkefølge for å se utvikling/ending og sammenhenger. Dette vil være utfordrende å få til, dersom de skal følge både vg2 og vg3 i ungdomsopplæringen. Det kan kanskje sammenlignes med å lese en roman hvor kapitlene står i en tilfeldig rekkefølge, og hvor dette ikke er et litterært virkemiddel. Elever på påbygg kan ha en fordel av at de er mer modne, har noe mer livserfaring og en bredere generell kunnskap, men vi antar det er store variasjoner mellom elevene her også. Studiesentre kan være positivt for enkelte skoler. Det kan bidra til at skolenes lokaler blir bedre utnyttet, ved at de brukes i et lengere tidsrom. Rom som ellers vil stå tomme pga færre elever, kan også brukes. Leieinntekter? Kjøp av tjenester? Positivt for nærmiljøet at folk ikke må flytte for å få en utdanning. Viktig med tett samarbeid med næringsliv og utdanningsinstitusjonene.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi er svært skeptiske til en organisatorisk sammenslåing av skoler for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet. Vi forstår det dit hen at dette er et tiltak for å spare penger her og nå, men vi frykter at dette kan få økonomiske omkostninger langt utover perioden vi nå jobber med. Det er en rekke momenter vi mener en bør ha i mente når dette tiltaket skal vurderes. Trøndelag

fylkeskommune skal sikre en bærekraftig økonomi, og da snakker vi både om økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft. En organisatorisk sammenslåing av skoler vil ha konsekvenser på alle disse områdene, og dette savner vi en helhetlig vurdering av. For elevenes del, er vi redd for at en sammenslåing vil kunne føre til at de må ta fag ved begge skoler. En ting er ressursperspektivet, det vil være både kostbart og tidkrevende å forflytte seg mellom to skolesteder. Utenom i Midtbyen i Trondheim, må man beregne anslagsvis minst 30 minutter for å forflytte seg mellom skolesteder. Er det regnet ut hvor mye dette vil koste, miljømessig, økonomisk og sosialt? Er det gjort noen tanker om hvordan dette skal løses i praksis for elever og lærere som må forflytte seg? Det pedagogiske aspektet ved en organisatorisk sammenslåing er av større betydning. Dersom elever må ha undervisning ved to skolesteder, er det en fare for at de vil kunne miste tilhørigheten til et klassemiljø. Dette vil kunne virke negativt inn, både faglig og sosialt.¹ Dette kan også medføre at kontaktlærer oppleves som mer perifer og mindre tilgjengelig i skolehverdagen. En del elever er også avhengig av forutsigbarhet, klare rammer og rutiner for å klare å komme på skolen, og en delt skolehverdag vil etter vår mening kunne føre til økt fravær og dermed frafall fra videregående opplæring. Når elevene må veksle mellom to skolesteder, vil det kunne medføre at de også må forholde seg til langt flere voksne enn ved ett skolested. Dette vil kreve enda mer når det gjelder relasjonsbygging enn i dag. Det høres veldig flott ut at elevene kan få tilgang til flere ulike fag og at det er mulig å redusere antallet parallelle faggrupper, men hvordan er det tenkt løst? Et premiss blir her at det er KORT reisevei mellom skolene og et godt kollektivt tilbud, slik at ansatte og elever lett kan forflytte seg mellom skolestedene. Det hjelper ikke nødvendigvis elevene at det er et bredt tilbud totalt hvis de ikke kan komme seg mellom skolestedene. Utdanningsforbundet Trøndelag er bekymret for den økte belastningen som elevene blir utsatt for med tanke på tid på transport mellom skolestedene og mellom hjem og skolested. Utdanningsforbundet Trøndelag mener at hver skole må ha en rektor med ansvar for elevenes opplæring og skolemiljø, de ansattes arbeidsmiljø og skolens utvikling. Opplæringsloven §9-1 sier at kvar skole skal ha ei forsvarleg fagleg, pedagogisk og administrativ leiing. Opplæringa i skolen skal leiast av rektorar. Rektorane skal halde seg fortrulege med den daglege verksemda i skolane og arbeide for å vidareutvikle verksemda. Kravet om trygt miljø og forutsigbarhet gjelder både for ledere og lærere. Det vil innebære økte kostnader og økt tidsbruk at ledere og lærere skal forflytte seg mellom to undervisningssteder. Hvem skal betale disse kostnadene? Hvordan er det tenkt løst i praksis? Det kan også innebære at man mister mye av det kollegiale samholdet og samarbeidet, noe som kan føre til sykemeldinger og høy turn-over. Når det gjelder partssamarbeidet, er vi bekymret for at dette kan bli mer krevende hvis man har to skolesteder. Alle skoler har sin egenart og skolekultur, og å skulle skape et nytt fellesskap, er krevende og kan ta lang tid. Vi er redd for at det skal kunne bli for lang avstand mellom ledelse og ansatte og mellom de ansatte. Å foreslå at en lærer skal flytte seg mellom skoler for å undervise i fag, mener vi innebærer et temmelig instrumentelt syn på læring. I norsk skole underviser læreren etter både en fagspesifikk og en overordna del av læreplanen, hvor begge deler er viktige og henger nøye sammen. For at elevene skal få utbytte av faglig del av læreplanen, er de avhengige av at den overordna delen av læreplanen er ivarettatt. En lærer som kun er til stede ved lærestedet under selve undervisningen, vil ha betraktelig mindre mulighet til å ivareta overordna del av læreplanen.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Det er vanskelig for oss å støtte de foreslåtte innsparingstiltakene med de summene som ligger i tabellen. Konsekvensene av disse innsparingene vil være store, både for skoler, elever, ansatte, lokalsamfunn og næringsliv. Resultatet vil bli en mindre praktisk skole, med et smalere og fattigere tilbud, noe vi er bekymret for. Vi tror det kan skape mer utenforskap, da det vil bli vanskeligere for ungdommene å gjennomføre videregående opplæring. Et scenario er for eksempel at elever som aller

helst ønsker seg en praktisk utdanning, ikke kommer inn på grunn av for lave karakterer og dermed havner på studiespesialisering. I tillegg til de sosiale kostnadene, er vi bekymret for hvilke samfunnskostnader dette vil gi på sikt. Det kan nok være noe å hente ved å dimensjonere dagens tilbud og sørge for bedre samhandling mellom skolene, men de foreslåtte tiltakene er for omfattende. Det er også viktig at det er forutsigbarhet i de tilbudene som blir planlagt, slik at vi unngår ekstra kostnader økonomisk, sosialt og miljømessig ved flytting av tilbud mellom skolene. Utdanningsforbundet Trøndelag stiller spørsmål ved noen av forslagene angående flytting av tilbud fra en skole til en annen skole. Dersom det ikke finnes lokaler, utstyr og kompetanse på den skolen tilbud flyttes til, mener vi at dette vil være ressurskrevende både økonomisk og tidsmessig. Her må man også huske samarbeid og nettverk skolene har skaffet seg over år. Vi kunne nevnt flere eksempler, men vi viser til forslaget om å flytte MDD musikk fra Heimdal vgs til Trondheim Katedralskole så kort tid etter investeringene ved Heimdal vgs. Skolen har i dag svært gode lokaler for musikkundervisning. Dette er kostbare undervisningslokaler. Hva er begrunnelsen for å fase dette tilbudet ut?

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

De nevnte tiltakene burde allerede finnes på skolene slik at det ble fysisk mulig å gi elevene en variert undervisning og slik at de kan jobbe med læring på en variert måte. Der det ikke finnes, bør man i samråd med rette instanser søke å finne gode løsni

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Prinsippet om at Det må legges avgjørende vekt på å bygge opp en driftsøkonomisk og arealøkonomisk effektiv tilbudsstruktur mener vi vektlegger økonomiske premisser framfor næringslivets behov i de ulike regionene. Som vi trekker fram i avsnittet under, e

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Her har vi ingen innspill.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Det er nødvendig med gode arenaer hvor aktørene kan møtes. Dialogkonferanser er et eksempel på en slik arena som kan bidra til å øke samarbeidet. I høringsdokumentene for de ulike regionene, nevnes innspillskonferanser. Disse har vi dessverre lite kjennskap til, men vi antar at dette er gode arenaer for dialog og samarbeid. En annen mulighet er hospitering på tvers. Er hospiteringsordningene og – mulighetene godt nok kjent?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn **ÅFJORD KOMMUNE**

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn **Brian Christer Nebb Rånes**

Kontaktpersonens stilling **Kulturskolerektor**

Utfyllers_navn Brian Christer Nebb Rånes

Referansenummer 1101628

Innsendt dato 10/20/2023 12:41:00 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Svar på 1c er sendt Fylkeskommunen via e-post til postmottak@trondelagfylke.no, samt Anne Elisabeth Djupvik, ettersom dette skjemaet ikke godtar anførselstegn.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn **Line Anni Solbakken**

Kontaktpersonens stilling

Utfyllers_ navn Line Anni Solbakken

Referansenummer 1101634

Innsendt dato 10/20/2023 12:25:30 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Det å skulle få et budsjett til å gå opp kan være krevende nok i seg selv. Når rammene strammes inn og man er nødt til å kutte større summer er det langt mer krevende. Et budsjett er like fullt et resultat av prioriteringer, og når kutt i særhet rammer enkelte fagområder gir det grunn til å se nærmere på premissene som ligger til grunn. - Elevgrunnlaget De parameterne som ligger til grunn for den årlige gjennomgangen av tilbudsstrukturen og dette høringsforslaget, er blant annet arbeidslivets behov, elevenes søkning, elevgrunnlaget og skolenes samlede økonomiske rammer. Hvis vi ser nærmere på søkning og elevgrunnlag, så viser et kjapt søk hos Utdanningsdirektoratet at på nasjonalt plan går ikke søkertallene for musikk, dans og drama ned, heller ikke i Trøndelag. Det generelle søkertallet går imidlertid ned i Trøndelag. Dette gjør at det å drifte en desentralisert skolestruktur med få elever på hver skole blir kostnadskrevende, og man gjennomgår derfor skolestrukturen. Dette vil naturligvis være et politisk kontroversielt tema i seg selv, fordi det handler om mer enn selve skolen. Det handler også om hvor man skal legge til rette for blant annet arbeidsplasser og kompetansemiljø. I denne saken må altså i praksis de kreative fagene vike fordi det generelle elevgrunnlaget går ned. Jeg ser ikke hvordan dette kan begrunnes. - Kompetansebehov Når det gjelder arbeidslivets kompetansebehov, er det her viktig å være seg bevisst hvem som sitter på definisjonsmakten for disse behovene, altså hvem man lytter til. Et vesentlig poeng er at vi ikke kan spørre hvilke yrker vi vil trenge fremover, yrker har til alle tider vært i endring, vi må spørre hvilken kompetanse vi trenger. Det forskningsmiljøene peker på som fremtidens viktigste kompetanse er kreativitet og innovasjon, kritisk tenkning og problemløsning, samarbeid og kommunikasjon, -alt dette grunnleggende temaer i enhver kunst og kultur-rettet undervisningsinstitusjon. Et skoleløp innen musikk, dans og drama leder heller ikke kun til utøvende aktører, det leder også til fremtidige arbeidstagere som i en rekke ulike yrker bringer med seg evner og kompetanse som kan bidra til nettopp nyskapende løsninger for

fremtiden. Et eksempel er følgende, Når vi nå står foran en økning av eldre innbyggere og for få hender til omsorgsoppgaver, så blir forebygging viktigere. Vi har i dag et solid forskningsgrunnlag for å kunne si at kultur påvirker folkehelsen vår, og kompetanse innen praktiske og estetiske fag blir ut fra dette en viktig ressurs i fremtiden. Dette kan i praksis være alt fra musikkterapi som jobber med opptrening av pasienter med parkinsons eller slag, til dirigenter av kor for personer med demens. - Kunstnerens betydning Men også de som faktisk ender opp i kunstneriske stillinger skaper verdier vi i høyeste grad trenger fremover. Vi kan gjerne snakke om at et samfunn uten kultur vil være et fattig samfunn, for det vil det være, men konsekvensene av et kulturfattig samfunn strekker seg langt ut over selve mangelen på enkeltopplevelser ved en konsert. En ansatt i et symfoniorkester jobber i en institusjon som blant annet legger til rette for internasjonalt samarbeid, hvilket også styrker relasjonen mellom landene, og bidrar i et fredsfremmende arbeid verden trenger. Den samme ansatte jobber i en institusjon som gjerne legger til rette for samarbeid mellom profesjonelle og frivillige, og som gjennom dette bidrar til et fellesskap og en modell for samskaping andre sektorer kanskje kan lære av. Operasjefen på Den Norske opera og ballett gikk sine år på musikklinja på Heimdal, det same gjorde Solveig Slettahjell. Lise Davidsen er i dag i verdenstoppen av klassiske sangere, og uttaler at hun ikke hadde vært der hun er i dag hadde det ikke vært for musikklinja. Kommunesektorens innsats bærer frukter. I tillegg til de internasjonale stjernene er lærere ved musikklinjer ofte sterke drivkrefter i det lokale og regionale musikklivet, på musikkskoler, i korps, som bandleidere osv. - Frafall og sosial bærekraft Sosial bærekraft er også et svært relevant tema i denne debatten. En samfunnsutfordring er at mange faller fra i skoleløpet. For mange kan et praktisk studiealternativ være redningen i et samfunn som i mange år har hatt fokus på teorifagene til en slik grad at de som har hatt andre styrker har opplevd en følelse av å være mislykket. Regjeringen har nå også uttalt at de vil styrke de praktiske og estetiske fagene og arbeidsformene i barnehagen, i skolen og i lærerutdanningen. I denne sammenhengen synes jeg også det er viktig å understreke at disse fagene ikke må forstås ut fra et rent inkluderingsperspektiv, snare en endret oppfatning av hvilken bredde i kompetanse vi faktisk har bruk for. Ei musikklinje er på ingen måte tre hvileår. Jeg snakker av personlig erfaring. Det å studere musikk eller andre kreative fag er kanskje en av de mest krevende retningene, fordi man i tillegg til å tilegne seg generell studiekompetanse skal oppøve en type kompetanse som krever utallige timer øving, selvkontroll, og dybdejobbing. Dersom man ser på hvor de store kostnadene ligger, vil gjerne linjer med praktiske og estetiske fag skille seg ut som dyrere enn de som gir studiespesialisering. Så kan man altså velge å la dette være en begrunnelse i seg selv, eller man kan se et litt større bilde. En kostnad ett sted kan gi avkastninger et annet sted. Fylkeskommunens forslag har skapt et enormt engasjement, som strekker seg lagt ut over Trøndelag. Landets største utdanningsinstitusjoner innen kunstfag, landsomfattende interesseorganisasjoner, kunstinstitusjoner som eks. teatre og symfoniorkestre, forskere, elever, lærere og avisredaktører osv. uttaler at dette ikke er et godt forslag. En underskriftskampanje mot forslaget har over 13.000 signaturer. At et kuttforlag skaper engasjement er på ingen måte uventet, men omfanget av engasjementet er interessant. På den positive siden sier saken noe om hva kultur betyr for mennesker og samfunn, og den peker på betydningen av kommunesektorens innsats for det kulturelle økosystemet. Når det er sagt, vedtas dette vil det ha omfattende negative konsekvenser for norsk kultur- og samfunnsliv. Ikke bare regionalt, også nasjonalt.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET NTNU

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Nora Kristine Bilalovic Kulset

Kontaktpersonens stilling

Instituttleder på Institutt for musikk NTNU

Utfyllers_navn

Nora Kristine Bilalovic Kulset

Referansenummer

1101647

Innsendt dato

10/20/2023 12:49:10 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

NTNU Musikk vil på det sterkeste gå i mot de foreslåtte innsparingene gjennom å legge ned musikklinjene på Heimdal, Ole Vig og Olav Duun. Vi legger her fram argumenter langs tre linjer: 1. Rekruttering til høyere musikkutdanning. På Institutt for musikk NTNU, utdanner vi musikkarbeidere til hele samfunnshjulet når det kommer til musikk og kulturforvaltning. Alle som på ett eller annet vis jobber med noe som har med musikk å gjøre, utdannes hos oss. Dette er et mye bredere spekter av arbeidsplasser og arbeidskraft enn man vanligvis tenker over, og altså langt mer enn den utøvende musikeren. Samtidig vet vi at våre søkere kommer fra musikklinjer, og de kommer hovedsakelig fra musikklinjer i Trøndelag. Dersom tre av fem musikklinjer nå avvikles, vil dette endre rekrutteringsgrunnlaget til vår utdanning dramatisk. Dette vil i sin tur tappe fylket for arbeidskraft innen musikk og kultur og endre hele fylket, både i Trondheim og andre større byer, og i distriktene. Dersom vår rekruttering går ned, vil vi også kunne miste deler av vår musikkutdanning ved NTNU, og dermed også arbeidskraft og kulturliv som vi skaper i regionen. 2. Betydningen av musikklinjer for de som ikke skal gå videre på høyere musikkutdanning. Svært mange som går musikklinja, havner andre steder enn i musikkbransjen. Disse har med seg uvurderlig og verdifull kunnskaper og ferdigheter innen musikk som de ikke kunne ha skaffet seg uten musikklinja. Testen er som følger: om du havner på gamlehjem, vil du at noen av hjelpepleierne som jobber der skal ha gått på musikklinja slik at de kan synge og spille litt sammen med deg og dine medbeboere? Det er også flere som bidrar innen amatørmusikklivet rundt omkring som ikke har annen formell musikkutdanning enn nettopp musikklinja, men på fritiden er de kor- og korpsdirigenter eller ressurser for det lokale musikklivet på andre måter. Vi har skapt oss en kultur som nesten er fritatt for sang og musikk på de normative arenaene som barnehage og skole, og vi vet at man kan gå gjennom hele dette løpet uten omtrent å ha sunget en sang. Dermed blir musikklinjene enda viktigere, som en siste instans hvor vi kan ivareta

menneskets musikk-kultur selv om du ikke har tenkt deg videre på høyere musikkutdanning. 3. Betydningen av musikklinjene som arbeidssted for kulturarbeidere og ringvirkningene dette har for fylket. På musikklinjene jobber det musikere som ellers preger regionen. Dersom disse arbeidsplassene forsvinner, vil Trøndelag miste mange av sine sentrale aktører innen det profesjonelle musikk- og kulturlivet. Dette henger sammen med argumentasjonen i det første punktet: ved å legge ned disse musikklinjene så taper man regionen for musikk og kultur, og det enormt rike konsertlivet vi har i Trondheim, vil forstumme. Vi forstår at det må spares penger, og vi vet at musikkutdanning er kostbart, men konsekvensene for livskvaliteten for innbyggerne i Trøndelag blir for stor ved å spare gjennom å avvikle flere musikklinjer. Som musikkforskere har vi stor kunnskap om hvorfor musikk bidrar til økt livskvalitet og bedre folkehelse, og jeg ber om et møte med direktørene for hhv. utdanning Vegard Iversen og kultur og folkehelse (!) Anne Marit Mevassvik og de nyvalgte politikerne som leder de tilsvarende utvalgene, for å diskutere saken nærmere, ut over dette forsåvidt korte høringssvaret. Vi regner med dere har mange å lese. Musikk er psykisk folkehelsearbeid.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn **Nina Louise Weidemann**

Kontaktpersonens stilling

Utfyllers_navn Nina Louise Weidemann

Referansenummer 1101657

Innsendt dato 10/20/2023 2:39:53 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Jeg er pedagog og har arbeidet praktisk og teoretisk med med estetiske fag, fra grunnskole til høyere utdanning. Jeg mener at innsparingstiltakene på studietilbudene i musikk-dans-drama er feil vei å gå ut fra et grunnsyn på hvordan kunnskap utvikles i samfunnet vårt. Bak forslaget om kutt i MMD ligger sannsynligvis et kunnskapssyn der den logisk/analytiske måten å forstå verden på har forrang - representert ved naturvitenskapelige og andre fag på studiespes. - særlig når ressursene blir knappe. Men vi mennesker har en mer grunnleggende evne til innhenting av kunnskap, tolking og forståelse av oss selv og verden. Før språket og logikken innhenter oss uttrykker vi oss som barn gjennom former: rytme, dans, sang, maling og tegning. Denne kunnskapsformen innarbeider følelsene i bevisstheten og følger oss gjennom hele livet - parallelt med logisk utvikling - enten vi er amatører eller kunstnere. Fordi den assosieres med noe barnslig og lekpreget prioriteres denne kunnskapsformen aller nådigst i barnehagen og eventuelt i første klasse på barneskolen. Fra da av er estetisk arbeid stort sett nedprioritert i skolen, og ses på som kakepynt som man kan ta fram ved livets store begivenheter som fødsel, bryllup og død, ved årets høytider eller når det er behov for å samle nasjonen i felles glede eller sorg. Den estetiske kunnskapsformen er like grunnleggende og nødvendig for utviklingen av et sunt samfunn som den logisk/analytiske/vitenskapelige, og det er derfor svært verdifullt at Trøndelag fylkeskommune har bygd opp et så godt kvalitetstilbud på de eksisterende MMD-linjene i videregående skole. De må få bestå - de er livsnødvendige, ikke minst i trange tider og i når unge mennsker skal orientere seg i vår kaotiske verden.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

CREO AS

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Siv Fjellvang

Kontaktpersonens stilling

Hovedtillitsvalgt Creo, Trøndelag Fylkeskommune

Utfyllers_navn

Siv Fjellvang

Referansenummer

1101659

Innsendt dato

10/20/2023 1:50:29 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Nettskolen og ulike nettilbud: Nettskole kan fungere i enkelte fag for selvstendige og motiverte elever. Elever kan også velge flere fag enn det som tilbys på nærskolen. MEN- dersom nettskole blir et alternativ kun ut fra økonomisk sparebehov, kan kostnadene i det lange løp bli store. Et redusert fysisk psykososialt læringsmiljø virker demotiverende på mange, og disse kan da ende opp med å bruke flere år på å gjennomføre videregående opplæring enn normalt, med de kostnader dette innebærer jfr. ny opplæringslov.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Skoler som ligger nær hverandre kan dra nytte av organisatorisk sammenslåing, hvis dette resulterer i at elever får flere valgmuligheter, uten å måtte bruke mye tid på reise mellom studiesteder. Man kan også få økt antallet elever pr. klasse. Ved organisatorisk sammenslåing der skoler ligger langt fra hverandre, vil ulempene ved lang reisevei for elever og ansatte være så store at det sannsynligvis påvirker gjennomføringsgraden og sykefraværet. Uklart hvor store kostnader rent organisatorisk man sparer ved slike tiltak

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Creo ser det nødvendig å påpeke paradokser i selve høringsnotatet, som kan bidra til at politikerne i neste omgang får et altfor spinkelt grunnlag å ta beslutninger på. Høringsnotatet viser til sentrale dokumenter som fylkeskommunens tilbudsplanlegging skal være i tråd med. De primære dokumentene, trøndelagsplanen, økonomiplanen, verdiskapingsplanen, kompetansestrategien, vedtatte mål og prinsipper for tilbudsplanleggingen, har alle målsetninger som er i direkte motsetning til de foreslåtte sparetiltakene. Høringsnotatet framstår med hovedfokus kun på økonomi og bevaring av skolestrukturen, uten å ha med seg mange andre viktige prinsipper som skal ligge til grunn for skolestrukturen og tilbudsplanleggingen. Dette finner Creo svært bekymringsfullt, og notatet gir derfor et svakere grunnlag å ta politiske beslutninger på. Creo finner det problematisk at høringsnotatet overhodet ikke tar opp konsekvenser av de foreslåtte kuttene ved MDD-tilbud, selv

om disse foreslås å ta den største byrden av sparetiltakene. Kuttene begrunnes ikke, og må derfor antas å være kun ut fra økonomisk sparebehov. At Dans ikke nevnes i høringsspørsmålene for berørte regioner, er også problematisk, da forslagene også innebærer utfasing av to dansetilbud. Fylkets Musikk- og Dansetilbud på vgs. foreslås redusert med ca. 75%. Dette er ca. tre firedeler av maksimalt mulig sparebeløp, som ville vært utfasing av alle MDD-tilbud i fylket. Maksimalt mulig sparebeløp for andre utdanningsprogram ville ikke betydd total utfasing for noen av disse programfagene. Musikk og danse-elever utgjør en svært liten del av den totale elevgruppen i fylket, så innsparingen ved å redusere tilbudet med ca. 75% utgjør lite økonomisk i den totale sparepakken. Derimot vil et slikt kutt få langsiktige og katastrofale følger for hele fylkets kulturliv. Dette stemmer svært dårlig med mange av de overordnede prinsippene for fylkets tilbudsplanlegging. Eks: Trøndelagsplanen-I 2030 er kunst og kultur en viktig drivkraft for samfunnsutviklingen i Trøndelag. Creo mener MDD-tilbud og særlig musikk tar en altfor stor byrde av sparetiltakene, og at disse må fordeles på annen måte mellom utdanningsprogram. Det enorme engasjementet i media og på sosiale medier etter høringsforslagene ble kjent, viser at en utfasing av 3 MDD-tilbud berører mange mennesker og institusjoner i hele fylket, langt ut over kulturfeltet og de elever og lærere som studerer og arbeider ved de berørte tilbudene. Pr. nå har oppropet: Bevar Musikk, dans og dramalinjene i Trøndelag, 14374 signeringer. Tidligere nedleggelse ved MDD-linjer i Trøndelag: Når fylket har sparebehov, har alltid MDD-linjene vært særs utsatt. For 20 år siden ble MDD-tilbudet ved Katedralskolen foreslått utfaset, et forslag som ikke ble gjennomført. For 10 år siden ble MDD-tilbudet ved Fosen vgs. utfaset. For 2 år siden ble musikklinja ved Orkdal vgs. vedtatt utfaset. Dette viser at våre MDD-linjer allerede har tatt en stor belastning ved sparebehov i fylket. At de største kuttene igjen foreslås å være på MDD-tilbud, vitner om liten forståelse av kulturkompetansens betydning, og hvilke ringvirkninger dette har for folkehelse og livsmestring i hele fylket jfr. HUNT-undersøkelsen og stadig flere forskningsresultater, eksempelvis Fylkets ABC-prosjekt for god psykisk helse. Creo mener at MDD-linjene bør skjermes i denne spareomgangen, da 2 MDD-tilbud allerede er utfaset siste 10 år. Konsekvenser ved nedlegging av 3 MDD-tilbud: - En stor del av rekrutteringsgrunnlaget til trøndersk kulturliv, vil falle bort. - En stor del av rekrutteringsgrunnlaget til høyere studier innen musikk i Trøndelag, vil falle bort. - Mange elever med talenter og egen driv for å utvikle seg innen musikk, mister muligheten til å komme inn ved musikk-linje, grunnet økt konkurranse og langt mellom de to gjenværende tilbudene. Å flytte på hybel eller ha svært lang reisevei som 15-16 åring, har både menneskelige og økonomiske omkostninger. Elever som blir tvunget over på stud.spes. kan komme til å bruke lenger tid på å fullføre vgs., med de kostnader for fylket dette innebærer. - Elever som har gått MDD-linjer, blir viktige drivkrefter i lokalt kulturliv, uavhengig av om de har utdannet seg videre innen sitt kunstfelt, eller ikke. Mange tidligere MDD-elever jobber innen helse og utdanning og bruker sin MDD-kompetanse aktiv både i jobb og frivillig kulturliv. Et rikt lokalt kulturliv har mye å si for Bo-lyst i distriktene, og kuttforslagene vil på sikt føre til færre kulturtilbud utenfor Trondheim. - De som utdanner seg videre innen MDD-fag, finner man igjen i alle typer profesjonelle kulturinstitusjoner i fylket. Med kuttforslagene risikerer Trøndelag å få et profesjonelt kulturliv med liten grad av lokale utøvere. - Mange kulturaktører med bakgrunn fra MDD-linjer, er gründere som lager sine egne arbeidsplasser med ringvirkninger langt ut over kulturfeltet. De bidrar til lokalt næringsliv gjennom konsertvirksomhet, festivaler, spel, revyvirksomhet osv. Kuttforslagene vil redusere denne næringa. - Det blir vanskeligere å få tak i kompetente kor og korps-dirigenter og instruktører, og lærere til kulturskoler m.m. Kuttforslagene vil påvirke hele det frivillige kulturlivet. - Ved våre MDD-linjer går mange elever som tidligere har følt seg på siden av det sosiale miljøet i grunnskolen. Mange har mistrikk, men opplever et inkluderende, motiverende og støttende miljø når de endelig treffer likesinnede ved MDD-linja. Dette, i tillegg til fagenes egenart og arbeidsform, er en viktig del av forklaringen på at MDD-linjene har særdeles høy gjennomføringsgrad sammenlignet med de fleste andre studieprogram. Elevene uteksamineres med høyt karaktersnitt, de får generell studiekompetanse, og står rustet til videre

studier innen de fleste fag, med en kulturbalast og kompetanse som er etterspurt innenfor alle deler av yrkeslivet. Kuttforslagene risikerer at færre elever gjennomfører videregående skole. - I region Trondheim er det stor oversøking til Musikk-linjene ved både Heimdal og Katedralskolen. Vedtatte planer fram til nå, har vært en økning i antall plasser fra 45 elever pr. trinn (30 -Heimdal, 15-Katedralskolen), til 60 elever pr. trinn (30-Heimdal, 30-Katedralskolen). Trondheimsregion har ca. 2/3 av befolkningen i Trøndelag, og med 60 plasser pr. trinn, vil det fortsatt være sannsynlighet for stor oversøking til disse linjene jfr. nåværende befolkningstall og forventet befolkningsvekst. Man må også ha med seg at de to Musikklinjene i Trondheim dekker hele Sør-Trøndelag (etter utfasingene ved Fosen vgs. og Orkdal vgs.), med hybelboende elever fra hele sør-regionen. En halvering av opprinnelige planer for programfaget Musikk i Trondheim, virker særdeles lite veloverveid, og baner også vei for aktører som ønsker å tjene penger på å gi privattilbud innen faget. Creo anser dette i så fall som en svært uheldig utvikling, der privatøkonomi spiller inn for å få mulighet til å starte en utdanning innen musikk. - Ole Vig vgs. og Olav Duun vgs. dekker hver for seg store geografiske områder i fylket. Elever i utkantområder nord og øst i fylket tvinges i enda større grad over til stud.spes, eller hybeltilværelse. En pendlertilværelse er uheldig spesielt for Musikk-elever, som er avhengige av tilgang til øvelokaler utenom ordinær skoletid. Ønsker man å bevare kulturlivet og høy grad av gjennomføring i disse regionene, må tilbudene ved disse skolene bestå. - Store deler av kompetansen innen spesielt musikk, men også dans vil forsvinne, da et stort antall lærere med spesialkompetanse mister jobben sin, og må omskoleres. Dette får negative ringvirkninger for hele kulturfeltet. Med konsekvensene som er listet opp her, mener Creo at for mange av de overordnede prinsippene for tilbudsplanleggingen, Trøndelagsplanen, økonomiplanen, verdiskapingsplanen, kompetansestrategien, vedtatte mål og prinsipper for tilbudsplanleggingen, umulig kan oppfylles, og at prioriteringene derfor må endres. I økonomiske krisetider er kulturen særdeles viktig for å bevare et samfunn som tar vare på hele mennesket. CREO SINE INNSPILL TIL ANDRE PRIORITERINGER I SPARETILTAKENE: - Ungdommen er den største verdien vi har for å kunne bygge et bærekraftig samfunn i framtida. Da er kutt i utdanning det siste feltet man bruker sparekniven på. De foreslåtte sparetiltakene kan bli svært dyre på sikt, med de menneskelige omkostningene som ligger i forslaget. De fleste andre felt innenfor Fylket sitt ansvar, må ta en større belastning av sparetiltakene. Creo mener den totale sparepakken innen utdanning bør utfordres på nytt. Man bør søke større innsparinger innen vei, administrasjon, digitalisering, kurs, reiser m.m. enn det som ligger i Økonomiplanen pr. nå. Kun strengt nødvendig vedlikehold på vei, kun allerede igangsatte byggeprosjekter, og inngåtte avtaler innen digitalisering, bør gjennomføres. - Innen utdanning bør man fordele sparetiltakene annerledes. Man bør søke å spare inn mer i ressursfordelingsmodellen (Reduksjon ekstra tildeling),- opp mot 60% av maksimalt sparebeløp. I spisset toppidrett er det foreslått reduksjon på kun 5,5 mill, mot maksimalt sparebeløp 18.6. mill. Her må også dette programfaget ta større del av sparingen. Det samme gjelder yrkesfag, her bør man høyne foreslått reduksjon. -Fylkets skolestruktur må også sees på i forhold til om det i det lange løp er økonomisk forsvarlig å beholde dagens struktur. Sammenslåing av skoler kan være et alternativ. Trøndelag opplever som resten av landet, en befolkningsnedgang i deler av distriktene og befolkningsoppgang i sentrale strøk. Kulturtilbud i distriktene vil være et viktig virkemiddel for å bevare livskraftige steder utafor Trondheimsområdet.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn	Mære landbruksskole
Organisasjonsnavn	
Gruppenavn	
Kontaktpersonens navn	Anne Johanne Skei Hatlinghus
Kontaktpersonens stilling	rektor
Utfyllers_navn	Anne Johanne Skei Hatlinghus
Referansenummer	1101684
Innsendt dato	10/20/2023 2:35:31 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Org.sammenslåing er et aktuelt tiltak forutsatt at: 1. Skolene i utgangspunktet har samme utdanningsprogram, og at dette tiltaket bidrar til å fylle opp grupper og dermed redusere halvfulle grupper. 2. Reisetid mellom skolene ikke er for lang. 3. Elevene får være i ro på ett studiested. Lærere og administrativt ansatte kan flytte mellom studiestedene, men i minst mulig grad. Vi tror det er lite å hente på reduserte kostnader til administrasjon og ledelse. Rektor på et av studiestedene må erstattes av en stedsansvarlig leder.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Vi støtter prioriteringen av innsparingstiltak, selv om vi finner det beklagelig å redusere antall elever på yrkesfag.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Dette er positivt. På Mære ønsker vi å tilpasse rom for fleksibel bruk og nettoverføringer. Dette kan gjøre det mer aktuelt å bruke nettskolen, eller samarbeide med andre skoler, for å tilby realfag. På studieforberedende naturbruk tilbyr vi realfag som

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Det er viktig at voksentilbudet innen agronom og gartnerfag får fortsette som i dag. Dette tilbudet finansieres av landbruksdepartementet, fordi mange av disse elevene allerede har brukt opp sin rett til videregående opplæring. Den typiske elev har annen

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

OKS TRØNDELAG SA

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Mona Katrine Syrstad

Kontaktpersonens stilling

Daglig leder

Utfyllers_ navn

Mona Katrine Syrstad

Referansenummer

1101700

Innsendt dato

10/20/2023 3:22:07 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Region Innherred/Namdalen Det er foreslått en utfasing av Vg2 Service, sikkerhet og administrasjonsfaget ved Verdal videregående skole og Olav Duun videregående skole. Videre er det foreslått en samordning av programfagområdet i SSR fagene (Salg, service og reiseliv). Bakgrunn: Etter en endring av Vg2 tilbudene innenfor SSR fagene med bakgrunn i Fagfornyelsen i 2020, stod man igjen med to skoler som tilbyr Vg2 løpet Service, sikkerhet og administrasjonsfaget (Verdal videregående skole og Ole Vig videregående skole nord i Trøndelag). Før Fagfornyelsen var det et tilbud på fire skoler. For OKS Trøndelag SA sine bedrifter kan man se tendenser til et lavere inntak av lærlinger og rekruttering i 2020 med 16 lærekontrakter, mot 24 lærekontrakter i 2019. Flere bedrifter har gitt opp å tilsette lærlinger da de ikke har fått søkere på flere år. Disse lærebedriftene forsvinner fra statistikken (innmeldt behov for lærlinger til Trøndelag fylkeskommune). Høsten 2023 har OKS Trøndelag SA fortsatt ledige læreplasser i Service- og administrasjonsfaget (Vg3 i bedrift), da hovedsakelig nord i Trøndelag. OKS Trøndelag SA mener: For å rekruttere til læreplassene i Service- og administrasjonsfaget må vi beholde det antall Vg1 og Vg2 plasser vi har innenfor SSR i Trøndelag pr. i dag. I tillegg til å beholde Vg2 salg og reiseliv på Olav Duun og Steinkjer som i dag, bør elvene som går dette få informasjon om mulighet til at de kan fordype seg i Service- og administrasjonsfaget. Eksempelvis om Vg2 SR elever tar YFF i Service- og administrasjonsfaget, får de to år og tre måneder læretid i Service- og administrasjonsfaget. Sak: Region Namdalen Utfasing av Informasjonsteknologi og medieproduksjon (ITM) ved Olav Duun videregående skole. Bakgrunn: I tillegg til høringsdokumentet for Namdalsregionen framkommer det i vedlegg 4 <https://www.trondelagfylke.no/contentassets/d537b0c5285f4d5ea615d88c4dd43722/vedlegg-4--tilbudet---byggeprosjektet-ved-olav-duun-videregaende-skole.xlsx> at ITM ved Olav Duun videregående skole fases ut, så framtidig man ikke bygger ny skole for 600 elever. OKS Trøndelag SA mener: Kompetanse innenfor IT- fagene trengs i framtiden for å dekke behovet for support og drift til både private kunder og internt i bedrifter. Namdalsregionen vil også ha et behov for faglært arbeidskraft innenfor ITM fagene og det vil være et økende behov i takt med helsesektorens behov

for velferdsteknologi. Andelen lønnstakere over 55 år er i Namdalen 16 % for IKT-yrker samlet. Tilsvarende andel i Trøndelag er 13 % (Tall i Trøndelag). Dette behovet for arbeidskraft innen ITM-fag vil ikke dekkes av et skoletilbud på Innherred. Det er etter høstens formidling fortsatt ledige lære plasser i Namdalen og Innherred og det er store muligheter for en økning av lære plasser og lære bedrifter i IT fagene (nye fag innført i 2020- Fagfornyelsen). Raserer man breddetilbudene i Namdalen vil mange oppleve å ta valg som ikke er rett for dem, noe som øker faren for frafall i videregående skole. Elevene ønsker i stor grad å gå på deres nærscole og tar valg utfra det tilbudet som skolen har. Læreplanverket etter Fagfornyelsen tydeliggjør betydningen av elever og lærlingers digitale ferdigheter. Det virker derfor å gå imot dette læreplanverket dersom tilbudet på ITM reduseres og sentraliseres. Den nye opplæringsloven, som trer i kraft 1.august 2024, gir fylkeskommunen et klarere oppdrag for å prioritere arbeidslivets behov ved planlegging av opplæringstilbudet for ungdom og voksne. Næringslivet ønsker faglært arbeidskraft i hele Trøndelag, da må det være søkbare tilbud til elvene også i distriktene i Trøndelag for å dekke framtidens behov. Det er viktig å understreke at Namsos med Olav Duun videregående skole er en relativt stor by når vi ser distriktet i en helhet. Byen og skolen vil derfor spille en sentral rolle for hvilke utdanningstilbud som ville kunne tilbys næringslivet i Namdalen. Sak: Region Namdalen Det er foreslått en samordning av yrkesfag innenfor skolene i Namdalen. Bakgrunn: Av OKS Trøndelag SA sine fag nevnes da muligheter for samordning i HO fagene (Helse og oppvekstfagene) med en økning av kapasitet på Olav Duun, noe som vil svekke HO fagene på de to andre skolene (Grong videregående skole og Ytre Namdal videregående skole). OKS Trøndelag SA mener: En samordning for HO fagene på Olav Duun videregående skole i Namdalen vil føre til vesentlig færre lærlinger i regionen. Regionen bruker lærlingordningen til å rekruttere arbeidskraft de har stort behov for i det lokale næringslivet. OKS Trøndelag har høsten 2023 fortsatt ledige lære plasser i HO fagene i Namdalen. OKS Trøndelag anbefaler at det tilstrebes å opprettholde Vg2 løp i yrkesfag på distriktskolene (status pr. i dag), slik at tilbudene i størst mulig grad oppleves stabile over tid. Det er av betydning for regionen at man sikrer fagutdannet arbeidskraft og ivaretar søkerne med tanke på framtidige behov.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Sak: Gjelder alle regioner Modulstrukturert fag- og yrkesopplæring (MFY) Bakgrunn: Det opprettes ingen Vg2 løp i helsearbeiderfag på voksenopplæring i Trøndelag, men MFY opprettes ved enkelte skoler. Det innføres MFY som hovedmodell for voksenopplæring i

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Å øke kapasiteten på studiespesialisering på bekostning av yrkesfag, er stikk i strid med nasjonale føringer og arbeidslivets behov i Trøndelag. Søkertallene har økt i takt med satsning på yrkesfagene. Trøndelag fylkeskommune bør være fasilitator for videre utdanning Y- veien og muligheter innenfor fagskolen.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Marte Løvik

Kontaktpersonens stilling

Seniorrådgiver

Utfyllers_navn

Marte Løvik

Referansenummer

1101706

Innsendt dato

10/20/2023 3:28:35 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

NHO Trøndelag støtter dette

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

NHO Trøndelag støtter en inndeling i regioner, men da må bo og arbeidsmarkedsregionene inkluderes tydeligere i vurderingene rundt inndeling i regioner. Ny opplæringslov er tydelige på tilpassing av utdanning knyttet til bedriftene og arbeidsmarkedets behov, da må inndeling i regioner og utdanningstilbudet i disse gjenspeile arbeidsmarkedsregionen. Inndeling av regionene må bedre hensynta arbeidsmarkedsregionene for å kunne bedre tilpasse opplæringstilbudet som bedriftene har behov for. Bo og arbeidsmarkedsregioner bør vektlegges samt reiseavstand og kollektivtilbud for elevene. Organisatorisk sammenslåing av skolene kan redusere administrative utgifter, og det er viktig at man får den ønskede økonomiske effekten, gjennom tydelige prioriteringer. Fylket må også vurdere å legge ned/slå sammen skoler det det er kort reiseavstand og arbeidsmarkedsregionene gjør at elever får et godt tilbud. Kort reisevei må være et viktig kriterium i den vurderingen. Et tettere samarbeid med bedriften spesielt i regioner med stor reiseavstand vil kunne sikre dette, mer av utdanningen kan også flyttes over til bedrift og sikre at tilbud ikke blir lagt ned. Sammen med mer bruk av samlingsbasert opplæring i fellesfag bør dette kunne sikre gode fagmiljø samtidig som tilbud blir opprettholdt.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

NHO Trøndelag mener studietilbudene skal utarbeides etter bedriftenes, samfunnets behov og elevenes behov. Det må jobbes opp mot elevene slik at dette i størst mulig grad reflekterer samfunnets og næringslivets behov. Når det gjelder yrkesfagene må disse tilpasse seg bedriftenes behov, og her må andre muligheter som utdanning i bedrift og samlingsbasert opplæring i fellesfagene vurderes.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal

veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

NHO Trøndelag støtter at skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar muligheten for fleksibilitet. Dette vil være avgjørende for å kunne tilby mer fleksible utdanningstilbud som også er mer bedriftstilpasset

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

NHO Trøndelag støtter dette

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

I tett samarbeid med bedriftene har man mulighet til dette.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn Yngve Sporild Breievne

Kontaktpersonens stilling

Utfyllers_navn Yngve Sporild Breievne

Referansenummer 1101738

Innsendt dato 10/20/2023 5:31:07 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Fylkesdirektøren bør endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene. Det er viktig at musikklinjene i Trøndelag bevares og styrkes. Det er svært begrensede innsparinger som oppnås ved å legge ned musikklinjene. Jeg gikk på musikklinja på Heimdal 87-90, og vet alt om hvor stimulerende og fint et år på musikklinja kan være for musikkinteresserte ungdommer. Jeg har to sønner som har gått på Foss i Oslo, og de har lært mye på et bredt faglig spekter. Øving på instrumenter og i grupper kom på toppen av øvrige fag, og de hadde stor glede av det og utviklet seg mye. Jeg har også en 15-åring som ser fram til å begynne på Foss til neste år. I et kost/nytteperspektiv bør fylkesdirektøren se på de store investeringene knyttet til de nye lokalene for Heimdal videregående. Disse lokalene kan ikke brukes til andre undervisningsformål uten at det foretas kostbare ombygginger/justeringer.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

NAV TRØNDELAG

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

May Beate Saur Haugan

Kontaktpersonens stilling

Avdelingsdirektør NAV Trøndelag

Utfyllers_navn

May Beate Saur Haugan

Referansenummer

1101750

Innsendt dato

10/20/2023 5:58:49 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Dette er en utvikling vi er positive til og helt i tråd med kompetansestrategien som har som mål at opplæringstilbudene er fleksible og praksisnære, og tilpasset deltakernes livssituasjon og bosted. Overfor voksne er det nyttig å ta i bruk alle mulige opplæringsløp for å nå et fagbrev/fagkompetanse. Dette tror vi vil øke antallet som kan dra nytte av opplæring, spesielt for voksne. Voksne elever har andre forutsetninger og erfaringer som vil komme til nytte i en opplæringsituasjon. Det vil ha stor betydning at relevant praksis og erfaringer blir godkjent slik at man kan legge til rette for individuelle opplæringsløp i større grad enn det man har kunnet gjort tidligere. Med ny opplæringslov vil flere ha rettigheter til å fullføre utdanningen, noe som også vil påvirke hvilke behov for opplæring som vil være gjeldende. Det er kamp om arbeidskrafta. Vi har store utfordringer med å dekke behovet for arbeidskraft. Derfor er det viktig at opplæringen også må være i tråd med arbeidskraftsbehovet, slik at vi utdanner riktig kompetanse. Bedriftsundersøkelsen til NAV utarbeides årlig. Den har en god svarprosent, og danner et godt bilde på hva arbeidslivet trenger av videre arbeidskraft. Den viser at det er mangel på faglært arbeidskraft i mange bransjer, hvor noen skiller seg ut med særskilt stor mangel som i helsevesenet og i byggebransjen. Muligheten for fjernundervisning, (mer) opplæring i bedrift og samlingsbasert opplæring kan føre til at videregående utdanning blir mer aktuelt for flere kandidater. Individuelt tilpassede løp vil også kunne avhjelpe arbeidskraftsbehovet i utkantene, ved at eleven/deltakeren kan bo i sin region og følge undervisning digitalt og samlingsbasert. For mange flyktninger kan det være vanskelig å reise for å gjennomføre opplæring. Mange har familie med små barn, og har behov for at opplæringsløpet kan gjennomføres nært bosted. Det må legges til rette for disse slik at de ikke går glipp av muligheten for kvalifisering. Det vil samtidig være viktig å ivareta laget rundt deltaker, Lærer må være tilgjengelig også utenfor samlinger. NAV ønsker å fortsette samarbeidet rundt kvalifisering og opplæring for NAVs brukere, og i denne samhandlingen er lærerressursen en avgjørende faktor gjennom hele kvalifiseringsløpet. Mange elever/deltakere har behov for tett oppfølging og individuell tilrettelegging både faglig, økonomisk og når det gjelder helse. Samarbeidet mellom lærer og NAV-veileder er viktig for at eleven/deltakeren skal klare å stå i og fullføre kvalifiseringsløpet. Videre nevner næringslivet laget rundt bedrift og elev/deltaker som en suksessfaktor i kvalifiseringsløpet, og de er tydelige på at lærerressursen er en viktig del av dette laget. Mange elever/deltakere har behov for noe basiskunnskap før de er aktuelle for opplæring i

bedrift, og næringslivet ønsker derfor at det finnes skoletilbud som kan kombineres med opplæring i bedrift. Bedriftene mangler arbeidskraft, men har samtidig ikke kapasitet til å ta ansvar for all opplæring. Derfor er det viktig at lærerressurs og NAV-veileder er med hele veien. Vi stiller spørsmål til hvordan nettilbudene er tenkt tilrettelagt for minoritetsspråklige deltakere med svake norskerferdigheter. Erfaringsmessig har denne gruppen behov for fysisk oppmøte og tett oppfølging fra lærer for å lykkes med kvalifiseringsløpet.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Ingen innspill

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Om man skal legge inn innsparingstiltak leser vi at det vurderes et behov for en balanse i kompetansetilførsel mellom yrkesfaglig kompetanse og studieforberevende kompetanse. Slik det er foreslått ser vi at studieforberevende kompetansetilbud skal økes. Vi er kjent med at søkertallene til studieforberevende er dalende, og forstår at det igjen har følger for søkertallene til utdanning på universitet og høyskoler. Det har over flere år vært fokus på yrkesfag, og konsekvensen av det kan sies å være mindre søkertall til studieforberevende. Finnes det noen tall på hvor mange av de som fullfører yrkesfaglig kompetanse som går videre til høyere utdanning? I høringsdokumentene nevnes det at det også her er knapphet på utdannet personell. Vi er usikre på om det ene rette er å legge opp til flere studiespesialiserende løp etableres uavhengig av søkertall. En viktig faktor kan heller være å stimulere og formidle mulighetene til å gå videre til høyere utdanning uavhengig av y- eller s-veien. Vil et samarbeid med universitet og høyskolesektoren samt fagskolesektoren heller være et godt grep? Reduksjon i yrkesfagopplæringstilbudet står i kontrast til uttalt behov fra det trønderske næringsliv. Gjennom bedriftsundersøkelsen ser vi at arbeidslivet melder om stor mangel på faglært arbeidskraft. Hvordan kan vi sammen styrke laget rundt arbeidsgiver slik at mer av opplæringen kan legges til arbeidslivet? Hva trengs av bistand for det? Gjennom kompetansestrategien og samfunnskontrakten har vi godt grunnlag for dialog og gjennomføring av samarbeidet med arbeidsgivere. Både fylkeskommune og NAV har virkemidler/kompetanse som kan brukes i den sammenhengen. Hvordan vil ny opplæringslov og dens forskrift påvirke tilbudsstrukturen fremover? I opplæringsloven får fylkeskommunen andre oppgaver som skal løses, nye leveranser kreves. Hvordan vil for eksempel fullføringsrett og rett til re-kvalifisering bli innrettet? Og hva vil det ha å si for økonomien og dermed også tilbudsstrukturen? Vi forstår at dette er forhold som vil påvirke hvordan opplæringstilbudene rigges i sin helhet, og at det er utfordrende når man enda ikke vet innretningene. Elever har ulike interesser og forutsetninger for å lykkes i skoleløpet. Hva blir følgende av at flere elever ikke vil ha reelle valgmuligheter på sine lokale videregående skoler? Vi er usikre på om dette kan føre til lavere gjennomføringsgrad og dermed bidra til økt utenforskap

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Ja, det vil være av betydning at alle skoler er tilrettelagt for fjernundervisning og/eller samlingsbasert opplæring ved verksted/kjøkken etc. Det vil være viktig å ivareta elevenes/deltakernes følelse av faglig fellesskap også når det gjelder fjernunderv

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

NAV vurderer at prinsippene for tilbudsplanleggingen i det store og hele er gode. Vi ønsker å kommentere på noen av punktene, I de tilfellene det lokalt ikke kan tilbys Vg2 yrkesfagløp, kan lokalt arbeidslivs behov for arbeidskraft løses gjennom alte

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Vi erfarer gjennom arbeidet med MFY at det grunnet svingninger i bransjen generelt og dyrtiden vi er inne i spesielt, er det utfordrende å finne praksisplasser innen betongfaget. Dette har vært en erfaring siden betongfaget ble del av forsøket med MFY i 2

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

NAV støtter at samarbeide videreutvikles. Det er innmeldt et arbeidskraftsbehov også i bransjer/jobber som krever annen type utdanning enn yrkesfag. Vi har mange brukere som vil ha behov for å ta utdanning utover yrkesfag av ulike grunner. Mange brukere kan med annen type kvalifisering/opplæring få en større arbeidsevne.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

TRØNDELAG HØYERE YRKESFAGSKOLE

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Svein Ove Dyrdal

Kontaktpersonens stilling

Rektor

Utfyllers_navn

Svein Ove Dyrdal

Referansenummer

1101753

Innsendt dato

10/20/2023 6:22:12 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Ingen kommentar

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Ingen kommentar

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Trøndelag høyere yrkesfagskole - THYF er ikke en del av videregående opplæring og velger derfor ikke å ha en oppfatning om innsparingstiltakene er riktige eller ikke.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Ja, skolene bør klargjøres for å ha arealer som ivaretar fleksibilitet. Skolene må i tilfelle være tilgjengelig for bruk på ettermiddag/kveld. Begrunnelse: Det antas at behovet for deltidsbasert HYU vil øke. THYFs bidrag til verdiskaping i Trøndelag er

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Når man skal organisere et opplæringstilbud for voksne er det nødvendig med en forståelse av hva som skiller de voksnes læreforutsetninger fra barn og ungdoms. Til forskjell fra barn og ungdom har voksne deltakere ofte en svært heterogen bakgrunn, et ambi

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Yrkesfagene på videregående nivå er leverandør til våre studietilbud. Det er viktig at THYF blir aktivt involvert i orientering om HYU helt fra de første informasjonsmøtene i ungdomsskolen og gjennom videregående skole. THYF ønsker å gjøre bruk av det som utvikles av blant annet digitale verktøy for undervisning, og selvfølgelig forskning på de områdene hvor vi har utdanningstilbud. THYF ønsker å se på en sterkere tilknytning til campus i Trøndelag med bl.a en mulig samlokalisering der det vil være naturlig som vil forsterke student-identiteten samt utviklingen av THYF som tilbyder av høyere yrkesfaglig utdanning.

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

SKOLENES LANDSFORBUND TRØNDELAG

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn

Rigmor Bjerche

Kontaktpersonens stilling

Medlem årsmøteoppnevnt utvalg for skolepolitiske spørsmål

Utfyllers_navn

Rigmor Bjerche

Referansenummer

1101766

Innsendt dato

10/20/2023 8:07:12 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

I utgangspunktet er Skolenes landsforbund positive til en viss individuell tilpasning av opplæringsløpet, men det må ikke skje på bekostning av fellesskolen og de mulighetene videregående skole har til å bygge gode sosiale fellesskap og gi opplæring i grupper hvor både faglig kompetanse og sosial kompetanse utvikles. Arbeidslivet trenger aktører som kan jobbe i team og finne gode løsninger ved samarbeid. Bevissthet om den enkeltes betydning for et godt arbeidsmiljø utvikles best når en jobber sammen under opplæringen, ikke i sololøp. Vi er bekymret for at forslaget om bedriftsbedriftsbasert opplæring kan føre til at opplæringen svekkes hvis ikke eleven blir ivaretatt i et fellesskap hvor faglærer med pedagogisk erfaring og kompetanse legger til rette for faglig og sosial utvikling. Å overlate opplæringen til bransjene kan også medføre et dårligere tilbud til de under 20år. Dette er en aldersgruppe som trenger tydelige og trygge rammer under opplæringen. Hvis tilbudet blir bedriftsbasert opplæring kombinert med nettskole mener vi det er en stor risiko for at de unge faller fra. Trøndelag fylkeskommune er opptatt av å forebygge utenforskap, bedriftsbasert opplæring i kombinasjon med nettskole bør derfor bare skje i svært begrenset omfang. Rent samfunnsøkonomisk er vi ikke i tvil om at opplæring med et redusert antall elever i klassen på yrkesfag er mye mer bærekraftig enn bedriftsbasert opplæring kombinert med nettskole fordi faren for frafall er lavere med førstnevnte.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Skolenes landsforbund forstår ikke helt tankegangen bak forestillingen om at organisatorisk sammenslåing av skoler kan være et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet. Vi er usikre på hvor mye det egentlig er å spare på organisatorisk sammenslåing av skoler. Som det står i høringsbrevet er det i mindre grad kostnadene til administrasjon som kan gi innsparinger, man ser for seg at det først og fremst er sammenslåing av klasser i programfag og fellesfag (mindre parallellkjøring av faggrupper) som vil gi innsparingsgevinst. Ettersom det allerede forekommer mye samkjøring av undervisning og maksimalt antall elever på yrkesfag er 15, betviler vi at organisatorisk sammenslåing av skoler vil gi innsparinger av betydning. Organisatorisk sammenslåing kan føre til overtallighet for en del lærere og større arbeidspress for de som blir stående i jobb.

Overtallighetsprosesser er alltid negative for arbeidsmiljøet. Mistrivsel og økt sykefravær kan bli resultatet. Forslagene i høringsbrevet som er sendt ut rammer skolene særdeles hardt og truer særlig skoler som er kombinertskoler (yrkesfag og studiespesialiserende i samme skole) i distriktene. I Innherred er spesielt Verdal vg. et eksempel på dette. Vi frykter skolen kan endres fra å være en kombinert skole, til å bli ren yrkesfagsskole. I dag er det nokså jamt fordelt mellom jenter og gutter på Verdal vg skole. Hvis forslagene gjennomføres, vil det bli en stor skjevfordeling mellom antall gutter og jenter ettersom mye av studiespesialiseringen er foreslått overført til Steinkjer eller Levanger. Dette mener vi er uheldig for hele regionen. Tendensen er gjenkjennbar for flere skoler som nå står i fare for å gå bort fra å være gode kombinertskoler. Dette er ikke en ønsket situasjon da det vil gå på bekostning av den personlige og sosiale utviklingen for elever som skal lære å omgå forskjellige grupper med mennesker og modnes til arbeidslivets sosiale kompleksitet. Skolene må være oppbygd slik at de utdanner elever som næringslivet trenger, og det er de lokale skolene som kjenner det lokale næringslivet best og vice versa. Å sentralisere deler av nåværende skoletilbud kan gjøre det lokale næringslivet sårbart. Vi kan ende opp med at elever velger bort ønsket utdanning fordi avstanden til skolen som har dette tilbudet blir for langt hjemmefra. Dermed havner de på en utdanning som kanskje er andre eller tredjevalg med lavere motivasjon og økt sjans for frafall. Dette innebærer tap både for den enkelte elev og for næringslivet i distriktene. Enkelte skoler mister tilbud i en grad som gjør dem svært sårbare for nedlegging ved neste korsveg. Hvordan skal ansatte ved disse skolene greie å gi opplæring med nødvendig faglig engasjement og entusiasme samtidig som de opplever stor usikkerhet om arbeidsplassens framtid? Spesielt tragisk er skjebnen for musikk dans og drama i Trøndelag. Namdalen blir ribbet for slik kulturell utdanning, i Værnesregionen forsvinner musikk og dans fra Ole Vig. Til og med nybygde Heimdal vg. skole mister det tradisjonsrike musikktilbudet. Vi frykter private aktører vil tilby opplæring på vg. nivå både innen musikk, dans og drama og en del yrkesfag. Slike skoler vil helst legges i befolkningstette områder og med det styrke sentraliseringstendensen av skoletilbud på vg. nivå og bidra til større konkurranse om elevene i disse områdene. Det er ille hvis fylket med sin foreslåtte tilbudsstruktur bidrar til en slik utvikling.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Skolenes landsforbund synes det er veldig spesielt at det særlig er skoletilbud og undervisning som rammes av innsparingstiltakene. De videregående skolene i Trøndelag har stort sett hatt en økonomisk forsvarlig drift etter sammenslåingen til ett Trøndelagsfylke. Et redusert skoletilbud vil ramme det største og viktigste ansvarsområdet Trøndelag fylkeskommune har. En konsekvens av dette vil bli negativt omdømme og redusert tillit til fylkeskommunen som samfunnsaktør. Vi oppfatter forslaget til ny tilbudsstruktur som en sterk svekkelse av enkelte skoler, smalere tilbud i distriktene, økt reisetid fram hjem til skole for mange elever og hybel som alternativ for de som bor for langt unna vg skole med det utdanningsløpet de vil satse på. Alt i alt ser vi konturene av en mer sentralisert skolestruktur i Trøndelag hvor særlig de elevene som bor et stykke unna de mest befolkningstette områdene i fylket vårt vil bli rammet. Argumentet for å øke antall klasser på studiespesialiserende og redusere yrkesfag fordi 70% av elevene regionene utenom Trondheim og Værnes velger yrkesfag, synes vi er søkt. I dag utdanner folk i Norge seg gjennom hele livet. Med yrkesfag, og ev. fagbrev, som grunnutdanning, kan man ta utdanning videre senere i livet og få en vel så god kompetanse som sykepleier, lege eller lærer som det man vil få med utgangspunkt i studiespesialiserende. Kan det gjøres innsparinger på andre områder nå i første omgang? Alle forstår at et Trøndelag med to fylkeshovedseter innebærer mye reising og dyr drift av fylkesbyråkratiet. Kan noe spares her? Vårt forslag er at alle møter i byråkratiet som krever reise holdes digitalt og bare unntaksvis, når det er helt nødvendig, fysisk. Man kan gi samme reisevilkår og diettbetingelser for fylkesadministrasjonen som det lærerne har. Avdelingene i fylkesadministrasjonen kan pålegges

strengere restriksjoner når det gjelder antall stillinger, konsulentbruk og vikarbruk. Trønderavisa hadde en reportasje som viste at fylkeskommunen er lønnsledende på direktør- og lederlønninger, i alle fall sammenlignet med den mest folkerike kommunen i fylket, Trondheim. Bør en redusere antall ledere og fryse lønnsnivået deres i stedet for å skjære i undervisningstilbudet? Uføret fylkeskommunen har kommet ut i skyldes svak økonomistyring i gode tider og lite framsynt planlegging ved fylkessammenslåingen. Det blir helt feil at ungdommene i fylket vårt skal betale for høye lederlønninger, mislykket innføring av et digitalt kommunikasjonssystem (erp) og byggeaktivitet over evne hvor man blant annet har ført opp bygg som knapt har blitt tatt i bruk og sløst ved å kaste fullt brukbart inventar for å erstatte med nytt når skoler har blitt rehabilitert. Ungdommene må skjermes. Hva skjer hvis fylket prioriterer et godt og variert desentralisert tilbud, satser på å beholde lærere, gjør de nedskjæringer som gjøres kan i fylkesadministrasjon og skoleadministrasjon og kjører med budsjettunderskudd?

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Skolenes landsforbund synes det kan være positivt med fleksible skolearealer så lenge lærerne har et ord med i laget om hvordan dette skal gjøres mest hensiktsmessig. Mer plass til ulik aktivitet knyttet til opplæringen er bra, men vi håper forslaget ikke

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Skolenes landsforbund er opptatt av at både ungdom og voksne skal få et godt opplæringstilbud med kvalifiserte faglærere og et godt psykososialt miljø. Det må ikke glemmes at mange av de unge voksne ble hardt rammet av isolasjon under koronapandemien. De

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Se om mfy (opplæring i bedrift ev. kombinert med nettskole under punkt 1a). Viktig å unngå at de yngste elevene kommer bak i køen når det gjelder læreplass. Både voksne og unge må sikres her.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn Norsk fagråd for musikk, dans og drama

Kontaktpersonens navn Margrete Moen Birkedal

Kontaktpersonens stilling Styreleder

Utfyllers_navn Margrete Moen Birkedal

Referansenummer 1101809

Innsendt dato 10/20/2023 11:33:41 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Norsk Fagråd for MDD representerer utdanningsprogrammet musikk, dans og drama i videregående skole. Rådet arbeider for å kvalitetssikre og styrke de praktisk-estetiske fagene i den norske skolen ved å følge opp og belyse saker som vedrører musikk, dans eller drama. Norsk fagråd for MDD er uenig i og bekymret for den tydelige nedprioriteringen av fagene musikk, dans og drama ved Heimdal, Ole Vig og Olav Duun videregående skoler. Med innsparingstiltakene som her er foreslått mener vi at Trøndelag fylkeskommune begår en stor feil. Vi mener at fylkesdirektøren må se om igjen på forslagene til innsparing, og endre på prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene, slik at alle MDD-linjer i Trøndelag bevares og videreføres. Her er våre argumenter for dette: Vi mener at fylkesdirektøren foreslår kutt uten å tenke på konsekvensene. Å kutte i, eller fase ut MDD-linjer, vil på lang sikt ikke være økonomisk – kanskje heller tvert imot. Grunnen er at alle MDD-linjer har svært høy gjennomføringsgrad, og konsekvensene av å legge ned MDD-linjer kan bli at elever som presses over på studiespesialisering bruker lengre tid på å fullføre videregående skole. Dette kan innebære økte samfunnsøkonomiske kostnader. Andelen elever som går ut med gjennomført og bestått fra MDD-studieprogrammer ligger over landsgjennomsnittet, noe som betyr at MDD er et faglig sterkt og vellykket studieprogram sett ut fra både et pedagogisk og samfunnsøkonomisk perspektiv. Mange MDD-elever har opplevd sosiale utfordringer i grunnskolen. Når disse elevene kommer til et miljø der de endelig kan utvikle sine ferdigheter innen musikk, dans og drama, og med fokus på mestring, samarbeid og samhold, opplever de aller fleste sterk skolemotivasjon og trivsel. Derfor gjennomfører de også, og får med seg generell studiekompetanse. Norsk fagråd for MDD stiller seg undrende til at politikerne både ønsker å skape større og bredere fagmiljø, og samtidig foreslår å fase ut allerede gode eksisterende fagmiljø på tre skoler i fylket. Alle MDD-linjene i fylket har høy faglig kompetanse og samarbeider godt. Det er viktig at godt fungerende eksisterende miljø blir opprettholdt. Alle de

nevnte tre skoler med MDD-linjer har sterke fagmiljøer som bidrar til kulturlivet i Trøndelag gjennom arbeidet med elevene i skolene. Alle de ansatte på MDD-linjene bidrar også sterkt inn til det frivillige og profesjonelle kulturlivet ved siden av sine undervisningsstillinger. Dersom kutt og utfasing skjer, vil det medføre oppsigelse av mange høyt kompetente lærere som ikke vil ha andre jobber å gå til. På lengre sikt tror vi det fører til fraflytting, og vi er bekymret for at konsekvensen vil være at Trøndelag blir mindre attraktivt for profesjonelle kunst- og kulturarbeidere. Vi mener også at MDD-linjer tar altfor stor belastning av sparetiltakene som er tenkt. I forslaget er ca. 75 prosent av det totalt eksisterende MDD-tilbudet i Trøndelag foreslått nedlagt. Ingen andre studieretninger eller yrkesfag foreslås like mye redusert. Dersom kutt må gjøres, mener vi at kuttene bør fordeles jevnt på hele utdanningssektoren. MDD-linjene representerer en liten del av den totale elevmassen i fylket, og besparelsene ved en utfasing av tre MDD-tilbud gir ikke stor gevinst i den totale sparepakken. Konsekvensene derimot, vil være dramatiske for hele fylkets kulturliv. Norsk fagråd for MDD mener derfor at den totale sparepakken for utdanning må vurderes på nytt. Ungdommer er selve framtida for samfunnet vårt, og deres muligheter til å velge ønsket utdanning må prioriteres aller fremst. Administrasjon, kurs, reiser, konsulentutgifter, digitalisering og vei bør sees på en gang til, for å finne flere innsparinger på disse områdene. Norsk fagråd for MDD vil påpeke at de dramatiske kuttene på MDD-linjene står i sterk motsetning til Trøndelagsplanen som ble vedtatt i Fylkestinget i 2018: I 2030 er kunst og kultur en viktig drivkraft for samfunnsutvikling i Trøndelag. Vi ber politikerne også ta med i vurderingen at en MDD-linje er det første stedet en elev får utstrakt, profesjonell undervisning innenfor musikk, dans og drama uten å betale for det. Timetallet i musikk, dans og drama i grunnskolen er for lavt til at elevene blir forberedt til MDD-linjer eller høyere utdanning innenfor disse fagene. Frem til videregående skolealder er elever altså avhengig av foreldre som betaler plasser i for eksempel kulturskolen. Å ta fra elevene et tilbud som gjør dem kvalifisert til høyere utdanning innenfor musikk, dans og drama, er å ta fra dem fremtidige yrkesmuligheter. MDD-linjene er ideelle læringsarenaer for de overordnede målene i læreplanen: folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap. Gjennom praktiske fag og prosjekter trenes elevene blant annet til å samarbeide, å ta vare på hverandre og å være åpne og tolerante for ulikheter. Gjennom reelt praktisk arbeid tilegner elevene seg svært etterspurt kompetanse i arbeidslivet, uansett yrkesvalg: kreativitet, prosjekterfaring, samarbeidsevner og tilpasningsdyktighet. Norsk fagråd for MDD ber politikerne huske på at evnen til å løse komplekse problemstillinger på en kreativ måte blir verdsatt høyt i utdanning og arbeidsliv. Fremtidens jobber, ikke-automatiserte jobber, trenger kreative problemløsere. MDD-elever drilles i kreativ problemløsning daglig, og denne egenskapen tar de med seg videre uavhengig om de studerer medisin, utøvende fiolin, moderne dans eller førskolelærer. Oppsummert betyr dette at både gjennomføringsgraden for MDD-elever i videregående opplæring er høy, og at forberedelsene til og kompetansen for arbeidslivet som MDD-elever går ut med, er riktig og etterspurt i samfunnet. Med denne kunnskapen mener Norsk fagråd for MDD at kutt i antall plasser på MDD-linjer vil være helt feil vei å gå. Vi ber fylkesdirektøren revurdere forslaget om kutt og utfasing av plasser innenfor studieprogrammet musikk, dans og drama ved Heimdal, Ole Vig og Olav Duun videregående skoler.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

HØRINGSINSTANS:

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktpersonens navn Åsne Hakvåg

Kontaktpersonens stilling

Utfyllers_navn Åsne Hakvåg

Referansenummer 1101843

Innsendt dato 10/21/2023 6:55:49 PM

HOVEDDEL

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Uenig i forslaget! Bevar musikk og danselinjene i Trøndelag fylkeskommune!

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Uenig i forslaget! Bevar musikk og danselinjene i Trøndelag fylkeskommune!

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Forslaget støttes ikke! Bevar musikk og danselinjene i Trøndelag fylkeskommune!

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Høring- skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur i Trøndelag

LOs regionkontor i Trøndelag viser til høringsdokument vedrørende skolebruksplan og tilbudsstruktur i Trøndelag 2024-2026

Innledning

Videregående utdanning skal bidra til å utvikle oss som mennesker, gjøre oss til gode samfunnsborgere og ikke minst; sette oss i stand til å bidra best mulig i et arbeidsliv der kravene til kompetanse er høye og økende.

Vi må sikre at befolkningen i Trøndelag har tilstrekkelig kompetanse til å takle arbeidslivet. Dette er viktig for produktivitet, konkurransekraft, for å kunne ivareta et velfungerende demokrati og for å motvirke polarisering i arbeidslivet og økte forskjeller.

Trøndelags viktigste ressurs er innbyggerne. Mennesker med riktig kompetanse. Skolestrukturen og utdanningstilbudet er derfor helt avgjørende for Trøndelag sin fremtid.

For mange bedrifter i Trøndelag er det i dag utfordrende å få tak i nok folk med riktig kompetanse. Skolestrukturen må derfor ta hensyn til dette og være en bidragsyter til at flest mulig tar utdanning, en utdanning som treffer bedriftenes behov og at gjennomføringsgraden øker.

LO i Trøndelag er inneforstått med fylkeskommunens utfordringer, hvor lavere elevgrunnlag og økonomi gjør det vanskelig å opprettholde skolestrukturen og linjetilbudet slik det har vært.

Samtidig har arbeids- og næringslivet stort behov i et område med store geografiske avstander, og fallende befolkningsgrunnlag. LO mener derfor det er riktig å se på hvordan vi organiserer opplæring- og undervisningstilbudet. På den andre siden må vi ikke sentralisere tilbudene som på sikt kan motvirke målsettingen om økt gjennomføring og å tilby arbeidslivet den kompetansen vi trenger for å skape jobber og verdier.

Både NHO sitt kompetansebarometer og NAV sin bedriftsundersøkelse peker på fortsatt stort behov for arbeidskraft innen håndverksfag og yrkesfaglig kompetanse. Det er derfor uforståelig for LO at all vekts i region Trondheim skal tilfalle studiespesialiserende tilbud. Når det gjelder arbeidslivets behov for ansatte med høyere utdanning, må det heller fokuseres på at våre universitet tilbyr riktige fag og har høy gjennomføringsgrad.

LO Trøndelag mener at i den yrkesfaglige tilbudsstrukturen må defineres med utgangspunkt i behovet i bransjen. Opplæringsmodellene må tas i bruk i samarbeid med arbeidslivet, men 2+2 modellen som retningsgivende. Der det er behov og for få søkertall kan alternative modeller suppleres i tett samarbeid med partene i arbeidslivet.

For å opprettholde tilstrekkelig søkere til arbeidslivets behov må fylkeskommunen fortsatt ta rolle i karriereveiledning for unge som skal inn i videregående skole. Tjenesten må også innbefatte voksne som ikke har gjennomført videregående opplæring.

- I strukturen må det ses på muligheter for oppstart av utdanningsløp der søkertallet er for lavt til ordinært løp slik at unge voksne kan bli boende hjemme
- Styrke oppfølgingstjenesten til at også å jobbe forebyggende for å hindre at elever ikke gjennomfører. Det må også legges inn en tydelig satsning på å redusere frafallet knyttet til

det psykososiale skolemiljø og den enkelte elevs psykiske helse. Mental helse står fram som en helt avgjørende faktor og vi mener at det er godt dokumentert at dårlig mental helse ser ut til å være en viktig forklaring på hvorfor mange elever faller fra

Trøndelag bør strekke seg langt for at flest mulig gjennomfører videregående skole og at denne opplæringen holder høy kvalitet og er godt tilpasset behov i arbeidsliv og samfunn.

LO har forstått det slik at de redusere tilbudene ved de videregående skolene i all hovedsak av budsjettmessig karakter. LO mener næring- og arbeidslivets behov må legges bedre til grunne for et aktivt næringsliv i Trøndelag. Og gjennom godt partssamarbeid legge til rett for en tilbudsstruktur som gjør at vi fortsatt opprettholder tilbud der det er lærlingplasser.

LOs kommentar til de enkelte punktene

- A. Dette bør utprøves med pilotprosjekt for noen linjetilbud der dette vurderes som forsvarlig gjennomførbart.
- B. Utrede i partssamarbeid mellom tillitsvalgte og ledelse
- C. LO støtter ikke at all økning i Trondheimsregionen kun skal innbefatte studiespesialiserende tilbud. Nedskalering av kultur og håndverksfag strider dette mot behovet for rekruttering innen blant annet lærere innen praktiske og etiske fag. Tall fra SSB vider at snittalderen til lærere med utdanning i kunst og håndverk og musikk går opp, og at mangelen på sikt blir større. Derfor er det viktig å opprettholde godt tilbud i Trøndelag for å sikre kandidater som tar utdanning innen disse fagområdene. LO vider til kulturstrategien i Trøndelag. "en styrke er også god kvalitet på hele utdanningsløpet, fra kulturskole via videregående skole til høyere utdanning. Dette er viktig for utvikling av kulturlivet, og vesentlig for at trøndersk kultur prestere både på nasjonalt og internasjonalt nivå- Dersom spisset toppidrett tas bort åpner dette for at det kan bli mer aktuelt for private aktører/ tilbydere for å starte opp privatskoler. Toppidrett er viktig for Trøndelag som idrettsfylke.
- D. Dette bør utredes mer for å sikre at det er forsvarlig og gjennomførbart
- E. Ingen kommentar
- F. Sees på med involvering av bedriftene.
- G. Fagskolene må fortsatt stå sterkt i Trøndelag med tilbud som har arbeidslivsrelevans. Relevant utdanning innebærer at studentene skal gjøres i stand til å delta i, og bidra til å utvikle fremtidens arbeidsliv.

Yveier - "yrkesfaglig vei"

LO mener at flere av profesjonsutdanningene bør organisere yveier, tresemesterordninger og forkurs. I dag har vi alt for få tilbud og dette bør bli et bredere tilbud der fag- svennebrev er tilstrekkelig opptakskrav. Det bør være like naturlig at en barne- og ungdomsarbeider må kunne fortsette utdanningen for å bli barnehagelærer og en helsefagarbeider kan få muligheten til å bygge på til sykepleier som en tømrer kan utdanne seg som bygningsingeniør uten å gå tilbake til videregående først.

SPISSA TOPPIDRETT I FRIIDRETT STEINKJER VGS

Høringsuttalelse fra styret i Nord-Trøndelag friidrettskrets

Trøndelag fylkeskommune har sendt sitt forslag til skolebruksplan og tilbudsstruktur for videregående skole for de nærmeste åra ut på høring. Det er et nedskjæringsforslag som medfører store, dramatiske endringer i og betydelige konsekvenser for tilbudene ved noen av de videregående skolene.

I skyggen av reaksjonene på og oppmerksomheten rundt avvikling av tilbudene i musikk, dans og drama er det også foreslått betydelige kutt i tilbudene i «spissa toppidrett» ved mange av skolene. I Steinkjer er det foreslått å utfase spissa toppidrett friidrett og skiskyting. Friidrett er også foreslått utfaset ved Strinda videregående skole i Trondheim slik at det ikke vil være spissatilbud igjen i friidrett i Trøndelag dersom forslaget blir vedtatt.

Spissa toppidrett har i cirka 15 år vært et regionalt tiltak som bare er gjennomført i Trøndelag og har vært regionens middel for å gi de aller beste idrettsutøverne en mulighet til å kombinere skole med satsing fram mot en toppidrettskarriere. Et ekstra, tilpasset opplegg for å kunne trene med kompetent trenerbistand på dagtid i tillegg til det treningsarbeidet som blir gjort i klubb på ettermiddag-/kveldstid. I tillegg gis det mulighet til å ta VG3 på to år – altså et fireårig løp. Spissa toppidrett har vært et særdeles viktig tiltak for å gi trønderske idrettstalenter mulighet til å kunne hevde seg internasjonalt. Den trønderske modellen har vært en åpenbar suksess siden den ble innført.

Olympiatoppen Midt-Norge kvalitetssikrer oppleggene for de ulike idrettene og gir anbefalinger til fylkeskommunen. Det er innført et skille mellom A-idretter, som allerede leverer medaljekandidater internasjonalt, og U-idretter (utviklingsidretter) som er i utvikling for å oppnå dette målet. I forslaget som nå er ute på høring foreslås det å utfase de aller fleste linjetilbudene i U-idretter. Blant disse er friidrett i Steinkjer og Strinda.

Hvordan kan vi kunne utvikle oss til en A-idrett hvis utviklingsstatusen og ressursene (både økonomisk og faglig) fjernes?

Nord-Trøndelag friidrettskrets mener dette er et meget dramatisk inngrep som slår beina under den felles innsatsen friidrettskretsen, klubbene og skolen har gjort i tett samspill med det politiske miljøet. Norsk friidrett har hatt en bemerkelsesverdig kvalitetsheving de siste årene, og spissatilbudene i Trøndelag har vært ett av de viktigste grepene for at trønderske talenter skal kunne henge med i den rivende utviklinga innen vår idrett.

I tillegg til at friidrett er et spissa toppidretts-tilbud ved Steinkjer videregående skole, fikk skolen også landets eneste landslinje i friidrett i 2017. Her var hele det politiske miljøet i gamle Nord-Trøndelag fylkeskommune tett på og hadde det som et viktig politisk mål fra 2011/2012 og fram til det ble vedtatt opprettet i desember 2016. Bygging av friidrettshallen i Steinkjer var en forutsetning for å

kunne legge landslinja hit. Friidrettshallen er også en av tre haller i Norge som er godkjent for å kunne gjennomføre norske mesterskap og internasjonale arrangement.

Landslinja innebærer at skolen har åpent inntak av friidrettselever fra hele landet, med statlig støtte til elever fra andre fylker. Dette, i kombinasjon med spissatilbudet, har bidratt til at friidrettselevne har et svært godt tilrettelagt idrettstilbud med kompetent trenerbistand i tillegg til svært gode treningsfasiliteter. Bortfall av spissa toppidrett vil medføre at det faglige tilbudet på landslinja blir betydelig svekket, da spissa og landslinje går hånd i hånd med bruk av de samme ressursene.

Etter at landslinja ble opprettet, er søkninga til idrettsfag/friidrett om lag fordoblet. I inneværende skoleår er det cirka 40 elever som benytter tilbudet, mange av disse fra andre kanter av landet, spesielt fra Nord-Norge. I inneværende skoleår går 11 av disse 40 friidrettselevne inngår i spissa toppidrett, mens snittet de senere år har vært cirka 8. Disse fordeler seg på friidrettens mange øvelsesgrupper.

Fylkeskommunen ønsker at flere skal velge studieforberedende retninger. Vi finner det ulogisk at ett av tiltakene er å kutte ut muligheten til å ta studieforberedende i samspill med å utvikle egne ferdigheter innen for eksempel idrett og musikk. Idrettsfag har flinke og motiverte elever som ligger helt i toppskiktet på gjennomføring. Det vil være større bredde og valgmuligheter innenfor studieforberedende program hvis idrettsfag blir videreført i dagens omfang i stedet for å nedskalere disse tilbudene da mange velger nettopp slike tilbud i stedet for de rene studieforberedende tilbudene.

Den trønderske idrettsmodellen med spissatilbud i videregående har også vært en viktig motvekt mot etablering av private idrettsgymnas som ønsker å etablere seg. Vi føler oss rimelig sikre på at det vil bli vesentlig mer interessant for private aktører å etablere seg i Trøndelag hvis spissatilbudene svekkes. Idretten ønsker å kunne beholde de offentlige tilbudene, opprettholde dem som kompetansesenter som gagnar både skoleelevne og idrettsmiljøene og sørger for at vi fortsatt kan levere utøvere som presterer på internasjonalt nivå.

Friidrett er absolutt blant disse. Seks av skolens spissaelever deltok i sommer i internasjonale juniormesterskap (ungdoms-OL og nordisk mesterskap); Mari Skraastad (400 m hekk), Sondre Svarholt (800 m), Jacob Sederholm Hoff (kule), Bastian Elnan Aurstad (200 m og 400 m), Henrik Vesterlid (kule), Sigrid Kapskarmo (tresteg). Bastian og Henrik deltok også i EM U20.

Vi har ambisjoner om å utvikle oss videre slik at vi om noen år kan definere oss som A-idrett. Hvis utviklingsstatusen faller bort, blir vegen også vesentlig lengre for å oppnå A-status – ja, om det i det hele tatt er mulig uten at utdanningstilbudet videreføres.

Og sist, men ikke minst: Vi er sterkt urolig for om landslinjas innhold og status kan opprettholdes på dagens nivå om spissatilbudet fjernes.

Steinkjer 17. oktober 2023

For styret i Nord-Trøndelag friidrettskrets
Ragnar Prestvik, leder

20.10.2023

Til rette vedkommende

Høringssvar fra Norges ishockeyforbund «Opplæringstilbudet i Trøndelag – skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur 2024-26»

Norges Ishockeyforbund (NIHF) er blitt gjort kjent med at tilbudet for spisset toppidrett ishockey ved Strinda videregående skole i Trondheim er utfordret. I den forbindelse ønsker NIHF å understreke viktigheten av at unge, ambisiøse utøvere får mulighet til å utforske sitt potensiale på idrettsbanen og skolen regionalt, der de bor.

Erfaring viser at ambisiøse og dedikerte utøvere ofte velger å flytte for å følge sin idrettslige drøm, om ikke tilsvarende tilbud finnes regionalt. Parallelt med dette får idrettene tilbakemeldinger på at utfordringene med å flytte hjemmefra i ung alder ofte undervurderes fra både utøvere og foresatte. Det handler om økte krav fra skole og idrett inn i videregående alder, endringer biologisk og mental i sårbare ungdomsår, samtidig som man skal etablere et nytt sosialt nettverk uten foresatte rundt seg.

Tilbudet om spisset toppidrett ishockey i Trondheim opplever NIHF er et godt og velutviklet samarbeid mellom idrett og skole for regionens utøvere. I våre strategiplaner anses utviklingen av Midt-Norge, og spesielt Trondheim, som viktig for å styrke ishockeysporten generelt.

Også for vår landslagsavdeling er regionen viktig med tanke på utvikling av fremtidige landslagsspillere av begge kjønn. NIHF har derfor de siste 3 sesongene investert betydelige ressurser inn mot ishockey-miljøet i Trondheim, herunder også Strinda vgs. gjennom besøk fra våre landslagstrenerne.

Vi støtter derfor klubbens oppfatning om at det regionale skoletilbudet for de som ønsker å kombinere toppidrett og skole er avgjørende viktig at opprettholdes, og helst videreutvikles, om regionen skal lykkes i å styrke sin posisjon i norsk ishockey.

Om ikke det skjer, og ordningen avvikles, viser erfaring at spillere vil søke seg til andre skoletilbud - i andre regioner. Dette historiske frafallet av spillere inn i ungdomsårene vil da igjen kunne påvirke klubbens evne til å stille lag/gi kamptilbud inn i junioralder. Vi som jobber med dette til daglig vet at dette har vært en utfordring regionalt, og rammer bredt, og skaper enda større frafall fra idretten.

NIHF håper derfor at satsningen rundt spisset toppidrett i Trondheim opprettholdes, og vi står gjerne til disposisjon om det er behov for ytterligere informasjon fra oss.

Med vennlig hilsen
NORGES ISHOCKEYFORBUND

Tage Pettersen
President

Petter Salsten
Generalsekretær/Sportssjef

Dato	04.10.23
Dokumentnavn	Trøndelag fylkeskommune - høring
Saksbehandler	Lars Emil Johannessen

Innspill til Trøndelag fylkeskommunes arbeid med skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur

ET HALTENDE KULTURELT ØKOSYSTEM

Norsk kulturskoleråd er en interesse- og utviklingsorganisasjon som arbeider for å fremme kvalitet i opplæringen innen kunst og kultur for barn, unge og voksne med utgangspunkt i de kommunale kulturskolene.

Norsk kulturskoleråds visjon er «Kulturskole for alle». I det legger organisasjonen at alle som ønsker det skal få et tilbud om kulturskoleundervisning til en rimelig pris, og at dette tilbudet skal være av høy kvalitet. Det er viktig at kulturskolen gir både bredde- og fordypningstilbud. Det er også et mål for kulturskolerådet at kulturskolene skal være skikket til å være kulturelle ressursenter for sine lokalmiljø. Alle kommuner i Trøndelag er medlemmer i Norsk kulturskoleråd.

Et velfungerende kulturliv er avhengig av ulike aktører, som tar ansvar for opplæring innen kunstfag. I alderen 0 – 19 år er kulturskoler, videregående skoler, barnehager, grunnskoler og frivillig kulturliv, som kor, korps og danseskoler, sentrale for å gi barn og unge tilbud i kunstfagene. Aktørene virker sammen og samtidig. Tar man vekk en aktør, vil det kulturelle økosystemet lide. I alderen 16 - 19 år er videregående skoler med Musikk, Dans og Drama (MDD) og Kunst, Design og Arkitektur (KDA) viktige. MDD/KDA gir fordypning i kunstfag og grunnlag for høyere utdanning.

Regjeringen Solberg publiserte strategidokumentet «Skaperglede, engasjement og utforskertrang» i august 2019. Strategien omtaler grunnskolens rolle i det å forberede elevene til videregående skole. Kulturskolen er en lovfestet del av opplæringsløpet og omtales i strategien. En av kulturskolens viktige oppgaver, er å kvalifisere elevene for opptak til MDD eller KDA. I dette ligger et gjensidig avhengighetsforhold mellom kulturskolen og videregående opplæring.

I Meld. St. 18 (2020-21) «Opplær, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge», løftes ansvaret for fordypningstilbud til et fylkes- og regionsansvar. Meldingen understreker betydningen av regional samhandling på tvers av forvaltningsnivå for å lykkes med tilbud innen fordypning. Norsk kulturskoleråd har på grunnlag av Meld. St. 18 (2020-2021) vedtatt strategien «Fordypning med mangfold». I strategien er fylkeskommunen og videregående skole med MDD/KDA viktige samarbeidspartnere, i tråd med meldingen og et enstemmig stortingsvedtak.

Videregående skole handler også om kulturpolitikk, identitet og samfunnsbygging. Forebyggende helsearbeid og tidlig innsats er samfunnsøkonomisk lønnsomt og har nå et større fokus. Kvalitetssikring av kunnskapsdeling innen helse, mangfold og inkludering i et kunst- og kulturfaglig perspektiv er del av forebyggingen. Fylkeskommunen er sentral ift. folkehelse og viser i sine program til satsing på barn og unge, som sliter med psykisk helse. Kulturskolens kontakt med elever og foresatte, bekrefter kunstfagopplæringens verdi. Elever som sliter får grunnlag som bidrar til bedre hverdag og det å kunne se for seg en fremtid bl.a. på MDD/KDA. I et sosialt bærekraftsperspektiv er kulturskolen som utviklings- og samhandlingspart viktig for MDD /KDA.

Trøndelag fylkeskommune, ved administrasjonen, svarer ut politiske føringer og samarbeidspotensiale med forslag om omfattende kutt i MDD og KDA. Forslaget er å ta ut 15 av inntil 20 millioner i innsparingspotensiale på kulturfag, og vesentlig mindre på andre tilbud.

Frafall i videregående skole er et stort problem. Hva oppnår vi med dramatiske kutt i linjene der elevene har stor gjennomføringsgrad? Som rådgivende organ for kommuner og fylkeskommuner, ser vi MDD og KDA som gode og samfunnsøkonomisk forsvarlige prioriteringer.

Vår intensjon er å gi informasjon, som kan bidra til at beslutningene tas på et kunnskapsbasert grunnlag. Alt henger sammen i et kulturelt økosystem og må ses i sammenheng.

Styret i Norsk kulturskoleråd Trøndelag ber om at MDD/KDA-tilbudene opprettholdes.

Styret i Norsk kulturskoleråd Trøndelag

Vegar Snøfugl
Nestleder

Christian Elgaaen
Styremedlem

Aslaug Wibeke J Hestø
Styremedlem

Mette Stene Ertsgaard
Styremedlem

Innspill til høring om helhetlig tilbudsstruktur og skolebruksplan i Trøndelag.
Trøndelag Fylkeskommune. Høringsfrist 20.10.2023

Norsk Revy forstår at økonomien gjør at det er nødvendig å vurdere tilbudsstrukturen på videregående skole i Trøndelag, og at man ut fra det har sett på hva man sparer med å legge ned kostnadskrevende linjer. Vi mener at det er lurt å også vurdere hva hvert område er sterke på – og la fordelingen av fagtilbud og kompetanse som fins være med på å skape gode ringer i vannet.

Namdalen er opphavet til mange nasjonale rockemusikere – og er hjem for NM i revy – Trøndelags eneste faste norgesmesterskap.

Revy slik den spilles i Norge i dag, er en særskandinavisk teaterform som har eksistert i Norge i over 150 år. I dag registrerer vi mellom 300-400 revypremierer i Norge hvert år – lokal kultur som skapes lokalt, sparker oppover politisk, og gir mening i livet for mange medborgere – en svært viktig del av lokaldemokratiet og uenighetsfellesskapet, og en motgift til polariseringa i sosiale medier.

Kulturfrivilligheten er avgjørende – det er assosiert med god folkehelse (Engagement in cultural activity and public health/doktorgrad NTNU 2023:12), det styrker demokratiet med oppbygging av tillit, ytringsfrihet og uenighetsfellesskap, det gir mening i livet (se også regjeringas strategi for kulturfrivilligheten 2023-2025 «Rom for deltakelse»). Kulturfrivilligheten er ikke minst en viktig og stor del av kulturtilbudet for alle, særlig i rurale strøk.

Dette er ikke mulig uten mange entusiaster som kan spille, skrive, organisere, sette opp lys og lyd, drive med kommunikasjon/markedsføring med mer. Kulturfrivilligheten er faktisk helt avhengige av de som har kunnskap, ønske og vilje til musikk, dans og drama, medieproduksjon og salg/reiseliv – enten i jobb, men like viktig for samfunnet: På sin fritid.

For at den frivillige kulturen skal blomstre, gi mer kultur til folk der de bor, styrke lokaldemokratiet og tilliten – og ikke minst skape mening og god folkehelse for mange – trenger vi at kompetansen og energien fins i området. Da trenger vi kreative linjer i Namdalen, som tar i mot ungdommene som ønsker å utvikle det!

Vi forstår at penger må spares og strukturer må vurderes. Vi oppfordrer dere til å vurdere om det kanskje er rock og revy vi er best på i Namdalen – og heller styrker tilbudet på Olav Duun VGS på relaterte linjer. Det tror vi at gagnar kulturfrivilligheten og revyen, og samt den proffe rock- og revyscena i Norge.

Lykke til med arbeidet.

Mvh
Dagrun Gunnarson
Daglig leder
Norsk Revy

Ungdommens fylkesutvalgs svar til høring - skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur i Trøndelag 2024-2026

UFU sin innstilling angående innføring av mer individuelt tilpassede opplæringsløp er i grunn positiv, men vi er skeptiske til spesifikt punktet om mer nettbasert opplæring. Vi anser dette som en løsning som gir dårligere læring og forståelse hos eleven i tillegg til at det begrenser elevens mulighet for sosialt samvær og nettverksbygging blant medelever, noe som tross alt er en meget stor del av opplæringsløpet til de aller fleste elever i Trøndelag. UFU stiller seg mer positiv til forslaget om innføring av mer bedriftsbasert opplæring ettersom det gir eleven mulighet til å anvende sine kunnskaper på en mer praktisk måte enn i et ordinært opplæringsløp, det er vår oppfatning at denne løsningen bør innføres universelt i den trønderske skolen, det vil si at det innføres både for yrkesfag og studieforbereidende studieretninger. Bedriftsbasert opplæring gir også muligheten for at elever i distriktet potensielt kan få deler av sitt opplæringsløp gjennomført hos lokale bedrifter, noe vi også ser på som svært positivt. UFU synes det er bra at det legges et fokus på å ha opplæringen nært der du bor. Hvis en elev får mindre tid på sin nærscole, men heller digitalt eller i bedrift, er det viktig å ha en styrket skolehelsetjeneste som sørger for at elevene utenfor det tradisjonelle skoleløpet også blir ivaretatt.

Når det kommer til forslaget om organisatorisk sammenslåing av skoler så ser UFU det som en løsning som kutter kostnader uten at det går utover opplæringen til elevene, det kan gi utfordringer administrativt med stor arbeidsbelastning for den individuelle rektor men dette er utfordringer som kan løses. En utfordring blir jo nærheten mellom rektor, den øvrige skoleadministrasjonen og elevmassen, dette kan løses ved at rektor og assisterende rektor jobber på forskjellige skolesteder, eksempelvis hvis Meldal VGS og Orkanger VGS blir slått sammen så har rektor kontor ved Orkanger skolested imens ass. rektor har kontor ved Meldal skolested. Et alternativ er deling av programfag, slik som samarbeidet mellom Trondheim katedralskole og Thora Storm VGS. Dette vil føre til større bredde i fagtilbudet, samtidig som elevene får tilhørighet på sin egen nærscole. Læreren kan eventuelt ha de fysiske skoletimene annenhver uke på de aktuelle skolene, mens elevene følger med digitalt når læreren ikke er på deres skole.

Kuttene som må gjøres i utdanning er store, det er også kuttene fylkeskommunen som helhet må gjennomføre, UFU anerkjenner dette og skjønner at vonde kutt må gjøres for å innfri kravene. Når det er sagt vil UFU anmode fylkeskommunen å flytte noen av kuttene over på studiespesialisering, vi er orientert om at disse er de "billigste" studieplassene, men etter den logikken burde vi jo ikke hatt andre tilbud enn studiespesialisering om en billig skole hadde vært målet. Vi mener at kuttene også må gå utover "de billige" elevene både for å vise at kuttene som må gjøres er så store som de er og for å vise at studiespesialisering kan kuttes på lik linje som yrkesfag og andre studieforbereidende linjer. Det er allerede en kultur for at elever på studiespesialiserende linjer er "bedre" enn andre elever, hvis kuttene også går utover studiespesialisering viser dette at de ikke blir behandlet noe annerledes fra andre linjer. Trøndelag har en styrke i forhold til resten av landet i det at så mange søker til yrkesfag i stedet for studieforbereidende linjer, derfor burde noen av kuttene på yrkesfaglige linjer bli lagt over på studiespesialisering, som under det fremlagte forslaget ikke opplever en krone i kutt, men heller økning som følge av nedleggelse av andre studieretninger. UFU ønsker å ta elevenes ønsker, samfunnsetterspørsmål og kostnad til betraktning når kuttene i tilbudet skal vurderes.

UFU opplever det slik at en del av dagens skoler har mange av funksjonene som etterspørres av fylkesdirektøren i spørsmål d), disse fasilitetene bør uten tvil utvides og forbedres hvis nettbasert opplæring i stor skala blir en av tiltakene innført.

Når det gjelder samarbeid mellom videregående skole og høyere utdanningsinstanser mener UFU at hospitering på samme måte som ungdomsskoleelever får på videregående bør finne sted mellom videregående og de høyere utdanningsinstansene. Dette vil gi elever på videregående mulighet til å gjøre bedre valg angående sin høyere utdanning, noe som kan igjen føre til at flere velger "rett" utdanningsløp for seg selv med en gang og slipper å bytte. Noe som reduserer utgiftene til samfunnet. Bedre karriereveiledning er sentralt for å oppnå bedre samarbeid med høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. For at elever skal ha et godt forhold til høyere utdanningsinstanser, må man også øke kunnskapene til elevene. En god modell for veiledning, samt utdanningsmesser på skolene, er viktig.

Mvh.

Jonas Uv Værnes og Edvard Svarva Lædre

+47 475 03 087 +47 900 55 218

På vegne av ungdommens fylkesutvalg Trøndelag

Ungdommens fylkesutvalg
Noeri fylhkenmoenehtse
